ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

ՅԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏՄ՚ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 49, ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2, 1905. Ն՝ 35

ՍԱՀԻՄ Ի ԻՄԹԻՑԱԶ
Ճ. Փ. ԿՐԻՆ

ՄԻՒՀԷԼԼԻՖ
Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ՇԷՐԱ՚ԻԹ Ի ԻՇԹԻՐԱ ՎԷ ՍԱ՚ԻՐԷ

ԱՒԵՏԱԲԵՐ ՅԱՐ ՅԱՃԹԱ ՃԻԱ՚Մ՚Ա ՀՐԹՀԱՒ ԿԻԱՑԻԱ ՅԱՂՐ ՕԼԱՑՈՒՐ։ Մ՚ԱՄԱԼԻՔ Ի ՇԱՅԱՑԻՀ ԻՉԻԱՑ ԱՑՅԻՀԻՒ ՊԱՐ ՎՀՃՑ Ի ՓԻՉԻՑ ՄՃՅԻՏԻՒՀ 20 ՂՐՉ· ՑԻԱՍԱՐՉՒՀ 30 ՂՐՉ·, ՎԷ Մ՚ԱՄԱԼԻՔ Ի ՀՃՑԻՀՊԻՒՀ ԻՉԻԱՑ 1½ ՏՕԼԱՐ ԵԱԽՕՏ 6 ՉԻԼԻՑ ԵԱԽՕՏ 7¾ ՖՐԱՑՂ, ՎԷ ԱՅԼՐՂ Ա՚ԱԵՏԱԲԵՐԻՑ ԱՑՅԱՎԻ ՖԻՒ՚ԱԲԸ ՅԱՐ ԵՑՔ ԻՉԻԱՑ 6 ՂՐՉ· ՏՐԸ։ ՊԻՐ ՕՈՒՍԻՍԻՒ 30 ՓԱՐԱ ՕԼՈՒՊ, ՓՕՍԲՈ. ԻՒՃՐԻՔԻ ԲԱՐԱՖԸՄՂԱ ՚Ա՚ԻՏ ՏԻՐ։ ՂԱՉԻՔԱՅԱ ՏԻՐՃ ՕԼՈՒՑՄԱՂ ԻՒՂՐԻ ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԱԲ ՎԷ ԱԱՅՕՑԻՀ ԵԱՂԸՄԱՂ ՎԷ ՓՕՍԲԱՅԱ ՚Ա՚ԻՏ ՄՎՎԱՏՈՒ ԻՉԻԱՑ ՄԻՐՐՈՒՊ ՎԷ ԱՂՉԻ ԻՍԲԱՑԱՉՕԼՈՒՏԱ Ամերիգաց ԻԱՑԸՐՑՈՒՏԱ Տր. Հ. Ս. Պարնըմ ՑԱՄԸՐԱ ԿԻՕՑՈՒԻՐՒՄԻՀ ՏԻՐ։

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԻԱՆ ՄԱԹՊԱ՚Ա.ՍԸ

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕՓՈՒՇՈՒ

ՄԱՂՆԻՍԱՏԱ ՀԱՅ—ԱՄԵՐ· ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Պու վարժարանըն 4նճիւ սէնէ ի թէարիսիյէսի Սեպտ· 1/14է պաշլայաճագ սըր։ Միւ՛էսսէօ ի մէզքիւրէնին միւտիրի Մր· Ճէյմս Մէզնօթըն սըր, Լէյլի Թալէպէ մուգթէտիրէ պիր վալիտէնին սիգ-զաթ ու իհթիմամընա նա՛իլ օլաճազլար սըր։ Եէնի միւտիրիյէթ վէ մուգթէտիր մա՛ալիմլէր միւմքին օլան հէր չէյի իճրա էտէճէքլէր տիր քի միւսթա՛ի ո մէ՛զունլէր Իզմիրին Պէյնէլմիլէլ գօլէճինէ էն ա՛լա չարթլար իլէ գապուլ օլունաունլար։

Լէյլիլէրին իւճրէթի սէնէվիյէլերի 14 լիրա ի Օսմանի օլուպ, պունըն նըսֆը պէրվէճհի փէշին Թէտիյէ էտիլմէլի տիր։ Տահա զիյատէ մա՛լիմաթ վէ պէյաննամէ իչին Իզմիրտէ Ամէրիգան Գօլէճհինտէ Մր· Ճէյմս Մէզնօթընա միւրաճա՛աթ օլունմալը սըր։

ՄԱՐ՚ԱՇՏԱ ՄԷՐՏԷՋԻ ԹԻԽՐԻՒԱ ԳԸՋԱԼԱՐ ԳՕԼԷՋԻ

Գօլէճին 24իւնճիւ սէնէ, ի տեվրիյէօինին սէ-նէ ի Թէարիսիյէսի, Բապպ իսթէրսէ, 'աստէթա օլաուզունսան պիր հաֆթա էվվէլ օլմագ իւզրէ, 1905, Սեպտ· 20ոէ պէտ էյլէյճէէք տիր։

Հէփ չակիրտլէր իլք կիւնիւն սապահընտա հազըր օլմալըլար։ Թա՛ամ վէ սա՛իրէ իչիւն մաթ-լուպ օլան մէպլաղըն նըսֆը մէքթէպ իպթիտա-սընտա, օլ պիր նըսֆը իսէ փեարը՛ըն իլք հաֆ-թասընտա Թէտիյէ օլունմալը սըր։ Տահա զիյատէ մա՛լիմաթ ալմագ իսթէյէնլէր Մար՚աշտա Գօլէճին ըչ՚իսէօի Միս Պէյքլիյէ միւրաճա՛աթ էտէ պիլիր-լէր։

ԱՒԵՏԱՐԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՂՐ

ՃԻԼՏ 49, ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1, 1905. Ն՝. 35

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՄԲԻՑԱՋ Հ. Փ. ՔՐԻՆ — ՄԻՒ'ԷԼԼԻԹ Հ. Ս. ՓԱՐՆԶՄ

ՄԷՎԱՑՏ Ը ՄԻՒՆՑԷՐԻՃԷ

Քիթապլար · Աչէզ Մէքթուպ 641 · —Սաֆսաթաճէ 643 · —Մէս'ուաքիէթին Մէնպա'ը 643 · —Նէֆխէ ի Գա-
րիչէ (Սօղուդ Ըսըրմասը) 644 · —Պօշազըն Հըֆը Իւս Սըչչէսի 644 · —Քիլիսե Թէնխիդաթը 645 · —Քիլիսեաե Ու-
յսյան Եաէքսոլար 648· —Մէքթէպլէրսե Թապա'ար Միւթալա'ասը 649· —Եէնի Վէ Մուսաչչէչ Գիր Ք· Մուք-ին
Լուղաւմը 651 · —Միւթապըդ Զանն Օլունան Միւպային Լուղէթլեր 652· —Սամուէլ Նա՛սըլ Քրիստոսա Կէլտի
659 · —Մէրքեզի Բուհանի Իթթիհաաքն Օ՛ն Տեօրթունճու Սէնէվի Մէճլիսի 654 · —Միւսահէպէ 658 · —Եօղճու-
լուգ 659 · —Թէքերրիւր 659 · —Մերքեպլերե Մախսուս Պիր Խաթալըդ 660 · —Պիզ Կէօնաերիլէն Քիթապլար
660 · —Սարբաֆխէ 662։

ՔԻԹԱՊԼԱՐ · ԱՉԸԳ ՊԻՐ ՄԷՔԹՈՒՊ

(Տր· Հէրէ+ · Հէյ՛ԷՂ է Նաչէրէ Նալըրէրինդէն)

Ահաթէրին գարիյուէնքնա բա՛նա մա՛լիւմ տիր քի, փայիթախթ ը սալթանաթ ը Սէնիյէտէքի հէյ-
՛էթ ի նաչիրէմիզ՝ չաւ կէչէն ալթը սէնէ զարֆընա պիր չօդ մաւզայագա ի մալիյէլեր կէչիրմիչ տիր· էլիմիզտէքի վէսա՛իթ ի մալիյէ իճրասը մաթլուպ վէ միւթէզէմ օլան իչէ նիսպէթլէ փէք ազ օլմուչ տըր· Սէվինիրիզ քի Ահաթէրին նէչը իչինէ մալիյէճէ պիր կէօնէ էսպապ ը մանի՛է գոսհաւր էմմէմիչ տիր· 'Ա՛յնի վազիտա, նաֆի՛ խըրիսթիյան քիթապլարը վէ հէր սընգ վէ տէրճէճէն մէքթէպլերե վէ կէրչէքտէն միւնասիպ օլան աէրս քիթապլարը իչինէ պիրճիւմլէ ճէմա՛աթլար ատրսընտա Թալեպ վէ իմթիյաճ կիթապճընէ արթըպ Թէա՛մմիւմ էթմէքտէ տիր, վէ պու իմթիյաճըն սէֆ՛ու Թէավիյէսինին հայաթի էհէմմիյէթի, լիւզումը պիլիւն մէմլէքէթ տախիլինտե կիթապճընէ գիյատ չիտտէթլե հիսս օլաւնմագտա տըր·

Ջէմալ ը մէմնուննիյէթլե ի՛լան էտերիզ քի, ահիրէն քիթապլար նէչրինէ մախսուս օլան մէպլաղա էփէյի պէօյիւք պիր մէպլաղ 'իլավէ օլաւնմըչ տըր· Իչթէ պու՞նա մէպնի իչպու մուհաբբիր ի 'ադիլ պաւնտան իքի այ գատար էվվէլ, Թիւրքիանդն հէր Թարաֆընա զբրդ գատար զէվաթա մէքթուպլար եաղմըշըմ, վէ էվվէլա, տերսլերին իպահաճընա տա՛իր կիրակի մէքթէպլէրինին իմթիյաճընը նասըլ տէֆ՛ ու Թէավիյէ էտէպիլէճէյիմիզ, վէ սանիյէն, էհալինէն էն գիյատ միւհիմճ օլտըգլարը տինի վէ ֆէննի քիթապլար խաւսուսընտա անլերին էֆքեարընը սօսմուչըմ տըր·

Կիրակի մէքթէպի տէրսլերի խաւսուսընտա մաւխապիրլերիմիզին սայքի իմթիճագ ը սրա իւէ պէչտն էթախքլերինէ կէօրէ, միւմքին իսէ, տէրսլերին իպահաճընը հավի պիր քիթապ նէչը օլաւնմալը տըր· Պու իչէ Թէչէպպիւս օլաւնապիլմէք իչինն պու սէնէ վազիֆ ● գատար կէչմիչ տիր քի, իչպու 'ումումի արզուչը եէրինէ կէթիրմէնին նէկհանէ եօլաւ քիթապ ը մէզգիւրը անճագ իքի գըսմ օլարագ նէչը էթմէքտիր տիր· Ալլահ խաթէրա, պու իչի պաշա չըգարապիլէճէյիմիզ - իմմիտվար ըզ·

Իչպու ճաչըգ մէքթաւպընն նէչրինին տահա մուհիմմ սէպէպի տինի վէ ֆէննի քիթապլար նէչրինէ 'ա՛իտ տիր· Իչթէ պու մատտէյէ տա՛իր Ահաթէրին պիլիճիւմլէ գարիյաւն ը քիրամընա Թէվ-

ճիհ ի խրթաղ էթմէք խաթերիզ, վէ անլերտէն պի-
զիմ պու մէքթուպզմըզը պիզաթ քէնտիլերէ խի-
թաղէն այը այը եաղըմըզ տէյիւ 'աատա էթմէլե-
րինի, եախօտ տահա էյիսի, պիզ քէնտիլերինտէն
հէր պիրերլերինէ րու պէ րու պիրաուէրանէ մու-
հապպէթլէ ութօյլէմէքտէյիզ տէյիւ տիւչիւնմէլերի-
նի րէճա էուէրիզ։

1. Շու խուսուս պիզէ մէսերրէթ վէրիյօր քի, պուրատա վէ Ամէրիգաատա պիր թագըմ զէ-
վաթ վէ պու մէմլէքէթտէ ապալի իքի ճէմ'աթ թաղ' ու նէչր օլունաճագ տինի վէ ֆէննի բի-
սապլէլերին ինթիխապընը տէր'իհտէ էյլէտիքտէն պաշգա, անլերին նէչրի իչին մուգթազի մէպլա-
ղը տախի վէրմիյէր տիր։ Էյտէ օլան եախօտ պուննատն պէօյլէ էճնէպի մէնապ'լարատան էյէ կէ-
չիրէպիլէճէյիմիզ ադյէ' փէք իմքիմալ քի պիր գալ ճէմ'աթլարա մախսուս վէ պիր գալ լիսանլարատա
նէչր օլունաճագ քիթապլարճա թէտրիճէն արթմագ-
տա օլան իմքիյաճը հէր վէճհյէ տէֆ' ու թէսվիյէյէ
քեաֆի օլմայաճագ տըր։ Ճէմ'աթլարըն քէնտի թա-
րաֆլարընատն միւնասիպ մըգտարատա խրիսթիյան
էտէպիյաթը, վէ թա'լիմի վէ ֆէննի էսէրլեր մէյ-
տանա կէթիրմէյէրի' րուհանի վէ ֆէննի իչմիզին
իչպու պէօյիւք տա'իրէօնտէ հէմ թէրագզընըն,
հէմ տա'իմլիյին մուճիպ ի մէմնունիյէթ պիր թէ-
մինաթը տըր։ Պիւթիւն մէմլէքէթտէ պիզ մէք-
թէպլեր իչիւն չօգ իչ կէօրմէքտէյիզ։ Մաթպու'աթ
վասըթասըյլէ թա'լիմ ու թէրպիյէ' մէքթէպլեր
վասըթասըյլէ օլան թա'լիմ ու թէրպիյէ գատար
մուհիմմ տիր։

2. Պուննան իքի այ էվվէլ կէօնտէրտիլիմիզ մէք-
թուպլարըն էքսէրիսինէ ճէվապլար ալմըյ օլաը-
ղըմըզտան, իսթիհսալ օլունան 'ադիպ նէթիճէյէ
գարիյուն ը քէրամըմըզը տախի միւչթէրիք գէլ-
մադ իսթէրիզ։ (ա) Մուհասպերլերիմիզ' իրի ու-
ֆադ ադալի 100 գատար տինի վէ ֆէննի քի-
թապըն, վէ պուննլարատան թէմամ պիր սիւլ-
սիւնիւն հէմ էրմէնիճէ, հէմ տէ Թիւրքճէ նէչ-
րինի թալեպ էթմէքտէ տիրլեր։ Անլերտէն պիր
գալընըն Րուսմա, Րուսի իւլ հուբուճ Թիւրքի իւլ
'իպարէ, եախօտ 'Աբապի իւլ հուբուճ Թիւրքի
իւլ 'իպարէ, եախօտ հէր իւչ չէքլտէ տախի թաղ'
ու նէչր օլունմալարը թալեպ էտիլմէքտէ տիր։
(բ) Մէյտան ը ինթիչարէ գօնուլմալարը թալեպ
օլունան քիթապլարընն էմր ի ինթիխապընատա
փէք պէօյիւք 'ազա ու ի'զան կէօսթէրիլմիչ օլ-
մըզընտան, հէմ մուհասպերլերիմիզէ թէչէք-
քիւրաթը գալպիւէմիզի պէյան էթմէք խսթէրիզ։
(գ) Էտիլէն մէթալիպին քէօրէթ վէ թէնէվվիւ'ի
գայէթլէ մի՞էսպէր տիր։ Պուննլարընն ֆիհրիսթի
իպթիտա՞իյէ, ի'տատիյէ վէ գօլէճլերէ մախսուս
տէրս քիթապլարընը, գրա՞թ քիթապլարը թագը-
մընը, 'իլմի հիսապլարը, ճօղրաֆիալարը վէ ալ-
ճեպրալարը, 'իլմի վէզա'իֆ իւլ ա'զա քիթապ-
լարընը հավի տիր։ Պուննլարընն հէփիսինին տա-
խի միւսահհահը վէ էն սօն թաղ' ու նէչր օլուն-
մալարը թալեպ օլունույօր։ Պու ֆիհրիսթէ գ.
Մուգատաէս ֆիհրիսթի քէլիմաթը, թէֆսիր
քիթապլարը, Թարիխ ի մուգատաէս, թէրաճիմ
ահվալ, տինի հիքեայէլեր, կիրակի մէքթէպի քի-
թապլարը, հէփ լիսանլարատա օլարագ չօճուգլարա
վէ կէնճլերէ մախսուս պիր չօգ ճիլալեր տախիլ
տիր։ Մէզքիւր ֆիհրիսթ պիր չօգ տուա քիթապ-
լարընը վէ րիսալէլերի, Սիփըրճըն, Մըրի, Մէյը,
Թօրի, Կօրաըն վէ սա՞իր մէչհուր զաթլարըն վա'զ-
լարը իլէ մաւհարրէրաթլարընատն թէրճէմէլե-
րի չամիլ տիր։ Պու ֆիհրիսթ պու մէմլէքէթտէի
գարիյուն ըն ինթիյաճաթ ը մախսուսէ ի հազըրլե-
րինէ մուվաֆֆըգ խուսուսի րուհանի մատաէլերէ
տա՞իր եէնի գայէմէ այընմըշ խուսուսի րուհանի
րիսալէլեր, եախօտ քիթապլար թաղ' ու նէչրի
նէ մախսուս թալեպլերի տախի հավի տիր։

3. Պիզիմ խուսուսի միւթալա'աթ վէ մէթո-
լիպիմիզ։ (ա) Ափ այիքեար տըր քէ, էսիմիչ օլան
ֆէննի թալեպլերի հաթթա թաղրիպի օլարագ,
քեամիլէն վէ 'ամէլի սուրէթտէ իճրա էտէպիմէք
իչի սէնէլերճէ վագթա վէ չօգ ադյէյէ միւհթաճ
տըր։ (բ) Էսիլէն թալեպլերի (նէ գատար տա
քիւչիւք պիր միգեատատա օլարագ, եէրինէ կէ-
թիրմէյի աէր'իհտէ էտէր իքէն,) մուխապիր-
լերիմիզին պիզէ զայէթ սապուր օլմալարընը
բէճա էտէրիզ։ Րուհանի րիսալէլեր միւթէա-
նա օլարագ, անճագ սաբըլապիլէճէքլերինի մ'-
մուլ էտէպիլէճէյիմիզ քիթապլարը նէչր էթ-
մէյէ մէճպուր ըզ։ Նէչր օլունան քիթապլարն
նէվ'լերի արտաընատա մա'գուլ պիր նիսպէթ մու-
հաֆազա էթմէլիյիզ։ (գ) Ճէմ'աթ իչին օլընը
գատար ճէմ'աթ իլէ պիրլիքտէ իչլէմէքլիի պ-
զուլէսիյիմիզատէն, սօսթլարըմըզատան, քէնտիլերին
րուհանի քիթապլար խուսուսընտաքի ինթիյաճ-
րընա տա՞իր պիզէ քէմալը աէրպէթի իլէ եամա
լարընը բէճա էտէրիզ։ Խուսուսի պիր րուհանի
քիթապըն թէրճէմէի արզու էտիլսիյինտէ, լութ-
ֆէն քիթապըն թամմ իմմինի, քէզալիք միւ-
"էլիֆ վէ թապի'ինին իսմլերինի պիլտրիրինիզ։
Մագսէտիմիզ' հէրլի երպապ ը գալէմէն էտէրլէ-
րինի, եախօտ թէրճէմէլերինի չիմտիյէ գատար օլ-
մըզընտան տահա վտի' սուրէթտէ գուլայմագ

տըր։ (Բ) Գու սաթըրլարը օղուլան հէր քէսանէն խաոսէթէն րէճա էտէրիզ քի, սա՛իրլերի էյի բուհան քիթ ապլար սաթըն ալըզ օղումաղա թէչվիզ խ-չինն ճիտտի պիր զայրէթ պէռլէյիզ իպրազ էթօնիլեր, վէ էյի քիթ ապլարտան մի։ րէքքէչ խուսուսի վէ 'ուս-մուսմի քիւթիւպխանէլէր եըզմազըզա պիր մէրազ կէօսթէրօնիլեր։ Մէմալիք ի զարպիյէտ բուհանի վէ ֆէննի քիթ ապլար վէ քիւթիւպխանէլէր կիւզ հաիրազլարը զատար պիրիպիրլերի իւզերինէ եըզըմըշ սրբլար։ Հէր քէս օզուր, հէր եէրտէ օզուր, վէ եէվմի իյլերտէն վէ մուդթազի թէֆէրրիւճաէն թէսարրուֆ օլունա պիլէն հէվ զէմանլէրտէ օզուր։ (Բ) Նէյր օլունաճազ հէվ եէնի բուհ. քիթ ապլարա սա՛իր Աւեսաքէրէն զարիլէրինէ մուֆասսալէն մա-լիսմթ վէրմէք նիյէթինտէ իսէք սէ, զապիլ քի էօքի վէ եէնի պիր չօզ րիսալէլերի սա՛իմա զիքր էթմէյէճէյիզ։ Բուհանի րիսալէլեր ալմազ իսթէյէն հէվ տօսթլարըմըզա իսթար էտէրիզ քի, անլէր Մր. Փիթտէն հէվ պըվարը,լարընտա քէնտիլէրինէ էտիլէն հէվ րիսալէլերի կէօնտէրմէօինի թալէպ եէնի թապ' էյլէօինլեր։

ՍԱՖՍԱՓԱԶԸ

Հէլասքեարըմըզըն սաֆսաթաճը իլէ օլան մա՛սմէլէօինն 'ուսմուսի ուսուլը տէյիլ վէ պիւրհան մագամընտա անըն պէյանաթընը զապուլ էթտիքտէն ոօնրա, անա պէյանաթընըն քէնտի իտտի՛աընը իապաթ էթմէտիյինի կէօսթէրմէքճէն 'իպարէք իտի։ Սաֆսաթաճըյա, քէնտի պէյանաթընը քէնտի իտտի՛աընա զարչը պիր պիւրհան մագամընտա կէթիրէրէք գօլայճա ճէվապ վէրիյէ պիլիր։ Պունա աթիտէքի միւքեալէմէյի պիր միսալ մագամընտա զիքր էտէյիմ. «Քիլիսէլէրտէ փէք չօզ միւրա՛իլեր վար սրբ։» «Ա՛հէպա քիլիսէլէրին խարիճինտէ հիչ միւրա՛ի եօզ մը սրբ։» «Նվվէթ, էլպէթթէ վար սրբ։» «Օ հալտէ քիլիսէնին խարիճինտէ զալարազ միւրա՛իլերտէն նա՛սըլ գուրթուսլույօրսըն։ Քիլիսէնին խարիճինտէ գալմազլէ էլէ պիր չէյ կէչիրմէտիքտէն պաչգա, ճանընը տա զա՛ էտիյօրսըն։» «Լ՛աքին Ք. Մուզաստէֆտէ միւթէնազըզ սէօզլեր վար սրբ։» «Զաթընըզ Ք. Մուզաստէֆի զայէթլէ թէազիզ ու միւթալա՛ա էտէնլերտէն օլսըզընըզտան, սիզին զիքր էթտիյինիզ միւթէնազըզ քէլամլարըն իզահընա տա՛իր միւ-մինլերին նէ տէյէճէքլերի օլսըզընը արայըպ պուլմազա չալըշմըշ սընըզ սրբ։» «Էյ, խայըր, պէն օլ չէյլերի արայըպ պուլմազա չալըշմըշ օլսըզընըմ իտտի՛ա էտէմէմ։» «Էօյլէ իսէ Ք. Մուզաստէֆին պիր սէօզիւ պիր սէօզիւնիւ թուլթմաոըզընը նա՛սըլ պիլիյօրսընըզ։ 'Ա՛ճէպա պու մա՛սմէլէնիզլէ ձիզ քէնտինիզին հազգանիյէթլի պիր ատէմ օլսըզընըզ խաւսուսընտաքի իտտի՛անըզը ճէրհ էթմէյօրմը սընըզ։» «Ա՛հ, զանընըմճա, տինէ արզուքէչ օլանլար իչիւն տին զայէթ էյի պիր չէյ իսէ տէ, ի՛թիզաոըրմճա, էկէր պիր քիմսէ հէր չէյտէ տօզրուլ օլանը իճրա էտէր իսէ, ախրէթտէ անըն իչի եօլընտա, սըրաոընտա օլաճագ սրբ։» «Էօյլէ իսէ սէն սա՛իմա տօզրուլ հարէքէթ էտէնլերտէն պիրի սին։» «Էյ — հըմ — խայըր. պէն օ կիպի պիր իտտի՛ատա պուլունմազ իսթէյիմ։» «Էյ — հըմ — էօյլէ իսէ ախրէթտէ հէր չէյ սէնին իչիւն սըրալը օլաճաղը իտտի՛ասընտա պուլունմազ իսթէ՛ր միսին։»

Հէր իտտի՛ասընա պու վէճհլէ ճէվապ ալան պիր ի՛թիզատօրզընը քէնտի հիւնէր վէ մէհարէթինէ սա՛իլեր իւզերինտէ սընամասը փէք օ զատար միւհիմմիլ սէյիլ տիր, զիրա օ թէքրար մաղլուպ օլաճաղընտան չէքինիր։ Պունտան պաչգա, քէնտինին պաթըլ պիւրհան վէ տէլիլլերինին ճէրհ օլունմասընտան նաչի օ քէնտինին զաֆիլէթ ուլգուսընտան ուլանըր վէ հազիգաթա 'կէօզլերի աչըլա պիլիր։

ՄԷՍ'ՈՒՏԻՅԷԹԻՆ ՄԷՆՊԱ'Ը

Սէրվէթ՝ ասլէն ինսանընը իչլէմէյէ մախսուս օլան գապիլիյէթինտէն եախօտ իսթէյինտէն 'իպարէթ իտի։ Պունլար հալա էն 'ալի նէվ'ատէն օլան ոէրվէթ տիրլեր։ Ինսանլարընը ալէթլերի հազըր էլլէր, եախօտ պէրրազ պէյնլեր տիրլեր։ Մէս'ուտիյէթ անլէրին հասըլ էթտիյի ոէրվէթլէ պէրաբէր կէլէ պիլիր իսէ տէ, սէրվէթ իլէ կէլմէզ։ Մէս'ուտիյէթ՝ ինսանընը էլի եախօտ պէյնի իլէ իճրա էթտիյինի նէ րուհ իլէ իճրա էթմէքտէ օլմասընա վասլէտթէ տիր։ Մէս'ուտիյէթ պիր իշ իճրասընա մուվաֆֆագ օլմազլըզտան տէյիլ, անճագ մուվաֆֆագիյէթէ նա՛յլ օլմազ իչիւն կէօսթէրտիյիմիզ րուհտան նէչ՛էթ էտէր։ Վէլհասըլ մէս'ուտիյէթ՝ 'ազընը պիր նէվ' հալը սրբ։ Իթմինանը խաթր՝ անըն սրճիէթ ի մախսուսէօի տիր։ Իման վէ զանա'աթ անըն րէմզ ու 'ալամէթլերի տիր։

Մէս'ուտիյէթ էրքէքլերէ վէ զարըլարա 'իլմ ու մա'րիճէթին սրթմասըյլէ տախի հէլմէզ։ Պիր թազմ 'ազըլը վէ իհթիյաճլը քիմսէլեր տախի անտէն պիխապէր տիրլեր, զիրա անլէր չօզ տէճ'ա քէնտի հալլարընա պազմայարազ քէնտի իւզերլէրինէ՛ մէսաբլարընտա տէվէրան էտէն քէվքէպլէրտէն տօյայը մէս'ուլիյէթ ալըրլար։ Անլէր պու վէճհլէ հարէքէթ էտէրէք, քէնտիլերին զամմ ու

քեռերէրէրինի աբթաբըբըլար։ Անլէր աւնուտուրլար քի քէնտիլէրին գայդա գաբավէթ էթմէլէրիլէ իճրա օլաւնաճագ նիհայէթէն փէք ազ չեյ վար տըր, չու գատար քի սիմալարը պաւ ակպէպաէն տահա գիյատէ պուրաւչըգ գըրթըչըր։

Մէա՛ուա օլմագ իչիւն ատէմ թիթիգ տեյիլ, ճիտահ, հատահէն աչըրը էնտիչէնագ տեյիլ, անճագ հալիմ վէ սելիմ օլմալը տըր։ Հատահէն աչըրը էնտիչէ էթմէքլիք միւֆիտ օլաճագ հէտէֆ ի մագսատը տա՛իմա պօչա չըգարըր։ Իչթէ պու վէճհլէ պիգ էն 'ազիգ տաթլարըմըզը պիգիմ պիհուտէ գայդու վէ էնտիչէլէրիմիզէ էն գիյատէ թա'ճիգ էտէրիգ։ Մէա՛ուա օլմագ իչիւն իմանա մալիք օլմալըյըզ։ իմանաբզ հիչ պիր իշ իճրա օլաւնամազ։

«Զօգ ատէմլէր Ալլահըն իբատէթինէն գօրգարլար, պէն ինանըրըմ քի Քրիստոսըն մէքթէպինաէ էօյրէնէ պիլէճէյիմիգ էն թաթլը տէրօլէրտէն պիրի իբատէթլէրի՛գին Ալլահա թէալիմ օլմասը տըր։» Տ. Լ. Մաւտի.

«Ալլահ քէնտի 'ամէլլէրիմիգտէն վազ կէչմէմիգի թալապ էտէր, քի քէնտիսի հէր չեյտէ հէր չեյ օլա պիլսին։» Պաւ. Ֆ. Գ. Մէյըր.

Տիւնեատան կէրի չէգիլմէտիքճէ Քրիստոսա հագըն կիտէմէզ սին։ Ամով. Ր. Ուէյզ.

ՆԷՖԹԷ Ի ԳԱՐԻՑԷ (ՍՕԳ.ՈՒԳ ԸՍԸՐՄԱՍԸ)

Պիր թագըմ պէտպախթ քիմսէլէր վար տըր քի անլէր սօղուգ մէվհիմին կէլմէճէնտէն տէհչէթ հիսս էտէրլէր, գիրա հիչ չիւպհէլէրի եօգ տըր քի սօղուգ ըսըրմասը թագըզընտա քէնտիլէրին էվվէլքի աէֆալէթլէրի 'ավտէթ էտճէքլէր տիր։

Բանա մա'լիւմ պիր քէյֆիյէթ տիր քի, սօղուգ ըսըրմասը ինանը էրթէտի սէնէլէրտէ եինէ 'այնի 'իլլէթէ միւպթէլա օլմագա միւաթա'իտ գըլար, վէ պուրաունլարընը, գօլագլարընը, էվ վէ այագլարընդն փարմագլարընը պիր տէֆ'ա սօղուգ ըսըրմըզ օլան քիմսէլէր՝ նախօշ թէճրիպէ իլէ չապուգ անլարլար քի, սօղուղըն, րուխսուպէթին վէ րիւգհարըն մա՛էլիմ թէ՛սիրլէրինէ գարշը վիճաուտէրինի հիմայէ վէ վիգայէ իչիւն միևնաճիպ էօրթիւլէր վէ սա՛իր իհթիյաթքեարանէ թէսպիրուլէր վաըթտաըյլէ քէնտիլէրի իչիւն խուսուսի թէսաւիբ ի իհթիյաթիյէ լազմ տըր։ Շայան ը տիգգաթ տըր քի, նէֆսէ ի գարիյէ պու կիպլէրտէ իբինճի տէֆ'ա եալընըզ րուխսուպէթտէն նաչի զաւհուր էտէր։

Սօղուգ ըսըրմասը պէչէրէնին (վիճաուտին տըշ տէրհինին) գան տամարլարընը պիւրուուտէթ վէ րուխսուպէթտէն նաչի մահալի չիչմէլէրի տիր։ ո գէմանլէրտէ վիճաուտին սօղուգ ըսըրմիչ եէրլէրինտէ ճէվէլան ը տա՛մ զա՛իֆ օլուր։ Ատի սօղուգ ըսըրմալարընտա պէչէրէ մավիմսի հաչխօտ տօնուգ գըրմըգը պիր րէնք ալըր։ պու րէնք՝ փարմագ իլէ պէչէրինին իւգէրինէ պաօլտըգտա գա՛իլ օլտըգտան սօնրա, եինէ 'ավտէթ էտէր։ Գաւ թէճրիպէ գանըն գայէթ եավաչ եավաչ ճէվէլան էթտիյինի իսպաթ էտէր։ Շէտիտա սօղուգ ըսըրմասընտա ըսըրըլան եէրլէրտէ կիճիչմէ վէ ապրը հիսս օլուներ, 'ալէլհասուտա օլ եէրլէրէ սրճագլըգ 'ավտէթ էթտիյի զէման։ Գա՛զէն տէրի հաըրըլըր վէ գապագ չէքլինտէ չըգարագ կէրիտէ փիւրիւզլիւ պիր սաթհ պրագըր վէ պուներն նէթիճէօինտէ պիր եարա աչըլա պիւիր քի կէճ սաղալըր։ Տահա չէտիտա սօղուգտան եախօտ ուզուն միւտատէթ սօվուղըն թահթ ը թէ՛սիրինտէ գալմագլըգտան վիճաուտըն տէրհինտէ էօլիւնիւնքինէ պէնգէր վէ սարըմթրագ, պա՛զէն պիւրիւզիւք պիր պէյագլըգ հաօըլ օլուր։ Իչթէ պու հալէ «պուղ ըսըրմասը» թա՛պիր օլուներ։

Կէրէք սօղուգ ըսըրմալարընտա կէրէք սօն ըսըրմասընըն միևնաճիպ թէտավիսի գանըն թա. պի՛ի ճէվէլանընը միւմքին մէրթէպէ չապուգ էլէ կէչիրմէք իսէ տէ, վիճաուտէ չարչապուգ սըճագլըգ իչհագ էթմէքլիք տեյիլ տիր ֊ էքսէրիա տէլը աւ թէ. մաս՛ էն ա՛լա վէ էն ազ էլէմի մուճիպ օլան ուսաուլ ը թէտավի տիր, գիրա չէտիտա տօն ըսըրմասընտա, ըսըրըլմըշ եէրլէր պիրտէն պիրէ ըսըլըտըգլարընտա իլթիհագ վէ եախօտ հաթթա եէյիճի 'իլլէթ պիլէ զաւհուր էթմէսինէ մուխսաթարա վար տըր։ Վիճաուտին էօյլէ սօղուգ ըսըրմըշ եէրլէրինի գար իլէ օղալայարագ թէտրիճէն ըսըրմագլըգ տահի էմին պիր ուսաուլ տըր։ Շաւ տա խաթրտա թուխսուլմալը տըր քի, պու թէտավի իչի սըճագ պիր օտատա եախօտ սթէչէ հագըն պիր եէրտէ տեյիլ, սաճագ սէրին պիր եէրտէ իճրա օլուներ։

Ուզուն միւտատէթ սիւրէն սօղուգ ըսըրմասընտան միւգթարիճ օլանլար՝ չուրաբընը խաթրտա թուխսուլմալը տըրլար քի, րուխսուպէթ վէ պիւրուտէթին իհթիհատը եալընըզ սօղուգ ալմագլըգտան խայըճա չօգ գէնա տըր, վէ տա՛իմա գէչըն գալը եինէ չօրապլար վէ էլտիվէնլէր կիչինէյէ, վէ տար գաւնտաւրալարտան վէ գանըն ճէվէլանընա մանի՛ օլան էլպիսէ կիչմէքտէն տագընմալը տըրլար։

ՊՕՂԱԶԸՆ ՀՐՃԱ ԻԻՍ ՍԸՀՀԷՍԻ

Պօղազ օ գատար չօգ նէվ'ատէն իւթիհապլարա հէտէֆ տիր քի, անընն միևնաճիպ տաւրէթտէ գալ-

բլլըպ կէօղէտիլմէօի ինսանըն հուզուր ու իմքիրահաթը իչիւն էլզէմ տիր, վէ պէրէքէթ վէրսին քի հուզուր ու իմքիրահաթ իչիւն իմքիխազ օլուսնան չարէլէր ինսանըն նէզլէյէ մախսուս պիր չոդ մարազլարտան վէ պիր խայլը 'ուժումի 'իլէթլէրտէն ասլիմ գալմասընը թէ"մին էտէրլէր։ Պու 'իլլէթլէրին ճիւրսուժլէրի վիճուսէ պատէմճիքլէր եախօտ անըն ճիվարընտաքի ղըչա ի մուխաթի, ես'նի ոիւմիւք վէ պալդամ հասըլ էտէն զար վասըթասըյլ կիրէրլէր։ Ճիւզ'ի պիր նէզլէնին պիլէ հընճէրէյէ (պօղազտա սէտա իհտասընա մախսուս օլան թարաֆ) վէ գուլաղա եայըլմասընա, վէ սէտայը եախօտ իչիմժէքլիչի իխլալ էմժէօինէ տա"իմա թէհլիքէ վար սըր։

Ջօճուգլար պաչըճա չիպհ ի զուտտէլէրին եախօտ պատէմճիքլէրին չիչիպ պէօյիւմլէրի նէմիճէսի օլարագ, նէզլէյէ թուխթուլուրլար, եախօտ անլէրին տա"իմա նէվազիլ օլմալարընըն սէպէպի, վագթըյլէ թուխթուլմըչ օլարգլարը գըզամուգ, գըզըլ հիւմմա, պօղմաճա էօքսիւրիւք, վէ սիֆթէրիա կիպի 'իլէթլէրտէն քեամիլէն սաղալամըչ օլմալարը սըր։ Պալիղ քիմսէլէր նէզլէյէ գայր ի միւնասիպ թա'սիյար, իչքիլէր վէ մուգիրը 'ատէթլէր եիւնէհէն թուխթուլըրլար։ Հատտէն աչըրը թիւթիւն իչմէքլիքտէն սէրէման 'իլէթինին նէչ'էմ էմսիյի մուհագգագ իսէ տէ, պու քէյֆիյէթ լայըգ օլարդը սէրէճէտ նազար ը սիգգաթա ալընմամագտա սըր։ Իլթիհապլարընն հէր նէվ'ի՝ պիր թագըմ իչ վէ մէչղուլիյէթտէն, եախօտ հավա վէ իգլիմճէ թէ"սիրլէրտէն նէչ'էմ էտէն հալլէր իւէ տահա զիյատէ ֆէնալաչա պիւիրլէր։

Ղայր ի թապի'ի հալլէր պուլուճնմասընդը թագսիրտէ, նէզլէլէր հէր կիւն պօյունը սօղուգ սու իւէ երգայարագ, սօղուգ սու իւէ ղարղաբալար եախարագ, տիչլէրէ էյիճէ մուգայեէտ օլարագ, րիյազէթ ի պէտէնիյէ իճրա էտէրէք, աղըզ գափալը օլարդը հալաէ տէրին տէրին նէֆէսլէր ալարագ, վէ գըչըն պօյունըն էթրաֆընա հատտէն աչըրը չալար սարմագտան իճթինապ էտէրէք պէր թարաֆ էտիւէ պիւիրլէր։ Սէս թէրպիյէօի, եա'նի թէղաննի վէ թէրէննիւմ էմժէք վասըթասըյլէ տախի նէզլէնին էօնիւ ալընապիւիր, զէրա 'ազալէլէրին հարէքէթ վէ իմքիղազլարը պօղազ նէզլէլէրինին զահուրընա մանի' օլուրլար։ Պու սէպէպտէն թէրէննիւմ, եիւքսէք սէսլէ օգուսմագլըգ վէ խիթապէթէ մախսուս թա'լիմլէր թէչվիգ օլունմալը սըրլար։

Ուզուն միւտէթ սիւրէն խասթալըգ զէմանլէրինտէ, 'ալէլխուսուս սըթմա մէվճուտ օլուրդա, ղարղարա իչիւն տաֆի'ի թէ'աֆֆիւն մահլուլլար գուլլանըլմալը սըր, եախօտ ղարղարա միւմքին օլմագտա, ենօճայղըգ տէնիլէն ալէթ իւէ գուլլանըլմալը սըրլար։ Քէզալիք թէ'աֆֆիւնիւ տէֆ' էտէն մահլուլլար՝ պուլայըգ 'իլէթլէրէ թուխթուլմուչ խասթալարա խըտմէթ էտէն, եախօտ բասթ կէլէ պուլայըգ 'իլէթլիւէր իւէ իմքիխլաթտա պուլունան քիմսէլէրին օլ 'իլէթլէրտէն սալիմ գալմալարընա տախի մուֆիտ տիրլէր։

Պօղազ 'իլէթլէրինին թանըլմալարընա մէտար օլան ա'րազ ու 'ալամէթլէր չունալար սըր, եա'նի թէնէֆֆիւս կիւճլիւիւ, կէնգէ 'ա"իտ սէտա, էօքսիւրմէ եախօտ ախըրմա (hawking)։ Պու հալլէրէ տիւչար օլան չօճուգ՝ պաչը արգայա սարգըգ, աղըզ աչըգ օլարդը հալաէ ուչուր վէ չօգ տէֆ'ա խըրլար։ Աղ վագթտան չօճուգ աղըզնտան նէֆէս ալմագա ալըչըր, վէ իհմալ էտիւէճէք օլուր իսէ, էգլէհ վէ պուտագա պիր հէյ'էթ ալըր։ Զէնէլէր նէչվ ու նէմա պուլմամըչ հալտէ գալըրլար, վէ տիչլէրի պիչիմի սուրէթտէ գափանմազլար։

Պէօյիւմիւչ պատէմճիքլէր, եախօտ պէյզէր պիր ան եվվէլ քէօհիւպ չըգարըլմալը սըրլար։ Ջօճուգ իւզէրինտէ պիր 'ամէլիյէ ի ճէրրահիյէ իճրասը վալիտէյն իչիւն թէհամմիւլգիւտագ պիր սըգընթը իսէ տէ, պու հալտէ իճրա օլունաճագ 'ամէլիյէ ի ճէրրահիյէ, անտէն կէօրիւլէճէք ֆա"իտէյէ նիսպէթլէ հիչ մէսապէօինտէ տիր, վէ անտէն նատիրէն ֆէնա պիր նէթիճէ հասըլ օլսուր։ Ֆիլհագիգա չօճուգ էրքէնտէն պիր միւթէհասսիսէ կէօրիւրիւլէճէք օլուր իսէ, չօգ տէֆ'ա տէհզէթլի պիր 'ամէլիյէ ի ճէրրահիյէնին էօնիւ ալընա պիւիր։

ՔԻԼԻՍԷ ԹԷՆՍԻԳԱԹԸ

Պուրատա քիլիսէ թէնսիգաթընըն լիւզումընը թէ"քիտ էմժէք իմքէրիմ։ Էճնէպի պիր զաթ իւէ կէօրիւչիւր իքէն, սէօզ քիլիսէ մէ"սէլէլէրինէ տէօնտիւիլտէ, չուս խուսուսս խասսէթէն թէ"քիտ էտիլտի քի էրմէնի քիլիսէօնին թէնսիգաթը իչի արթըգ վիճուպ թահթընտա սըր։ Ֆիլհագիգա պիզ տա"իմա օլ քիլիսէնին իչինտէ պուլունտըղմըզտան, մէզգիւր թէնսիգաթընը հէր հալտէ լազըմ օլարդընը մուայեէն սուրէթտէ կէօրիւրիւզ.... Մէսէլէ 'ագա"իտ ի տինինյէյէ տա"իր օլուպ տա, իման՝ բուհանիճէ պիր լիւզումը մահզ օլմագտան տուր օլունճա, տինինն հատտը զաթինտէ միւթէզաբբիր օլաճաղը մուհագգագ սըր։

Պիր թագըմ 'ագիտէլէր վար սըր քի, պունլարընն արթըգ զէմանէմիզ իչիւն պիր կէօնէ գըյ-

մէթ ու էհէմմիյէթլերի զալմամըշ սըր։ . . . Օլ քիլիսէ քի տիւնքի գապուլ էթտիյինի պու կիւն տախի միւտաֆա՛ա էթմէք իմքէր, էն պէօյիւք խաթատա պուլունմըշ օլուր։ պու խաթա անըն մէվճուտիյէթէնի տախի թէհտիտա էտէ պիլիր։ Էլհէվմ միւսապէթ պիր հագիգաթ սըր քի, [քիլիսէ] թէնսիգաթը՝ թապի՛ի վէ տէյիչիլմէզ պիր գանուն սըր։ . . . Էկէր պուննան եիւզ սէնէ էվվէլ հաչյան ճէմ՛իյէթ ի ինսանիյէ՝ քէնտինին ի՛թիգատաթը պաթըլէսի իչինտէ զալմըշ օլտա իտի, ափաչիքեար սըր քի օ հիչ պիր թէրագզը տաբմը աթմամըշ օլուր իտի։ . . . Նասըլ քի տիւնքի կիյտիյիմիզ իլէ պու կիւն ասլա գանուա՛աթ էթմէզ իզ, վէ եէնի, ֆարգլը վէ տիւնքինուէն պիւսապիւթիւն պաչգա պիր էավապ իտթէր իզ, պէօյլէ տէ քիլիսէճէ մէճ՛էլէլերէ տա՛իր թէֆէքքիւրին թարզը տախի տա՛իմա թէպէտտիւլ էտէր։ . . .

՚Ագա՛իտ ի տինիյէ տախի պէօյլէ տիրլեր։ ՚Ա թիգլիք միւհրիյէ պիզ եէթիչմիշ օլան իման եաիտտ քիլիսէ՝ իճապաթը զէմանիյէ ույմալը սըր։ Ցէլօեֆէ հէր զէման եէնի եէնի տաբմլար աթմագտա, իլէրիլէյիպ թէրագզը էթմէքտէ տիր։ Տին տախի պիր նէվ՛ ֆէլսէֆէ ի րուհիյէ օլմազլէ, ա՛լալանմալը, վէ քէնտի իզահաթքընըն չէքլ ու սուրէթլերինի վէ ՚իլում ու ֆիւնունըն զաթէն էթտիյի կիպի թէպտիլ էթմէլի, ա՛լալանսըրմալը սըր։ ՚Իլմ ի իլահիյաթ՝ պէօյիւք թէպէտտիւլաթա օղրամալը սըր, նէթէջիմ ազատ Փրօթէսթանլըզ սայքի պունա չալըշմագտա սըր քի պունըն ֆիքրինին նէ մանի՛էլերի, նէ տէ խուսուսի պիր տա՛իրէսի վար սըր։ Հալ պու քի Գաթօլիք վէ Րում քիլիսէլերի վէ պիզիմքի տախ ՚ալէլ ՚ումումի էսքիտիյէ իքթիֆա էթմէք իտթէրլեր, վէ տինճէ ուֆուգ ը նազարլարընը ասլա թէվի՛ էթմէք իսթէմէզլեր, վէ «վարդապետ պէօյլէ տէտի» գա՛իտէսինէ կէօրէ հարէքէթ էտէրլէր քի, պու գա՛իտ՝ իման մէզպահընըն եէկնատ նէ մաւնրիպ գա՛իտէսի տիր, տէյլ պիլիրիզ։

Ճէհալէթ՝ տատպ ու ՚ատաթըմըզտա քէօքլէչմիշ օլարագ, տա՛իմա իճրա ի թախրիտպաթ էթմէքտէ տիր։ Իմքան վէ լիւզումընը թէ՛քիա էթմէքտէ օլարընըմըզ թէնսիգաթընն հէր հալտէ պաչա չըզարըլմասը լազըմէտէն տիր։ Պու քիլիսէ թէնսիգաթընը տատքեալլարտան պա՛զընարը, ՚ալէլխուսուս Պօղոս Առաքեալ քէնտի հայաթլարընտա կէօսթերմիշլեր տիր, պիր սուրէթտէ քի միչարիլէյհ խրիսթիյանլըզտա կէմէսինին իլք սէնէլերինտէ քէմալը չիտտէթլէ միւտաֆա՛ա էթտիյի չէյլերի մաւ՛ախարէն նազար ը տիգգաթ ու ի՛թիպարա պիլէ ալմայօր, վէ քէնտինին էֆքեարընը պիւսապիւթիւն թէպտիլ էտիյօր, մէսէլա միչարիլէյհ տիւնեանընն զարիպ իւզ զուհուր նիհայէթինէ տա՛իր էֆքեար վէ թէօավվուրընը տէյիչ տիրիպ վէճաթը զէմանընտա անա տա՛իր հիչ պիր չէյ եազմայօր։ . . .

Թէնսիգաթ ը քիլիսէվիյէ պիննէճա քիլիսէ իչինտէն օլմասը անըն պա՛իս ի խէլասը օլաճագ սըր։ Գաթօլիք քիլիսէսի Փրօթէսթանլըզը քէնտի իչինտէն նի՛չիւն ատֆ՝ էթտի։ Էկէր օլ քիլիսէ մուգթազի օլտըզը վէճհվէ, իճապաթը զէմանէյէ կէօրէ, թէնսիգաթը պիր լիւզում մագամընտա պաչա չըզարտա, վէ հէփ մուգթազիյաթը նազար ը ի՛թիպարա ալարագ, անը քէնտի էֆքեար ու միւլահազաթընտա իսխալ էթտէ իտի, քէնտի թա՛լիմաթընը թասհիհ էթտէ տէ անը պիր թագըմ րէտ ու այինէր իլէ տօլտուրմատա, վէ զարապէթտէն զարապէթէ աթլամատա իտի, պէօյիւք պիր զըամըն քէնտիսինտէն այրըլըպ ուզագպաչտըզընը ասլա կէօրմէզ իտի։ . . .

Ֆիլիսէ իսլահ վէ թէնսիգ էտիւմէզ, եէնի չէքլ ու սուրէթլերէ կիրէմէզ ի՛թիպատա վէ ֆարգիյէօ՛ քիւլիյէն եանըլըշ պիր ֆարգիյէ տիր, զիրա հէման օլ քիլիսէնին թարիխի անըն 20 ՚ասրատան պէրու նէ չէքլ ու սուրէթլէրտէն կէչմիշ օլտըզընը իսպաթ էտէրլեր։ . . . Օլ սատէտիլ իման վէ վազ՛իյէթի քիլիսէ մէ՛մուրը տա՛իմա քէնտի մէնճա՛աթ ը չախսիյէսի իչիւն գուլլանմագ իսթէտի, վէ պու կիւնէ գատար տա գուլլանըյօր։ Պունըն իչիւն միւմքին օլան հէփ վասըթալար իլէ ճէմա՛աթըն սատէտիլիյինտէն, ՚ալէլ խուսուս տինի մաւհաֆազա վէ միւտաֆա՛ա պէհանէսի պիրընտա, իսթիճատէ էտիյօր։ Տին՝ իճրա էտէճէք տա. հա ՚ալի վէ մաւգատտէս պիր վազիֆէսի վար իքէն, անտէ նազըա պուլունտու վէ թէտէննիյէ սէպեպ օլտու, վէ անըն սայէսինէ սըղընան հէր բուն քէնտինին եիւքսէլմէք արզուսընը զա՛յ էթտի, վէ գալպլէր սէմավի ումուրա տօղրու սա՛յ էթմէք իզթիտարընտան մահրում օլտուլար։ . . . ՚Ա ճէպա պունտան պին սէնէ էվվէլ հազըլմըշ օլագտա, պիղիմ պու կիւնքի էֆքեար ու թէտավվուրաթըմըզտա հիչ ույղուն կէլմէյէն պիր նիզամը, գանունը, ՚ատէթի, թա՛լիմի նի՛չիւն գապուլ էտէլիմ։ Պու չէյլերին էֆքեարըմըզտա վէ իճապաթ ը զէմանէյէ թապան թապանա զըտա օլտըզընը պիրտիյիմիզ հալտէ, արթըգ անլերի նէ՝ տէյիւ թուա թուպ տուրալըմ։ . . .

Ֆիլիսէ քէնտինին հիւքմ ու նուֆուզընը մաւ-

հաֆազա էտէ պիւմէք իչիւն, քէնտինին պու կիւնքի մէօլէքինի թէպտիլ ու թաահիհ էթմէլի վէ պիւտպիւթիւն եէնի պիր մէսլէք իթթիխազ էյլեմէլի տիր։ Գաահիմ 'ասրլարտա քիւլհէ, Խրիսթիյանլըղը եէնի գապաւլ էթմիչ օլանլարըն թէրպիյէթկեահը օլտու։ . . . Լաքին պու մուգաատէտա վէ հատտը զաթըննտա մէմտուհ օլան մէսլէքտէն ինհիրաֆ էթտի, մէսլէքի տէյիչիլտի. թէրպիյէթկեահ օլաճագ եէրտէ հէր նէվ' զարա՞իլին տէփօսը օլտու . . . ։ Ձէմա'աթըն քէնտինին բուհանի ղըտաօրնը ալտըղը Ք. Մաւգ. պիւէ ճէմա'աթճա եագլաչըլմազ պիր քիթապ օլտու. անը էլինէ ալան անտէն պիր նէվ' տէհչէթ հիսս էտէր իտի. օլ քիթապ հէր քէստէ քէնտիսինէ տօղրու պիր հիսս ի մուհապպէթ հասըլ էտէճէք եէրտէ, էհլի քիլհէնէին հիլէ վէ տէօհսէյէրի թահթընտա, հէր քէստէ պիր հիսս ի տէհչէթ ուլանտըրըղ իտի։ Մու՞ախտարէն սա՞իր պիր թագըմ քիթապլար տախի 'այնի հալէ տիւչար օլտուլար։ . . .

Քիլհէ թէնսիգաթը զարուրի վէ լազըմ տըր. պիղ քիլհէյէ տէյիլ, քիլհէ պիզէ ազսուն. պիղ քիլհէ իչիւն տէյիլ, անճագ քիլհէ պիզիմ իչիւն տիր։ Քիլհէ քէնտի բուհունը ալարագ մուհաճագա էտէ պիւէճէք տիր. լաքին ['իւմ] պիր թարագա, քիլհէ իսէ 'աքսի թարագա եօլ թուիթար իսէ, կիւնիւն պիրհսինտէ եէքտահկէրիյէ չիտտէթի սուրէթտէ չարփըշաճագլար տըր վէ հիչ չիւպհէ եօզ քի իչտու միւսաատէմէէն ազ չօգ քիլհէ զարար չէքէճէք տիր։ 'Ահէպա Փրօթէսթան Ֆըրգասընըն Գաթօլիք քիլհէսինտէն այրըլմասը պու կիպի պիր միւսաատէմէնին նէթիճէսի տէյիլ մի իտի։ Տէյէ պիւիրիղ քի Փրօթէսթանլըղ ղարպի իրհաթիյանլարըն բուհանիճէ մահվ ու հէլաքտան գուրթուլմալարընա պա'իս օլտու, զիրա Փրօթէսթանլարըն այրըլմասընտան պէրու խրիսթիյան քիլհէսի նէվանէվ թէրտագըյաթա նա՞իլ օլտու, հալ պու քի Գաթօլիք քիլհէսի քէնտինին տինճէ ուլուչըղ հալինտէն հիչ ուլանմատը վէ տա՞իմա կէօլէնմիչ պիր 'էօմր կէչիրտի։ Պէլքի էկէր քէնտիսի օլ լիւզում ու իրհիյաճը կէօրսէ տէ, քիլհէյի իսլահ վէ թէնսիղ էթմէքլիճ թէտպիրինէ մալիք օլտա իտի, քէնտիսինին իւզէրինէ պահալըյա մալ օլմազ, վէ Փրօթէսթանլըղ անըն ատղուչընտան չըգըպ այրըլմազ իտի։ Քիլհէմիզ տախի, էկէր անըն խարտպընը իսթէմէյօր, վէ մէվճուտիյէթինին մուխթարտայա օգրամասընը արզուլէմէյօր իսէք, իսլահ օլունմալը տըր։ Քիլհէ տախի տէյիչիլմէլի տիր, անըն իլահի պիր միւ"էսսիսի օլմասը ճարզ էթմէզ։ . . . Զէման [Առաքեալտըրըն վա'զլարը] իւզէրինէ տա՞իմա պիր չէյլեր 'իլավէ էթմիչ տիր։ Անլէրտէն պա'իս ի խանտէ թա'լիմաթ, տէհչէթէնկիզ եօլտուզլըդ վէ ղարապէթլեր, 'ազլը սէլիմէ, մանթըգա քիւլլիյէն մուղայիր վէ միւսքիթիյէթ խաասաօրնտան քիւլլիյէն պի պէհրէ օլան էլճազ ու թա'պիրաթ զուհաւր էթմիչ տիր։ Էկէր 'ասրլար, էկէր զէման իչտու թա'լիմաթը տինիյէյի մէյտանա կէթիրմիչ իսէ, անը տօղրուտան եինէ զէման մահվ ու իղլէ էթմէլի տիր, վէ օ տա պիզգաթ ինսանընըն եէտիյէ։ Պէնիմ էֆքեարըմճա, քիլհէնէին ֆա՞իտէ վէ մէնֆա'աթը, հայաթ վէ մէվճուտիյէթի պուռնը իճապ էտէր։ Էկէր մազի պիր թագըմ քիլհէ ումուրը խայալ վէ իճատ էթմիչ իսէ, պէլքի իճապաթը զէմանէ մուգթազիյաթընտան իտի, պէլքի տէ մէնաֆի' ի խաւսուսիյէյէ մէպնի տին նամընա հարէքէթ էտէն քիլհէ մէ"մուրլէրի՝ միւ"մինին իմանընը պաթըլ ի'թիգատ վէ թէ'ասիւպ իլէ մաաքէլէէտիքատէն աօնրա, անտէն ինթիֆա' վէ իսթիֆատէ էթմէյէ պաշլամըշլար տըր։ Պու իսէ վիճտանսըզլըգ վէ ինսաֆսըզլըգ տըր, օ տա էն պէօյիւք վիճտանսըզլըգ տըր։

Իմտի քիլհէ թէնսիգաթը պիւֆի'իլ մէվզը'ի իճրայա գօնմալը տըր։ Էլեէվմ պիզիմ տինճէ թէսավվուրլարըմըզ, թարղը թէֆէքքիւրլէրիմիզ տէյիչլիմիչլեր տիր. լազըմ տըր քի քիլհէ անլէր իլէ պէրապէր կիթաբին։ Քիլհէտէ թէնսիգ օլուննաճագ օ գատար չօգ վէ կէօզէ չարփար խաւսուսալար վար տըր քի, գարիյունտան հէր պիրի անլէրի կէօրմիչ օլա պիւիր։ Էվսաֆը ախլագիյէ պինաօրնըն ինչա վէ թէչքիլինէ մէտար օլմայան վէ ինսանտա չէքք ու չիւպհէլէր ույանտըրան հէր չէյ՝ հէր հալտէ տէֆ' ու իղլէ էտիլմէլի տիր։ Պու չէյ քիլհէնէին ֆա՞իտէ վէ մէֆա'աթը իճապընտան տըր։ Անըն մէվճուտիյէթինէ տա՞իր միւթէ'աասիբպանէ զայրէթ իպրազ էտէնլէր՝ իչտու մուհիմմ վէ զարուրի իհթիյաճ իւզէրինէ էն ը'լա աուսրէթտէ տիւչիւնիւպ թաչընմալը տըրլար։ Հէր չէյ ինսան իչիւն տիր. Քրիսթոս տախի Ինսան սէպթ կիւնիւ իչիւն տէյիլ, անճագ սէպթ կիւնիւ ինսան իչիւն օլտու,' տէյիւ պույո՞ւրմամըշ մը տըր։ Քէլիմէլէրի թէպտիլ էտէրէք, 'այնի քէլամ քիլհէ հագդընտա տախի սէօյլէնէ պիւիր։ Քիլհսէ ֆիքրճէ պագ վէ պէնտլէրտէն վարէսթէ օլտուն։ Պու կիւնքի քիլհէ՝ թա'լիմ ու թէրպիյէ 'իւլում ու ֆիւնուն վէ թէրագգըյաթ իլէ 'այնի սիւբ'աթլէ իւլերիւլեմէզ։ Պու թագտիրտէ ափաչիքտար տըր քի քիլհէ միւթէզարրիր օլուր, վէ ինսան օլմազսա, քիլհէնէին նէ՞ գըյմէթ ու էհէմմիյէթի օլա

պիւիր։ Էկէր քիւիսէ ինսան իչիւն չալըշմայաճագ վէ անըն տէրունինտէ րահանիճէ պիր թէպտիլաթ հասըլ էտէմէյէճէք իսէ, անըն մէվճուտիյէթի զա՛իա պիր չեյ տիր։ Վէ լաքին էկէր անըն իչի ինսան բաւհրնըն, գալպինին, ախլագ ու էվսաֆըննըն իսլահրնա չալըշմագ իսէ, վէ անըն պիւթիւն սա՛յ ու զայրէթի օլ իչէ միւնհասըր իսէ, օ թագտիրտէ քիւիսէ թէմամ իւահի պիր 'իլմ օլմալը, ինսանընըն էվսաֆ ը ախլագիյէսինին հիւսն ի թէչէքքիւլինէ եէկեանէ մէտար, 'ալէմ ի բաւհանինին ուսյանտըրըճըսը վէ միւչքիլաթ ը հայաթիյէտէ պիր բահնիւմա օլմալը տըր։

(Ա. Մամուլ) ԿՈՐԻՒՆ Վ. ԱՐԴԱԳՈՑ

ՔԻԼԻՍԷՏՏ ՈՒՑՈՒՑԱՆ ԵՒՏԻՔՈՍԼԱՐ

Ա՛մալ. 20. 7–9։

(Վէր. Յակոբ Եփռնեան, Ա.Ֆ. Գոբահեաբ)

1.

Պօղոս կիպի մէչհուր առաքեալ Թրօաստա միւսաֆէրէթէն պուլունուպ, հաֆթանըն իլք կիւնիւ 'Ասյա ի Րապպանիյի իճրա էթմէք իւղրէ ճէմ՛ օլտըզլարընտա, էրթէսի կիւն կիտէճէք օլմազլա, վա՛զընը կէճէ եարըսընատէք ուզաթտը, վէ ճէմ՛աթտա էն հավատար վէ կիւզել եէրի սէչմիշ օլան Եւտիքոս իսմինտէ պիր քիմսէ վար իսի։ Պու կէնճ փէնճէրէտտէ օթուրմուշ վա՛զը տինլէր վէ արա սըրա տըշարըլյա սէյր էտէր իքէն, ույգուլա տալտը վէ փէնճէրէտտէն տիւչիւպ էօլտիւ։

Պա՛զըլար քիւիսէտէ էն հավատար եէրտէ օթուրալար պիւէ եինէ ույուրլար, վէ պիւա չիւպհէ պուռնըն սէպէպլէրի օլմալը տըր։ Պօղոսըն վա՛զը վէ ուզուն սէօյլէմէօի ույգու կէթիրտէ, ճիւմլէօի ույուրմալը իսլէր։ լաքին սաթ Եւտիքոսըն ույուրմասը զիքր օլունասյօր։ Պու կէնճ իհթիմալ քի կիւնահւզիւն իչլէրի իւէ օղրաչըպ փէք եօրուլմուշ իտի։ եահօտ մէվսիմ միւսա՛իտ օլմասյըպ, քէնտիօի տէ ույգուլու պիր քիմսէ իտի։ վէ օյա պիւիր քի, եվվելքի կէճէ պիր խաոթա պէքլէյիպ ույգուսըզ գալմըշ իտի, եահօտ տիւյիւնտէ պուլունուպ, ույգուսըզ գալմըշ իտի։ Վէլհասըլ վա՛զ տախի եարը կէճէյէ գատար ուզայընճա ասյույուպ տիւչտիւ վէ էօլտիւ։

Պու տէմ հիչ տէյիլ 3—4 սա՛աթ վա՛զ տինլէտիքտէն սօնրա ույուրմուշ տըր։ Եա չիմտի էն ուզուն խըտմէթ (օ տա կիւնտուզիւն օյաթագ) անճագ պիր պուչուգ սա՛աթ տէվամ էտէրքէն, վա՛զըն իլք զըմընտա եահօտ վա՛զ պաչլարքէն վէ պէլքի տէ տահա վա՛զ պաչլամազտան ույույանլարա նէ՞ տէյէիմ։ Իլահի սէօյլէնիրքէն ույույանլար միւսթեհնա տըր։

Նիչէյէր իսէ պու ույուսմագ թապի՛աթլարընը պիւէրէք քէօչէտէ եա տիվար եանընա պիր եէրէ օթուրուպ բահաթ բահաթ ույուրլար։ Հէմ քիւիսէտէ պուլունմագ, հէմ ույուսմագ, հէմտէ քէօչէյէրտէ կէօրիւնմէմէք, էվէյի պիր հիթապ տըր։

Նիչէյէր ույգու իչիւն եազ վէ սըճաղը վէ եէրին միւնասէպէթիյլէ իՙթիրազ էտէրյէր։ լաքին 'այնի քիմսէյէր զըչըն ուզուն կէճէյէրինտէ 1½–3է գատար սապր էտէմէյիպ, պիւա ֆարզ ույուրլար։ Էվվէրինտէ իսէ սա՛աթ 6–7յէ գատար պօչ լաֆլար իւէ ույանըզ գալըրլար։ Եւտիքոս իսէ եարը կէճէյէտէք սիւրէն պիր խըտմէթտէ ույուտու։

Պու միւնասէպէթյէ վա՛զտա ույուսմագ իչիւն պա՛զը իխթարաթտա պուլունմագ իսթէրիմ, Էվվէլա, Ճիւմ՛ա էրթէսի ագչամընտա գապիլ իսէ էրքէն եաթըպ չօգ ույուսմալը տըր։ Կիւնտիւզ եօրուլան վիճուտը կէճէտէ սա՛իր թարիգլերէ եօրուպ թագաթընը քէսմէմէյէ տիր։ Սանիէն, վա՛զա կէյմէզտէն ագայլի 2–3 սա՛աթ էվվել թա՛մ եէյիպ կէյմէյէ տիր։ Սօֆրատան գալըպ վա՛զա գօչմագ վէ օրատա բահաթ պիր եէր, տօլու մի՛տ, նէննի չալան պիր մագամա բահաթ կէլինճէ ույունմազ մը եա՛։ Սալիեէն, էկէր պիրիսի անկայօրսա քի հէր նէ օյա ույուսմագընզա մէճպուր օլմաճագ տըր, օնուն եէրի եաթագ օտասը տըր։ Էկէր եօրզուն, ույգուլա՛ս իսէն, էվինտէ եաֆի ույուսրիքէտէ ույուսմագ սա՛իրլէրէ էյի թէ՛սիր վէրմէմէքէ պէրապէր սա՛իրլէրէ տէ վա՛զը տինլէթմէզ։ 'Անէլհասուս վա՛զընը, 'այգ ու զայրէթինէ վէ կէրմիյէթինէ մուժիրր օլուր։

Բապիէն. Վա՛զընա պագ, կէօզլէրինի ունա տիք։ Անըն սէօզլէրինէ Բապպէն քէլամընա կիպի բի՛այէթ էտիպ էյի տինլէ. սանա պօրճլու օլան պիրի քէնտի տէյնինի էտա էտէր իքէն սանա սայըզը փարալարա պագըպ վէ սէօնէն տինլէտինին կիպի տինլէ վէ պագ։ Էքսիք սայմասըն վէ կէչմէզ գալպ փաթա վէրմէսինէ տէյիւ տիգգաթ էթ։ Սէօյլէնէն հագիգաթ մը, վէ նէ տէրէճէ էհէմմ, վէ օնուն սանա 'ալագաօը նէ՞ տիր. պու սէօզ քիմէ՞ տիր, վէ սէն անտէն սաի՛մմ սինի վա՛զընը վա՛զընը տէյիւ խաոխմաճէ, անճագ տօսթանէ տինլէ։ Ամմիսէն. Ինճիլին վա՛զը ատէմլէր իչիւն հայաթ վէ մէմաթ մէսե՛էլէսի տիր։ Էքմէք մէսե՛էլէօհնատ էօլիւլէրին տէ գալգաճաղը կէլիր. գագաթ վա՛զ էսնասընտա զայէթ այզգ վէ տիրի պուլունմագ գէրտլերտէ օլան ճէվհէրի կէօսթէրիր։ Նէ չէյլերտէ ուս

յար, նէ չէյլերտէ այըզ իսէն, քէնտին նէ ճինա պէր քիմսէ իտիյինի կէօռթէրիրսին։

Նէյսա մէա՞ելէսի մինպէրլէրին էն իլք վէ սօն մագսէտի օլուպ, մինպէրտէն վա՛ըզ աէնին իչիւն կէլէն իտաւէ ի իլահիյէյի սանա թէպլիղէ մէ՞մուրէն տուրուլյար։

Պէլքի իչիտէճէյին էն սօն վա՛զ չօլ ույուտուղըն վա՛զ օլաճագ սրը. եա վա՛ըզ էօլիւր վէ եա աէն էօլիւրսիւն. Ճէհէննէմտէ 'ազապ չէքէնլէր, աէնին մինպէր էօնիւնտէ աէրին աէրին ույուտուղուն վաղրթլարա հասրէթ չէքիպ, «Ախ, օլ ալթուն սա՛աթլար խէյասըմըզ իչիւն իտիլէր. սոմա պիզ օնտա ույույարագ մէմաթըմըզա պատի օլտուգ, սէյօրլար. աէն նէ՛ սէյճէքսին։

ՄԷՔԹԷՊԼԷՐՏԷ ԹԱՊԻ՛ԱԹ ՄԻԻԹԱԼԱ՛ԱՍԸ

(Ասպտօր էֆ. Ց. Ճէնէյէան, Մ.-Պ.)

Շու սօն աէնէլէրտէ միւրէպպիլեր գատիմտէն պէրու ճինա ի պէչէրին միւտէրրիսի վէ մէտէնիյէթին միւչէվվիգի օլսն նապի՛ոլէն միւթալա՛ասընը մէքեաթիպ ի 'ատիյէյէ իտիսալա մուվաֆֆագ օլտուլար։ Իմտի պու պէնտատէն մագսէտ՝ պու նէվ՛ միւթալա՛ասը իզահ էթմէք իւզրէ աթիտէքի պիր զաչ սիւ՛ալարա ճէվապ վէրմէք օլաճագ սրը.

1. Թապի՛ոլ ռ-նալա՛ասը նէ՞ պէր։ Էլեէվմ ճիւմլէ մէքեաթիպ ի իպթիտա՛իյէտ սիւպեանը իսթիդրա ուսուլը իլէ թա՛լիմ էթմէկլիյէ տօղրու գուվվէթլի պիր մէյլ վար սրը, զիրա մէզքիւր ուսուլ՝ վազ՛ալարը այրը այրը մու՛այէնէ էթմէք, վէ անլէրին հագիգի տէյյէրու զըյմէթինի բանըմագ թարիղի իլէ ֆիքրի թէհարրիյէ թէչվիգ էթտիյի իչիւն էնաէպ պիր ուսուլ սրը։

Թապի՛աթըն միւթալա՛ասընատա. չօճուգ մէպատի ի 'ալումը պիր թազըմ քիթապլարատան տէյիլ, անճագ պիզզաթ թապի՛աթատան, նէպատաթ վէ հայվանաթատան, 'ուզվի վէ զայր ի 'ուզվի մէվճուտաթատան իսթիխրաճ էտէր։ Շէօյլէ քի, մէքթէպ վէ քիթապլարընն չօճուգ իլէ թապի՛աթ միյանէօնէ վազ՛ էյլէտիյի փէրտէյի գալարրարագ, չօճուղը տօղրուտան մա՛լիմաթ մէնպա՛ընա իրչատ էտէր, օ տախի հավվաօը խամիրաէօնի վէ ֆիքրի գապիլիյէթլէրինի իսթի՛մալ իլէ, քէսպ ի մա՛լիմաթ էյլէր։

2. Զօճուէլըր նապի՛ոլը նէ՛չէն ռ-նալա՛ա էնմէլէ պէրլէր։ Զիւնքի չօճուգլարատա թապի՛աթա տօղրու տէրունի վէ թապի՛ի պիր մէրագ վար սրը։ Հալը հաղըրտա սիւպեանընն գապիլիյէթլէրինին միւթալա՛ասընտա տիգգաթը ճէլպ էյլէյէն էսաոի խուսուսաթատան պիրիսի տախի, չօճուղըն թա պիր իքի օինինէտէն պէտ՝ իլէ թապի՛աթա տօղրու իպրազ էյլէտիյի մէրագ վէ արզու սրը։ Սըհհէթի էերինտէ օլան պիր եա իքի եաչընտաքի չօճուգ զօգուլը վէ ըէնքլի չիչէքլեր հուզուրընտա 'ահա՛իպ պիր քէյֆ տույար։ ՆէնկէճԹի, գուրպաղըյը վէ սա՛իր ուֆագ հայվանլարը էլինէ ալըպ էօփիյօր, էլէրինի անըն պօյնունա աթարագ գուճագլայօր։ Րէփէնէք, գուշ, քէտի վէ սա՛իր հայվանլարը զօվալամագտա խուսուսի պիր մահզուզիյէթ հիսա էտիյօր, քէնտի պազուլարընը գամէրէ տօղրու ուզագտըպ, չէմսին թուլու՛ընը կէօրտիւիւնտէ մէսրուրանէ բագա էտիյօր։ Զօճուգլար՝ գուշ, քէփէնէք վէ չիչէքլեր հագգընատա փէք թուհաֆ սիւ՛ալլար էտէրէք, անլերի տահա էյի պիլմէք վէ անլամագ իսթէյօրլար։ Անլեր իւնսի վէ սիյահի մէսա՛իլին միւրէքքէպ 'ալագալարընը անլամագա մուգթէտիր օլմագտան չօգ էվվէլ, գուշլար, սրընլար վէ չիչէքլեր միյանէտնէտ օլան 'ալագալարը անլամագա հաղըր պուլունըյօրլար։ Տէօրթ պէչ օինինէտ վասըլ օլտըգլարընատա, պա՛զը սատէ թօսխում վէ նէպաթ պէօյիւմէքտէ, 'ատի գուշ վէ հայվանաթը պէսլէմէքտէ 'ահա՛իպ մէրագ վէ մէհարէթ իպրազ էտիյօրլար։ Ագար սուլար քէնտրընատա վէ միւլէվվէն չիչէքլեր իւէ միւզեյեն չիմէնզարլատա պուլունմագլըգ մահզուզիյէթլէրինի արթտըրըյօր։ Իմտի չօճուգլարատա միւչահատէ օլունան պու ասլի մէրագ վէ արզու՝ թապի՛աթ մէչգինին մէքթէպլէրիմիզէ իսխալընը թէ՛ևիա էտիյօր։

3. Թապի՛ոլ ռ-նալա՛ասը նա՛սըլ էճըա էօէլմէլի պէր։ Պիթթապի՛ չօճուղըն թա՛լիմ ու թէրպիյէտի անլեր իւէ պիրլիքտէ եաչատըղը նէնէնէլեր վէ վագը՛ալար իւէ սըզը 'ալագատա պուլունմալը սրը։ Թա՛լիմ ու թէրպիյէնին մագսէտի՝ աատմի տահա էյի եաչամագա հաղըրտամագ սրը։ Պու սէպէպտէն թա՛լիմ ու թէրպիյէյի պաչլամագ իչիւն իթթիհատ օլուսնաճագ էն մուհիմմ վէսա՛իթ՝ աատմին մուհիթինէ 'ա՛իտ օլանլար սրըլար։ Պու նէվ՛ վէսա՛իթ իւէ թա՛լիմ էյլէմէք, չօճուղը պիզզաթ քէնտի 'էօմրիւ իւէ օըզը 'ալագայա վազ՛ էտէր, վէ իսթեր իսթէմէզ մէրագընը քէնտի մուհիթինէ չէվիրիր։ Պու էճլէտէն թապի՛աթ միւթալա՛ասը էվվէլա չօճուգա էն եագըն նէնէնէլեր իւէ պաչլանըլմալը սրը։ Պա՛տէհու չօճուղըն ֆիքրի թէվէսսու՛ էյլէտիքճէ, խարիճի մատատէլերէ, քէնտի տա՛իրէսինտէն ուզագտա օլան մատատէլերին միւթալա՛ասընտա թէչէպիւս էթմէյի տիր։ Պիղիմ ճօղրաֆիա քիթապլարընտան պա՛զըլարը պու ուսուլա թապան թապանա զրտտա սրըլար։ Անլերին իւէ պապլարը 'ալեմ ի չէմսիտէն պահս էտէրլէր։

Ֆիքրճէ զա'իֆ օյան չօճուզլարա 'ալա"իմ իլէ, վէ մէրազլարընըն ուչանըզը նէսնէլէր իլէ թա'լիմ էյլէմէք, անլէրին սուհուլէթլէ թէրազզըօնա մու'ավէնէթ էյլէր։ Թապի'աթըն միւթալա'աօը էվէն պաչլանըլմալը։ Չօճուզ տահա մէզթէպէ կիթմէզտէն անըն տիգզաթընը ճէլպ էյլէյէն նէսնէնէլէր իլէ պաչլամալը տըր։ Փարլազ չիչէք վէ գուչլարա տօղրու մէրազ իպրազ էյլէյէն չօճուզ' Թապի'աթ միւթալա'աօընըն մա'լիւմ չիչէք վէ 'ատի կիւզել գուչլար իլէ պաչլամաօընը իճազ էտէր։

Մէզթիւր մատէէլէր իլէ պիրիքատ պա'զը 'ատի աղաճ վէ ատմալարընը վէ սա"իր էվ վէ պազչէ նէպաթաթընըն միւթալա'աօը 'իլավէ էտիլմէլի տիր։ 'Ա.յնի վազթտա պիր Թազըմ էվ հայվանլարը, աթ, քէօփէք, քէտի վէ սա"իրէ տախի միւթալա'ա էթտիրիլմէլի։ Չօճուզ պու խուսուսլարտա պիրազ իւլէրի կիթտիյինատէ, պիր Թազըմ 'ատի վէ մա'լիւմ պէօճէքլէրէ, խուսուսա պազչէվան վէ չիֆթճիլէրէ զիյաՙրը օյան պէօճէքլէրէ տիգզաթ ճէլպ էթտիրիլմէլի։ Գա'տէհու մէվզը'իմիզ 'ա"իտ պիր Թազըմ ֆիտանլար մու'այէնէ օլունմաըը. մէօէլա, պօղատայ, արփա, փէրինճ, փասուզ ֆիտանը, վէ սա"իրէ։ Խուսուսա ատէմլէրէ տօղրուտան 'ալագատը օյան պու նէվ ֆիտանլարընը զէր' ու հասատ մէվախիմլէրի, վէ անլէրին նէ ճինա Թօփրագտա կէլիշմէթը օլտըգլարը Թէհարըի էտիլմէլի տիր։ Չօճուզ պու ատ"իրէլէրտէ Թէրազզը էյլէտիքատէ, տաղլար, Թէփէլէր, վէ անլէրին սուրէթի թէչէէքքիւլիւ, եաղմուր սալարընըն տաղլարա օյան Թէ"սիրի, Թապի'աթտա սու, պուխար, եաղմուր, չիյ վէ գար հազգընտա, Թօփրագ, անըն 'անասըրը վէ օլ 'անասըրըն նէպաթաթ ու հայվանաթա օյան 'ալագալարը փէք սատէ վէ մուխթասար սուրէթտէ միւթալա'ա էտիլմէլի տիր։

4. Թապի'ալընն ֆէլնալա'աընն 'ամէլ ֆնանֆի'լ հա"նէլար գըլար։ Չօգ վալիտէյն, մէքթէպ մէճլիսի ա'զալարը վէ մու'ալիմ եա մու'ալիմէլէր օգուտագ, եաղմագ, վէ 'իլմ ի հիսալընը գըյմէթինի Թազիր էտէրլէր, լաքին ազլար 'ատի նէպաթաթ ու հայվանաթըն, գուրպաղը, պէօճէք, վէ մուզիրր օթլարըն միւթալա'ասընըն 'ամէլի գըյմէթինի Թանըզլար։ Թապի'աթըն մէչզի չօճուղը չախսի Թէհարըի վէ միւթալա'այա գըլաղուզլար։ Շիմտիքի Թա'լիմի ուսուսլըմըզտա՝ չօճուզլարըն չախսի Թէհարըիսի իչիւն սայքի մէյատն եօգ տըր։ Չօճուզ տա"իմա եա մու'ալիմէ վէ եա տա քիթապա մէգուպութ տըր։ Պու իսէ Թէհարըի գուվվէթինի Թա'լիմ վէ Թէրվիճ էյլէմէտիքատէն մա'տա, չօճուզտա մէրպուԹիյէթ հիսաինի արԹաղրըյօր։ Լաքին Թապի'աթըն մէչզի մէքԹէպլէրէ իսխալ էտիլը իսէ, խուսուսա ճօղրաֆիա վէ սա'իր Թապի'ի 'իլմլէրին մէպատիսի պու Թարիգլէ Թա'լիմ էտիլը իսէ, չօճուզ արԹաղ Թապի'աթըն վազը'ալարը իչիւն նէ մու'ալիմէ վէ նէ տէ քիթապա մէրպուԹ օլաճագ, անճագ տօղրուտան Թապի'աթա միւրաճա'աթ էտիպ, վազը'ալարը չախօէն Թէտգիգ ու Թէհարրի էյլէյէնէք տիր։ Պու նէվ' Թա'լիմ Թահրընտա չօճուզըն իրատէթ գուվվէթի սէրպէսթճէ իչլէմէյէ պաչլայըպ, միւսթագպէլտէ հէր նէ իչ պաչընա կէչէր իսէ, չախսի իրատէթ գուվվէթինի իսթի'մալա սէվգ օլունաճագ տըր։

Թապի'աթըն միւթալա'աօը' Թապի'աթտա պուլունան գուվվէթլէրին իսթի'մալընա վէ անլէրտէն էն գօլայ սուրէթտէ իսթիֆատէ օլունմասընա խըտմէթ էյլէր։ Հէվալիմիզտէ Թապի'աթ զիյատէպէյլէ զէնկին տիր, զէր' իչիւն միւնասիպ վասի' Թարլալարըմըզ, սիւրիւ պէօլէմէք իչիւն էն ա'լա մէր'ալարըմըզ վար իքէն, գըսմէն չիֆթճիլէրիմիզին ճէհալէթինատէն վէ գըսմէն տախի էհալիմիզին չիֆթճիլիյէ վէ մէյվէ պազչէվանլըզընա լազըմ օլտըգը տէրէճէտատ մէրազլարը օլմասըզընատան, Թապի'աթտան լազըմ օլան իսթիֆատէ էտիլմէյօր։ Չօգ չիֆթճի վէ պազչէվանլարըմըզ, էվվէլճէ Թապի'աթը հիչ օլմազ իսէ փէք սատէ սուրէթտէ միւթալա'ա էթմիչ օլասլար իտի, քէնտի պուղատայ վէ արփա մահասուլարընը վէ մէյվէ պազչէլէրինի միւթէզարրիր գըլան պէօճէք վէ օթլարըն միւնասիպ վազթլարտա Թէչէֆինէ մուգթէտիր օլաճագլար իտի։

Ինսանի 'էօմր իչիւն պու զատար մուգթազի վէ չօճուղըն Թա'լիմինատէ խուսուսի պիր էհէմմիյէթի հա"իզ օյան Թապի'աթըն միւթալա'աօը իչիւն մէքեաթիպի 'ատիյէ եա իսպիտա"իյէմիզատէ մէյատն սայքի հիչ եօգ տըր։ ՄէքԹէպլէրիմիզին էքսէրիսինին փրօկրամը էօյլէ ԹէրԹիպ էտիլմիչ տիր քի, անլէրէ միւրաճա'աթ էյլէյէն չօճուզլարըն Թապի'աթը միւթալա'ա էթմէքլիյէ տօղրու օյան մէրազլարը Թէչվիգ էտիլմէտիքատէն մա'տա, Թէնէզզուլէ եիւզ ԹուԹույօր։

Ա.զատան չօգատան Թա'լիմ ալմըշ կէնճլէրիմիզին չիֆթճիլիք, պազչէվանլըզա տօղրու չէչմի հազարէթլէ պագմալարընըն օէպէսի՝ մէքԹէպլէրիմիզին անլէրին Թապի'աթա տօղրու օյան մէրազ վէ արզուլարընը Թէչվիգէ սա'յ էթմէմէկինատէ արանըլմալը տըր։ Իմտի պու Թապի'աթ միւթալա'աօընըն պիր ան էվվէլ մէքԹէպլէրէ իսխալը 'աճիզանէ ճիւմլէ վալիտէյն վէ մէքԹէպ մէճլիսի ա'զալարընըն նազար ը տիգզաթընա Թագտիմ օլունուր։

ԵԷՆԻ ՎԷ ՄՈՒՍԱՀԷՂԷ ՊԻՐ Ք. ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԻՆ ԼՈՒԶՈՒՄԸ

(Վէր. Մ. Կ. Փափազեան, Ա.ՅՆԹԱՓ)

3.

Իքինճի. Թէրճիմէլէր։

Մէրճն ի մուգատաէսի քէչի ու թա'նին էթմէք պապըննա ֆէնն ի ինթիգաատըն խոթի'մալ էթտիյի պիր տախէր վասրթա տախի Ք. Մուգատաէսին, խուսուսա 'Ահատը ճէմիտին գատիմ թէրճիմէլէրի տիր։ Էն մուհիմ թէրճիմէլէր իւչ սընըճա միւնգաիմ օլուպ, Լաթին, Սիւրեանի վէ Մըսըի լիսանլարընտա մէվճուտ տըրլար։ Պունլարըն իւչիւնիւն տախի իքինճի 'ասրըն խոթիմընտան էվվել մէվճուտ վէ միւքէմմէլ խոյինէ գավի տէլիլլեր վար տըր։

Լաթին լիսանընտա իւք թէրճիմէ Շիմալի Ափրիգաատա եաիըլմըշ օլուպ, Միւսաըն 200ինճի աչնէսինէ թէտավիւլտէ իտիյի Տերտուղիանոս Հայրապետին թահրիրաթընտան աչիքեար տըր։ Ք. Մուգատաէսին Լաթինճէ թէրճիմէսի չօգ թէպէտիւլաճա տիւչար օլտուգտան ասնրա, Միւսաը 'Իսանըն 383ինտէ մէչհուր Հերոնիմոս Հայրապետին էլիյէ թասհի էտիլէրէք եէնի պիր չէքլ ալտը, վէ հալա Գաճօլիք քիլիսէսինին րէտմէն գապուլ էթտիյի Վուլկաճա թէրճիմէսի օլտու։

Սիւրեանի լիսանընտա իւչ այրը թէրճիմէ մէվճուտ օլմուշ օլուպ, անլէրին էն գատիմի տէյիլ իսէ տէ, էն զիյատէ մա'րուֆ օլանը Փէշիթթօ նամ թէրճիմէ տիր։

Մըսըր լիսանընտա տահա ատզրուսը՝ լիսանլարընտա իւչ ֆարգը թէրճիմէ մէվճուտ օլուպ, ճիւմլեսի տէ իքինճի 'ասրտա եափըլմըշ օլմաղէ զայէթ մուհիմ 'ատտ էտիլիր։

Էրմէնիճէ գրաբառ լիսանտա մէվճուտ օլան Ք. Մուգատաէսիմիզ չօգ ասնրալարը, եա'նի պէչինճի 'ասրտա թէրճիմէ էտիլմիշ օլմասը հասէպիլէ, վէ օլ զէմանտան պէրու անտէ խապլըճա թա'տիլաթ եա թաղէիրաթ էտիլմիշ օլմասը զայէթ միւհիմ օլորզը սէպէպտէն, մէրճն ի Եուհաննինին թասհիհ եա թատրիզի էմրինտէ խըտմէթ էտէմէզ իտիյի պէտիհ տիր։

Իչպու գատիմ թէրճիմէլէրին նուսխէ ի ասլիյէսի՝ քէչի էտիլէ պիլսէ, վէ եախօտ պու իմքանազը օլորզը թագաիրտէ, հազրը օլան նուսխէլէրին մուգայէսէսի սայէսինտէ նուսխէ ի ասլիյէ միւճէտտէնն թէրթիպ էտիլէ պիլսէ, անընն էհէմմիյէթի՝ իքինճի 'ասրտա խոթինտա էտիլմիշ օլան պիր Եուհաննիճէնուսխէնին էհէմմիյէթինէ հէման հէման միւտավի օլաճաղը աչիքեար տըր։ Պու նէթիճէ էլտէ էտիլէմմէմիշ տիր վէ իհթիմալ քի էլտէ էտիլէմէզ իսէ տէ, գատիմ թէրճիմէլէրին մէվճուտ օլան էլ եազը նուսխէլէրինին միւթալա'ասը Ք. Մուգատաէսիմիզի պիզ զաթ առաքեալլարընն գալէմինտէն չըզան թահրիրաթա եազլաչտըրմազա 'ազիմ խըտմէթ էթմիշ տիր։

Իւչիւնճիւ՝ Հայրապետլէրին ընհէրլէրը։

Խրիսթիյան տինինին իլք 'ասրլարընտա Քիլիսէնին Հայրապետլէրի՝ կեահ միւ'մինլերի թա'լիմ վէ ի'մար էթմէք, կեահ տին ի Մէսիհիյի հերեահկոալարըն թէ'արրուզաթընտա գարշը մուհաֆազա էթմէք գաստըյէ րիսալէ, վա'զ, թէֆսիր վէ միւտաֆա'ա չէքլինտէ չօգ թահրիրաթ գալէմէ ալտըլար։ Մէզքիւր թահրիրաթ Ք. Մուգատաէսին հէր գըսմընտան, 'ալէլ խուսուս 'Ահատը ճէմիտաէն խոթիչհատա էտիլմիշ այէթ ի քէրիմլէրը իլէ տօղրու տըր։ Պու խոթիչհատաթըն նինէլէրի տօղրուտան, եա'նի հարֆիյէն օլմայըպ, անճագ տօլայըտան ալընմըշ, վէ պունլարըն պա'զըլարը պիլա չիւպհէ միւթէնօիհլէրին գալէմինտէն կէչտի էանատէ թահրիֆ եա թաղէիր էտիլմիշ իսէ տէ, 'Ահատը ճէմիտին ինթէն ի Եուհաննինին միւթալա'ա վէ միւվազէնէ էտիլմէսինէ խըտմէթ էտէճէք տէրճէտտէ մուհիմմ խոթիչհատլար պագը զալմըշ իտիյի միւտաէլլէմ պիր վազը'ա տըր։

Հայրապետլէրին թահրիրաթը 'Ահատը ճէմիտէ տէրճէտտէ մէրպութ վէ մէպնի իտիյինի թէֆհիմ էթմէք իչհուն, լիսանը Եուհաննիտէ եազան հայրապետլէրին տէօրթ գատիմ վէ մէչհուր օլանլարընն 'Ահատը ճէմիտտէն խոթիխահատ էթտիքլէրի այէթլէրին պիր ֆիհրիսթինի 1904տէ նէչր էտիլմիշ օլան Bible Hand book քիթապընտան ալտրագ 'իլավէ էտէրիզ։ Փարէնթեզիզ իչինէ գօնըլան րագամ մէզքիւր Հայրապետին վէֆաթընն միւտաատտագ եա միւհիմմէլ թարիխինի պէյան էտէր։

	Թ. Մ.	Ծուտահանոս Մարտիրոս	Ս. Մեսրոպ	Ս. Ներսէս	Գրիգոր Լուսաւորչի	Ս. Գրիգոր	Ընդամենը
Ծուտահանոս Մարտիրոս	(150)	268	10	63	43	3	397
Եըրանոս	(200)	38	194	23	499	65	1819
Իսքենտէրիյէլի Կղեմէս	(220)	17	44	207	1127	11	2406
Ընդհանէս	(234)	9231	349	399	7778	165	17922

Պու տէօրթ Հայրապետլէր 'Ահատը ճէմիտին քիթապլարընտա 22,534 տէֆ'ա տօղրուտան միւրաճա'աթ էթմիշ տիրլեր։ Իմա վէ իհթիմար թարիխ պիյէ էտիլէն միւրաճա'աթ պու հիսապտա տախիլ տէյիլ տիր։

Գատիմ էլ եազը նուսխէլէր, գատիմ թէրճիմէլէր, վէ գատիմ Հայրապետլէրին խոթիչհատաթը, իչպու իւչ զրական մէնապա'լարըն քէչի ու միւթա-

լա՛սը, մէթնի մուգասատէսին թէտգիգ ու մու՛սյէնէսինի պիր ֆէնն չէքլինէ գոյմուշ, վէ Ք. Մուգասատէսին միւթալա՛սընտա եէնի պիր ֆասլ ասմըշ սըր։ Տէօրթ պէշ եիւզ, 'ալէյհուսսուա իքի եիւզ էլի սէնէտէն պէրու նիչէ 'ալիմլէր պիւթիւն վագիթ վէ էմէքլէրինի գասիմ նուսխսէլէրի սրաշսրըրըզ մէշգ էթմէք, վէ պու եօլ իլէ մէթնի մուգասատէսին սալընը մէյսանա չըզարմազ իչինէ թախսիս էթմիշ օլըրլար։ Անլէրին իպրազ էթմիշ օլըգը սէպաթ վէ ֆէտաքեարլըգ վէ նա՛իլ օլսրգ-լարը մուվաֆֆագըյէթ սիւնեայը միւթէհայիր դըլմըշ օլուպ, անլէրին էմէքլէրի սայէսինտէ քիլիոէ էլեվմ Ք. Մուգասատէսին եէնի վէ մուսահհէհ թապ'լարընա նա՛իլ օլմուշ սըր։

ՄԻԻԹԱՊԸԳ ԶԱՆՆ ՕԼՈՒՆԱՆ ՄԻԻՊԱՑԻՆ ԼՈՒՂԷԹԼԷՐ

(Տօք. Ա. Նաֆֆալեան, Գէնեւ)

Էհալիմիզ արաօընտա նիչէլէր պա՛զը քէլիմէլէրի 'այնի մա՛նատա տէյիւ թէլաֆգը էյլէյիպ, մուճէպինճէ հարէքէթ էթմէքտէ, էօյլէ էթմէյէնլէրի տէ թա՛եիպ վէ թահդիր էթմէքտէ տիրլէր։ Պիզճէ պունլար հատտը զաթընտա հէմմա՛նա օլմատըգտան մա՛տա, միւթէպային վէ թապան թապանա մուզայիր տիրլէր։ Շու մէսա՛լին 'իլմի իլահիյէ ես ֆէլսէֆէյէ թաթպիգինի մու՛ալիմ, վա՛զ վէ փրօֆէսօրլարըմըզդա թէրը իլէ, կէօրսիւյիւմիւզ մուգաս՛աթը սատէճէ զիքր իլէ իքթիֆա էտէճէյիզ։

1. Ֆէնալըթ ենդէ+ վէ եյլէ+ եէքսիկէրինէ գարըշարըրլըյօր։ Պիզճէ հագիգաթ պէօյլէ տէյիւ տիր։ Պիր քիմսէ ֆէնալըգ էթմէզ, եինէ տէ էյէ սատմ օ. լամազ. պիր մէյվէ սաճը տէյիւ իսէ, իլլա թաթիը վէ եէմէյէ մուվաֆֆագ սայըլմազ։ Պիր խանէ ինսանլարըն պաչընա չէօքմէյօր իսէ, իլլա գապլ ի սիւքնա օլմազ. պիր աթ թէփմէ վուրմայօր վէ քապրմայօր իսէ, իլլա ճենս աթ օլմուշ օլմազ։ Պիր սէֆինէ սույա պաթմայօր իսէ, իլլա գապլ ի սէյր ու սէֆէր օլմազ։ Տահասը վար. պիր քիմսէ սատէճէ ֆէնալըգ էթմէսի իսէ, էյի սատմ օլմամասրըդը չէօյլէ տուրաուն, նէմ'ի պէչեր արաօընտա քէնտինէ 'ա՛իտ օլան վէզա՛իֆինի իֆա էթմէտիյի իչիւն վէնք զարարը պիր քիմսէ օլա պիլիր։ Ինսանլար պիր հէյ՛էթ ի իմթիմա՛իյէ թէչքիլ էթտիքլէրի իչիւն հէր քէսին պիր մէվզը՛ի վէ օլ մէվզը՛ին տէ սա՛իրլէրէ գարշը պիր թագըմ վէզա՛իֆ վէ ֆէրա՛իզի վար սըր։ Իմտի հէր ինսան ես ֆա՛իլ օլուպ, վազիֆէսինի իֆա էթմէլի, եօգսա մաէթլագա մաճիպ ի զիյան սըր։

Իմտի սատէճէ ֆէնալըգ էթմէտիյին իչիւն միւֆթէխիր տօսթում պիլմիշ օլ քի, պէլքի քէօթիւ պիր սատմ սին վէ չօգլարա զիյան վէրիյօրսըն։

2. Ճեհալէթ վէ 'ապէդ էդդիդաբ՝ ֆագիլէթ իլէ գարըշարըրլըյօր։ Նէ՛ տէհզիթլի խաթա. ֆագիլէթ հագգընտա նէ՛ 'ատի թէտավվուր։ Պիր քիմսէ ճէպիմտէն սա՛աթըմը չալմատըգը իչիւն ֆագիլ իմիշ, չալմազ քի։ Շու ես պու 'ատէթլէրէ միւպէյէս օլմատըգը իչիւն ֆագիլէթլի իմիշ. էլինտէն կէլմէզ։ Զէվգ ու սէֆայա սէլամ վէրմէգ իմիշ, զաթէն էօյլէ չէյլէրտէն խապէրի եօգ. մա'լիւմաթ ես սէրվէթին հաօը էյլէտիյի թէճրիպէ իսրաճ ես սա՛ի իհթիմալաթտան ազատէ իմիշ, զաթէն նէ գաֆատա, նէ ճէպատ պիր չէյ եօգ։ Պրագ, իգթիտար վէ ֆաւրսաթլարը պուլունուպ տա պէօյլէ չէյլէրի եաիմայանլար իֆթիխար էթմէյօրլար։ Անլէրէ ֆագիլէթ սայըլսըն, սանա տէյիւ։

3. Ֆոլոլըգէ՝ խէնինյանլըգ իլէ գարըշարըրլըյօր։ Պու հիչ չէքիլիր տէրտ տէյիւ տիր։ Ինսանի հիսսիյաթ, ինսանի մէզագ վէ թալանթլարտան էն չօգ մահրում օլանլար՝ էն էյի խրիսթիյանլար սրը տէյիւ թէլաֆգը օլունույօր։ Ալլահա վէ խրիսթիյանլըգա նէ՛ պէօյիւք հագարէթ։ Ինսանը քիւլի հասսէլէրի, ճիւմլէ գապիլիյէթլէրի վէ մէզագը իլէ Ալլահ գապուլ էտէմէզ իսէ, անը նի՛չիւն էօյլեճ խալգ էյլէտի։ Անլէրի խաթի՛մալ էթմէյէճէք իսէք, անլէրի պիզ նի՛չիւն վէրտի։ Մուգիգատտան թէլէզզիւզ էթմէյէճէք իսէք, սէտայը վէ գուլաղը նի՛չիւն վէրտի։ Հիւսնիւ վէ կէօզիւ խապէրի՛զ մի խալգ էթտի։ 'Ամա՛ՀՔ, 'իլմ ի իլահի օլսուն, 'ուլումը թապի՛իյէ օլսուն, անլէրի մէշգ ու միւթալա՛ա էթմէք կիւնահ սրը տէյիւ իտտի՛ա էտէնլէրէ բասթ կէլտիք։ Շու հէր պիր զէրրէմէ մէվճուտ օլան ինթիզամ վէ գավա՛իտի վէ անլէրի կէօրմէք գապիլիյէթինի հա՛իզ օլան ինսանի ֆիքրի խալգ էտէն, հալա՛, Ալլահ տէյի՛լ մի տիր։ Յա հա թօհաֆը վար. պա՛զըլար ինսանլարը էվլէնմէքտէն տէ մէն' էտէճէքլէր։ Էվլէնմէք կիւնահ իմիշ։ Պու նէ՛ խաթա. Ալլահըն հանընտա օլաալար, ինսանը էրքէքլի տիւհիւլ հարաթմագտան մէն' Ֆտէճէքլէր իտի։ Հալ չու քի էվլէնմէյի Ալլահ թէնեիպ էյլէտի տէմէք քեաֆի տէյիւ տիր։ 0 էմր էթտի։ Անտէն էյի՛ մի պիլիրսին։ Քրիստոս տիւհեատաքի 'ալանի խրտմէթինտէ իլք տէֆ'ա տիւյիւնիւ թէչրիֆ էթտի։ Էվլէնմէք էյի տիր, ֆարզ սըր, քեամիլլիք տիր, սատմ իչի տիր. տիւհնեա ֆէրա՛իզինտէն գաչընմայան մէրտլէր իչի տիր։ Քրիստոսքն իչինտէ չալըշմագ իչիւն մալը միւլքիւ սաթըպ, պէքեար գալըպ, հիչ պիր իչէ կիւճէ պագմայըպ, կէյֆինիպ գուշանմայըպ, տա՛իմա

Քրիստոսը սէօյլէմէլի իմիչ։ Քրիստոս պուտայա վէ ավարելէր կիրօհինաէն թա՛զիզ օլունմազ։ Պուհալտէ եաչար իսէն, Ալլահա վէ ինսանլարա գա՛չ փարալըգ խայրըն օլաւր։ Պի՛աքս պայգալարա աղըրըգ օլմա՛զ մը սըն։ Էվվէլա քեամիլ ինսան հալինէ եէրինի տօլտուր, վէզա՛ֆինի իթմամ էյլէ, օլ զէման Ալլահա խըամէթ էտէպիլիրսին։ սանա վէրիլէն թալանթլարըն հէր պիրինի գուլլանմադա վէ գա՛իզ վէրմէյէ մէճպուր սըն։ սէն նի՛չիւն անը եէրտէ տէֆն էտիյօրսըն։ Թէ՛էսսիֆ էտէրիզ քի չու հալլէրին թէ՛սիրի վէ նէթիճէսի հէր եէրտէ կէօրիւլիւյօր։ Կէնճլէրէ չունաւ էթմէյին, պաւնաւ եափմայըն, սադա տէօնմէյին, սօյա պագմայըն, տէր իքէն, 'էօմրիւն լէզա՛իզ վէ զէվգլէրինի Ալլահըն միւպարէք ինսանլարընը անլէրին էյլէրինտէն ալըր, անլէրի ինսանիյէթտէն սօյարընըզ։ Պրագըն, Ալլահ եարաթտըղը չէյլէրին նէհի օլունտըղընը իսթէմէզ, անճագ էյի պիր թարզտա, զիյան վէրմէյէրէք վէ քէնտինին ճէլալը իչիւն իսթի՛մալինի իսթէր։ Կիւնահ՝ սօյ կիւնահ անլէրի իսթի՛մալ էթմէմէք տիր։ Ալլահըն պէրէքէթ վէ վէրտիյի աէրմայէլէրինի թօփրադա տէֆն էթմէք տիր։ Կէօզիւմ, գուլաղըմ, իչիւհամ, 'ագլըմ, հիսսիյաթըմ, վիւճուտըմ, գալպիմ, հէփսի Ալլահըն իչի վէ Ալլահըն տըր։

Խրիսթիյանլըգ պուտալալըգ տէյիլ, հէր պիր վէզա՛ֆքի իլէ քեամիլ ինսանիյէթ տիր։

4. Խայալընը՝ Քրիստոս իլէ գարըշտըրըյօրլար։ պուղայէթ նազիք պիր մէ՛էլէ իսէ տէ, սիւքիւթ իլէ կէչէմէյօրըզ։ Պիզ հագիգաթ ը հալտէ Քրիստոս իլէ 'ալագատա օլուպ, անտէն թէ՛սիր գապալ էտէնլէր վար իսիյինէ ինանըրըզ, ամմա «Քրիստոս պանա չունաւ տէտի, պաւնաւ տէտի» տէյիւ չարփըզ իտի՛ալարատա պուլունան հէր քէսէ, 'ալէլ խուսուս Քրիստոս քէնտիլէրէ տէմէյօր տէյիւ զանն էյլէտիքլէրի քիմսէյէրէ թէ՛արթուզ վէ հադարէթ էտէնլէրէ ինանմադա նիյէթիմիզ եօզ սըր։ Մէզհէպի էֆքեար հիւրրիյէթինի սէվէնլէրտէն, վէ հիւրմէթ էտէնլէրտէն իզ։ լաքին կէճէ հաթազընտա եա կիւնահուզ ավարելիյինտէ ֆիքրինէ նէ տօզարտա, «Քրիստոս եա Րահ իւլ Դուտս պանա սէօյլէտի» տէյիւ չունա պուննա թաատալուր էտիպ, հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, հէման տինսիզ, բուհօրզ, իմանօրզ տէյիւ հագարէթ էտէնլէրի Քրիստոսըն միւհիմ էվվալարը տէյիւ գապուլ էտէմէյիզ։ Պաունարտան պա՛զըլարը տիւքքան վէ տէսթիկեահլարընը հէման օննա պաունա թէվզի՛ էտիպ, այալ վէ էվվալարընը աճ, պի՛իլաճ պրագտըգտան մա՛տա, հէր քէսէ պիր պէյա օլտուլար։ Պիր թագրմը խայալաթ վէ թէ՛սիրաթ իլէ 'ագլարընա կէչէն հէր չէյի կէօյա իլհամ տէյիւ ի՛լան վէ իստի՛ա էյլէտիլէր։ Զօգլարը զաթէն տար մա՛յիւմաթլը վէ ֆիքրի օլտըգլարընտան, միւնասէպէթսիզ չէյլէր սէօյլէյիպ, հափտըլար։ Պունլարընն հիւրրիյէթինէ գարչը սէօյլէմէք, մէզհէպի հիսսիյաթընա տօգանմագ իսթէմէզ իտիք, էկէր քէնտիլէր թա՛արրուզ էթմէսէլէր իտի։ զիրա պունլար Րուհու ալմըշ վէ կիւնահսըզ վէ թամմ Քրիստոսա միւչապիհ օլտըգլարընը իստի՛ա էտիպ, հէր քէսի էն քեամիլ խրիսթիյան, վէ իչէ եարար զէվաթը պիլէ աֆօրօզլատըլար վէ թահդիր էյլէտիլէր, չիւնքի քէնտիլէրին սէօյլէտիլի կիպի սէօյլէմէյօր, եա հիսս էթտիյի կիպի հիսս էթմէյօրլար։

Թէքրար էտէլիմ քի, պիզ իննթիպահ ը բուհանիյէ գարչը սէօյլէմէք վէ անըն սէմէրէլէրինի պօչա չըգարմագ իսթէմէյօրըզ։ 'Ամմա վէ սա՛իր եէրլէրտէ ճիտտի հագիգի խրիսթիյանլար՝ վէզա՛ֆինի իհմալ էթմէյէն, իննանիյէթինտէն ասլա զայպ էթմէյէն չէն վէ մէս՛ուտ մի՛մինլեր կէօրտիւք, անլեր իչիւն մէօրուր վէ միւֆթէէիր իզ։ լաքին չու սայըշտըրարըղըմըզ խաթալարը տա կէօրտիւք, պունա տա էմին իզ։ վէ միւպթէհիճ իզ քի Ալլահըն գալպի քէնտիլէրինքի գատար վէ զանն էթտիքլէրի գատար պօչ տէյիլ տիր։

ՍԱՄՈՒԷԼ, ՆԱ՛ՍԸԼ ԿՐԻՍՏՈՍԱ ԿԷԼՏԻ

Եէկէդիմ Սամուէլ պէրա ի Թիճարէթ Ամէրիգայա կէլտիյի իլը կիւնլէրտէ պէն քէնտինի բուհանի խուսուսատա փէք վազիֆէսիզ պիր հալտէ պուլտում։ Պիր իքի տէֆ՛ա քէնտի իլէ գօնուշտըղըմտա հիչ օրալարատան օլմատըգտան մա՛տա, օլ նէվ՛ միւսահէպլէր՝ քէնտինէ ճան օրգընտըսը վէրտիյինի անլատըմ։ Իմտի օլմայա քի պանա կիւճէնէրէք ճանընընն խէյասը մէսէլէսինի գատաէն իհմալ էտէ տէյիւ արթըգ օլ մատտէ հագգընտա չիմտիլիք քէնտի իլէ գօնուշմամաղը քեար ը 'ագիլ 'ատտա էյլէտիմ։ Զիւնքի էվվէլքի թէճրիպէլէրիմտէ պա՛զը կէնճլէրին պէօյլէ հալ ու քէյֆիյէթլեր թահքընտա քէնտիլէրին տինատար վալիտէյն վէ տօսթլարընընն արզուլարընը իճրա էթմէքտէն գատաէն իմթինա՛ էտէրէք, քիւսէյի վէ Քէլամ Ուլլահը իհմալ էթտիքլէրինի պիլէր իտիմ։ Մարթ 29 ազշամընտա վազը՛ օլան գազայը, եա՛նի մէրգուսընն տէօրթ գաթ պիր պինատան ազաղը տիւշտիւյինիւ իչիտինճէ գօչուպ խասթախանէյէ կիթտիմ։ 'Ամէլիյաթ իճրա օլունմըշ վէ զըրըզլար պաղլանմըշ իտի իսէ տէ, քէնտիսի հալա է-

թերին թէ՝ սիրինտէն այլևմամբ իսի։ Պիրազ սօնրա պէնի թանըյըպ ֆէրհատ էտէրէք, «Հայը՛ֆ, էօլիւօր իմ» տէտի իսէ, պէն «Սամուէլիմ, զօրգմա, իւմիա էտէր իմ քի էօլմէզսին, վէ Ալլահ քէնտինէ տէօնէօին, վէ գալպինի Քրիստոսա վէրէրէք Անը սէվիպ պիւթիւն 'էօմրիւնտէ քէնտինէ խըտմէթ էտէսին տէյիւ պու գազայա միւսա՛ատէ էթմիչ օլմալը սըր,» տէտիմ։ Կիւնէէր կէչտի, էօլիւմ թէհլիքէսի գալմատը, վէ քէնտիսի հալա ճանը հագըշնատա տիւչիւնմէզ իսի։ Պիր կիւն քէնտինէ «Սամուէլ, էչհալարըն իչինտէ պիր Ք. Մուգ. կէօրտիւմ, անը կէթիրէյիմ տէ եանընատա գալսըն, պէլքի սրա սըրա օգուրսըն» տէտիյիմտէ, իսթէմէտի։ Պէն փէք մէ՛յուս օլսըմ։ Լաքին տիւչտիւյիւ վագթատն ի՛թիպարէն, պա՛զը տօսթլարըմ իլէ Սամուէլին Քրիստոսա կէլմէսի, վէ պու չէքտիյի աղրըլար իլէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ տօղմասը իչիւն ֆէրաղէթ էթմէյէրէք տու՛ա էթմէքտէ պուլունմըզ։ Շիֆասը թէ՛էխիւբ էթտիքտէ, Սամուէլին ճանընըն խէլասը մէա՛էլէսի գալպիմ իւզէրինէ աղրը պատան պիր եիւք կիպի օլատ։ Վէ օլ պապտա պէօյիւք մէա՛ուլիյէթիմ օլսըզընը պիլէրէք, կէօզ եաչլարըյլէ քէնտիմի տու՛ատա Բապպէն հուզուրունա աթտըմ։ Վէ օրատան ճէսարէթ քէապ էտէրէք, օլ Ք. Մուգատտէօինի ալտըմ, վէ անը քէնտինէ կէօթիւրէրէք, ճանընըն խէլասը էն զիյատէ հայաթի վէ էհէմմ պիր մէա՛էլէ օլսըզընա տա՛իր պա՛զը նասիհաթլար էյլէտիքտէն սօնրա քիթապը եանընատա պրագարագ այրըլտըմ։

Պիր գաչ կիւն սօնրա եանընա կիթապիյիմտէ պանա «Շու օլ կիւն պանա կէթիրտիյին քիթապ եօ՛գ մը, օ քիթապ պանա նէ՛ պէօյիւք պիր եարատըմ օլսը, անլատամամ սանա» տէյինճէ, կէօզլէրինտէն եաչլար ագարագ, Ղուկ. 12. 22—31 այէթլէրին քէնտի ճանընատա նէ՛ 'ատա՛իպ պիր իչ կէօրմիւչ օլսըզընը պանա հիքեայէ էյլէտի։ Զիւնքի թօփալ գալաճաղընը պիլէրէք թէ՛այիւչիւ մէա՛էլէսինի մէրագ էտիյօր իսի։ Պու չէյէ չօգ մէմնուն վէ մէսուր օլսըմ։ Ցունիս 14տէ հալինին պիւհրանլը օլսըզընը իչիտէրէք, թէքրար տու՛ա իլէ քէնտիսինի Բապպէն հուզուրընա 'ատզ էթտիմ. վէ տու՛ատան գալգըզ Ք. Մուգատտէսիմի ալտըզըմտա վահ. 3. 19 տիգգաթըմը ճէլգ էյլէտի։ «Պէն պիլ ճիւմլէ սէվտիյիմ քիմսէյէրի թա՛զիր վէ թէ՛տիպ էտէրիմ. իմտի զայրէթլի օլուպ թէվպէ էյլէ։» էրթէսի կիւն եանընա կիտիպ, օլ այէթի քէնտինէ օգուտըմ, վէ Քրիստոսա օլան խէլասա թարիզինի քէնտինէ թա՛զիզ էյլէտիմ։ Չօգ կէօզ եաչլարը տէօքէրէք, 'ազիմ հասրէթլէ տէտիքլէրիմի տինլէտի։ «Սամուէլ, էկէր ճանընըն խէլասը իչիւն եալընզը չարէ պու իտի իսէ, տէյմէ՛զ մի իտի քի Ալլահ պու չէյէ միւսա՛ատէ էտէ իտի,» տէտիմ իսէ, «էվվէթ, ճանըմ գըյմէթլի տիր, վէ անընն խէլասը իչիւն հէփ պունլարը չէքմէյէ տէյէր» տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Պու միւսահէպտէ իւզէրինէ կէլիպ քէնտինի 'ամէլիյաթ օտասընա կէօթիւրտիւէր։ 'Ամէլիյաթտան սօնրա հալինին թէհլիքէլի օլսըզընը պիլէրէք, ֆէրհատ էտէր իքէն պէն եանընա կիթտիմ։ «Սամուէլիմ, չու տար հալինտէ, սանա պէնտէն եա տօգթօրլարտան եա սա՛իր պիր տօսթտան եարտըմ եօգ, Ցիսուս իսէ պուրատա սըր, եանընատա չու եաթաղընըն պաչընատա սըր, վէ սանա չիֆա վէրմէյէ եալընզը օ գատիր տիր, օնա չաղըր,» տէտիյիմտէ, «էվվէթ, պիլիրիմ քի Ցիսուստան մատա քիմսէ պանա չիֆա վէ եարտըմ վէրմէզ, վէ Ցիսուս՝ պէնիմ պունը պիլտիյիմի պիլիր» տէտի։ Չօգ սէվինտիմ։ Տէմէք իսթէտի քի «Ցիսուս իլէ պէնիմ արամտա էօյլէ պիր 'ալագա վար քի անը քէնտի իլէ պէնտէն մա՛ատա քիմսէ պիլմէզ։» Պու արատա չէհրին վա՛զգարընտան պիր տօսթ քէնտինի կէօրմէյէ կիտէր։ Միւմանլէյհին «Այնին կիւնահլարըն Ցիսուսըն գանընատա եըյգանտը՛ մը. ան չիմտի էվվատ Ալլահ մը սըն» սիւ՛ալինէ «էվվէթ,» տէյիւ ճէվապ վէրմիչ, վէ «Շիմտի էօյլէն՝ կէօյէ կիտէճէյինի պիլի՛ր մի սին» սիւ՛ալընա «էվվէթ, հէմ տէ օրատա պէօյլէ թօփալ գալմայաճաղըմ, իլքի այագլարըմ իլէ կիւրիչճէյիմ, գօչուպ սէյիրտէճէյիմ» տէմիչ տիր։ Պիր գաչ կիւն սօնրա վուգու՛ պուլան պաչգա պիր 'ամէլիյաթտան սօնրա էօլմէք իւզրէ իքէն, «Սամուէլ, Ցիսուս եանընատա՛ մը սըր» սիւ՛ալըմա «էվվէթ,» տէտի։ «Ռուհընը անըն էլլերինէ թէսլիմ էթտինն մի։» «Հը՛ը՛»։ Աղ սօնրա սրթըզ Սամուէլ պուրատա տէյիլ իսի։ Էլէմէր փօթասընտա գալ վէ թաօֆիյէ էտիմիչ օլարագ բանաթընա տախիլ օլմուշ իսի։

Գլիվլէնա, Օհայօ։ Ռ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՄԷՐՔԷԶԻ ԲՈՒՀԱՆԻ ԻԹԹԻՀԱՏԸՆ

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷՎԻ ՄԷՃԼԻՍԻ

Բապպէն ինայէթիյլէ Մէրքէզի Բուհանի իթթիհատըն բուհանիլէր մէճլիսի պու տէֆ՝ա Մայիս 18տէ բուհանի իթթիհատըն իճրա՛ատ զամիսօնլարընըն մուվաֆագաթը իլէ թէճէմմիւ՝ էյլէտի։ Մէճլիսին րէյսի ի քիւչատընտա 21 ասհիպ ի րէյ վէ 29 ի՛թիպարի ա՛զա հազըր օլարագ, վեր. Ց

Պիւլպիւլեան բէ՛իա, վէ Մ. Գազանճեան քեաթիպ ինթիհապ օլունտուլար։

Մէճլիս պու քէրրէ պիր գաչ ճիհէթլէ փէք միճիա վէ ճալիպ օլմուշ տըր։ Իվվէլա վեր. Ծովս. Գ. Գրիգորեանըն արամըզտա պուլունմասը մէճլիսի պիր գաթ տահա փարլագ վէ ճալիպ գըլմագտա իսի։ Միւֆիա իֆտաէլերի, քիլիսէնին մինպէրինտէն իրտա էյլէտիյի վա՛զլարը վէ չահսի միւքեալէմէլերի մէճլիս ա՛զասընըն ճիմլէօնէ փէք խօշ վէ ֆա՛իտէլի օլմուշ տըր։

Պունտան մա՛տա սէնէլէրտէն պէրու տիւչիւնիւմիւշ վէ պիւթիւն քիլիսէլերիմիզին պէօյիւք պիր իհթիյաճը օլան քիլիսէ նիզամնամէսի իլէ րուհ. իթթիհատըն նիզամնամէսի թէրթիպ վէ թատիպ էտիլմիշ տիր։ Թէճէմմիւ՛լերին գըմմը ա՛զամը իչպու նիզամնամէլերին միւթալա՛ասընա ատրֆ էտիլտի։ Պու նիզամնամէլեր էտատէն կիլիկիա քիլիսէլերինին վէ րուհ. իթթիհատընըն նիզամնամէլերի իւղերինէ թէ՛սիր էտիլմիշ իսիյինտէն, օլ պապատ մէզքիւր րուհանի իթթիհատըն ատ՛ու ղայրէթլէրինէ մինննէթտար իզ։

Քիլիսէլերտէն կէլէն րափօրթլարտան անլաչըլտըղնա կէօրէ, քիլիսէլերիմիզին ահվալը րուհանիյէսի 'ումումէն ճէօարէթպախչ վէ իւմիտպախչ տըրլար։ Պախուտուս 'Ապգիւյէ, Ագաէրայ վէ էյլէնճէ քիլիսէլերի հագդընտա մէսէրէթպախչ խապէրլէր վէրիլմիշ տիր։ Մէրզիֆոն ՍԹէյլըն գօմիսիօնը Թարաքընտան վէրիլէն րիփօրթա կէօրէ, վեր. Մ. Տօմպալեան Ամասեատա վէ վեր. Կ. Կիւլպէնկեան Մէրզիֆոնտա միւպէյյիր Թախսիս էտիլմիշլեր տիր։ Քէզալիք վեր. Եօրկի Անտաթտօսիատիս Հէրէք Ինճիլի քիլիսէսինէ չօպան Թախսիս էտիլմիշ տիր։ Հէրէք քիլիսէսի էվվէլա Մէրզիֆոն քիլիսէսինէ 'ա՛իա իտի իսէ տէ, հազընլարտա րուհ. իթթիհատըն իճրա՛աթ գօմիսիօնըրընըն մուվաֆագաթըյլա այրը պիր քիլիսէ Թէչքիլ վէ վա՛զըզը քիլիսէ իւղերինէ չօպան Թախսիս էտիլմիշ տիր։

Իճրա՛աթ գօմիսիօնը Թարաքընտան վէրիլէն րափօրթա կէօրէ, րուհանի իթթիհատըն պունտան էվվէլքի իճթիմա՛ընտա էտիլէն զարար մուճէպինճէ, կէմէրէք ճէմա՛աթը այրը պիր քիլիսէ Թէչքիլ օլունմըշ, վէ վեր. Բ. Տօնիկեան տահի եէնի Թէչքիլ օլունան պու քիլիսէնին չօպանը Թախսիս էտիլմիշ տիր։

Նէվչէհր ճէմա՛աթը Թարաքընտան րուհ. իթթիհատա՛անա քիլիսէլերինտէն այրըլըպ, այրը պիր քիլիսէ Թէչքիլ էյլէմէլերի խուսուսընտա պիր մէքթուպ կէօնտէրիլմիշ իտի։ Իչպու մէքթուպ Թահթը միւզաքէրէյէ ալընարագ, մէճլիս միւնասիպ սայտը քի պիր սէնէ Թէ՛խիր էթտիքտէն սօնրա լազըմ կէօրիւլտիւքտէ պու արզուլարընըն իճրասը քիլիսէլերին իճրա՛աթ գօմիսիօնընա հէվալէ էտիլէճէն։

Իչպու մէճլիսէրտէ պա՛զը նութգալար գրա՛աթ օլունտուլար։ Պունլարտան պիրինճիսի Փրօֆ. Ա. Հայկազեան Թարաքընտան «Հաճրիյաթ վէ Ռ. Մուգատտէս» մատտէսի հագդընտա եազըլմըշ իտի։ Միւմաիլէյհ չահսէն մէճլիստէ հազըր պուլունմատըղընտան, մէգալէյի վեր. Մ. Մնձէրեան գըրա՛աթ էյլէտի։ Պու նութգտա էվվէլա կէօրթէրիլտի քի, Ռ. Մուգատտէստէ մուգայեէտ նիչէ վագը՛ալար ախեր միլլեթլերին Թարիխլերինտէ տահի սուրէթ ի մուխթէլիֆէտէ գիքր էտիլմիշ տիրլեր։ Ռ. Մուգատտէստէքի գույուտաթըն անլերէ օլան րուճհանիյէթի իսէ պունուն տահա պիր սաճի սուրէթտէ գայտ օլունուպ, տօղղուն մա՛նալարը վէ եէնի հադիգաթլարը չամիլ օլմասընտա տըր։ Պու մէգալէտէ աթի իւզ գիքր նօգթալար տէրմիյան էտիլմիշ իտի։ 1. Ռ. Մուգատտէսին լուղէվի Թէֆսիրի գավլը եանլըշ տըր։ 2. Թէհարրիյաթ պիգէ Թա՛լիմ էտէր քի Թա՛իֆելեր տահի Ալլահ հագդընտա չէհատէթէ մալիք տիրլեր։ 3. Էօյրէնիյօրըզ քի խրլգաթտան Ռրիստոսա գատար օլան Թուլը էյտմ Ռ. Մուգատտէստէ կէօսթէրիլէն 4,000 օէնէտէն փէք չօգ գիյատէ տիր։ Պու մէգալէ հագդընտա պա՛զը տէրէճէ միւպահասէ վէ ախա՛ալարտան ասնրա, վեր. Ծ. Գ. Գրիգորեանըն վէրտիյի չու իզահաթլէ խրիտմ պուլտու. «Հաճրիյաթ Ռ. Մուգատտէս օլան իմանըմըզը արթըրըր։ Իլհամ մատտէսինէ կէլինտիքտէ, ախեր միլլեթլերտէ իլհամ վագը՛ օլմուշ իսէ տէ, Ռ. Մուգատտէսինքի անլերինքինէ գիւլլիյէն ֆա՛իդ տիր։ Անլերինքի 'ումումի, Ռ. Մուգատտէսինքի իսէ խուսուսի տիր։ Անլերինքինին վազըհ պիր հէտէֆ ի մագսուտը եօգ տըր։ Ռ. Մուգատտէսինքի իսէ տա՛իմա մու՛այեէն պիր նօգթայա, եա՛նի Ռրիստոսա պագար վէ ֆա՛իդ իւթ Թապի՛ա տըր։ Ռ. Մուգատտէսին իլհամը տէմէքլէ, անտէքի իլահի 'իննօիւրիւ անլայօրըզ քի պունտա խաթալար օլամազ։ Իննանի 'իննօիւր իսէ իլահինինքինին զապուղը մագամընտա տըր, վէ անտէ աէհվ օլա պիլիր։» Իչպու իզահաթ հազըրտունա մուճիպ ի մէմնունիյէթ օլուպ, Փրօֆ. Ս. Հայկազեանա իչպու չայանը Թագտիր նութգտունտան տօղայը պիր Թէչէքքիւրնամէ իրսալընա զարար վէրիլտի։

Վեր. Ծ. Պիւլպիւլեան «Իլմ ի րուհ ը իննանի վէ րուհանի հայաթ» մատտէսի իւղերինէ պիր մէ-

գալէ գրա՞ւթ էյլէտի, վէ պուննտա աթիտէքի խուսուսլար տէրմիյան էտիլմիշ իտիլեր. 1. Բուհանի 'ալէմ ինքեաբ գապուլ էթմէզ պիր հագիգաթ տըր։ 2. Թէճահիտի գալպ հագիգի պիր վազը'ա օլուպ, հէր ատէմին անա նա՞իլ օլմասը զարուրի տիր։ 3. Պու թէպէտտիւլիւն ֆիքրի գապիւիյէթլեր իլէ սըզը 'ալագասը օլտուղընտան, 'իլմի հայաթ վէ 'իլմի բուհը ինսանի գավա'իտի քէմալը ի'թինա իլէ կէօզէտիլմէք կէրէք տիր։ 4. Պու թէպէտտիւլիւն սէպավէթ վէ կէնճլիք չաղլարը իլէ խուսուսի 'ալագասը օլտըղընտան լազըմ տըր քի, վալիտէյն էվլատընըն թա'լիմ ու թէրպիյէսինէ վէ բուհանի հայաթընա պէօյիւք էհէմմիյէթ վէրտինլեր։ 5. Պու թէպէտտիւլիւ միւթե'ագիպ սէնէլէրտէ պէօյլէյէրին թա'լիմ ու թէրպիյէսի վէ թէրագգիլարը խուսուսընտա պէօյիւք տիգգաթ ու ի'թինա կէօսթէրիլմէլի տիր, վէ պունա վալիտէյն, վա'ըզլար վէ մու'ալլիմլեր մէ՞ուլ տըրլար։ 6. Ինթիպահ բուհանի վաղըֆլարընտա հիսսիյաթ իւզէրինէ իչլէմէք միւֆիտ պիր վասըթա իսէ տէ, ֆիքրի 'ունսուրլեր տախի սօյա ունուտուլմամալը։ 7. Ճիւմլէ տէտիլերին հիսսիյաթ վէ գապիւիյէթլերի պիր օլմասըղընտան լազըմ տըր քի, խուսուսա ինթիպահ վազըֆլարընտա, խթի'մալ էտիլէն վասըթալար վէ ուսուլլար միւէյյիպիրանէ օլսուն։ Վեր. Պիւլպիւլեան եէնի հագիգաթլարը հավի իչպու մէգալէսինի քէմալը իհթիմամլէ հազըրլամըշ խտի։ Պա'տէհու վեր. Ց. Գ. Գրիգորեան փէք միւգթէտիր վէ գանա՛աթպախչ պիր սուրէթտէ եէնի 'էօմրիւն ահվալրընը բուհի գապիւիյէթլերիմիզէ օլան 'ալագասընը իզահ էյլէտի։ Մէզքիւր մէգալէ իչինն վեր. Ց. Գ. Պիւլպիւլեանա վէ իզահաթը իչինն վեր. Ց. Գ. Գրիգորեանա թէչէքքիւր սունուլսուս։

Սիվաս մէքտէթիպ ի 'ալիսի սէր մա'ալիմի վէ Սիվաս քիւլիէսի մուրախխասը Տիգրան էֆ. Գապագճեան պիր մէգալէ գրա՞ւթ էյլէյիպ, չու պիր գաչ խուսուսլարը թէ՞քիտ էյլէտի. 1. Մէքթէպլերին քիւլիէյէր իլէ օլան 'ալագասընը թավսիֆ, 2. 'Ալի մէքթէպլերին ճիվար մէքթէպլեր իլէ օլան 'ալագալարը նա՛օբլ օլմալը իսիյինի թա'րիֆ, 3. Լիհանլար, բիյազիյաթ, 'իլում վէ Ֆ. Մաւգատտէս տէրօլէրինն ուսուլը թէարիւլերինի պէյան, վէ 4. Մու'ալիմլերին հէր խուսուսատա թա'լիմէ միւթա՛իտ վէ խրիսթիյան 'էօմր ու աֆվարը միւսթահսէն օլմագ կէրէք իսիյինի տէրմիյան էյլէտի։

Պու մէգալէ տախի միւզաքէրէ օլունտըգտան սօնրա, միւմաիլէյհ էֆէնտիյէ պէյանը թէչէքքիւր էտիլտի։

Վեր. Գ. Տէմիրճեան «Մինպէրլէրիմիզ» մատէսի իւղէրինէ միւֆիտ իսթաթաթ ու պէյանաթատա պուլունտու։ «Գալպ վէ ագ ճիյեր վիճաւտէ նէ իսէլեր, մինպէրլեր վէ մէքթէպլեր ճէմա'աթլարա հէման էօյլէ տիրլեր։ 1. Մինպէրլէրիմիզ՝ տիւչինմէյէ վէ թէմեիւճ մուգթէտիր պիր ճէմա'աթը բուհանիյէ հազըրլար։ 2. Մինպէրլեր՝ չահալար վա, սըթաասլէ ֆէրալերի թէրֆի՛ էաէրէք, քիլիսէյի թէրֆի՛ էթմիշ օլուր։ Իմտի պու խըտմէթի տէր. 'էօհտէ էաէն չահալարընն ֆիքրի գապիւիյէթլերի, թա'լիմլերի վէ խրիսթիյանլըգլարընա տիգգաթ էթմէքէ փէք էյգէմ տիր։ 3. Պէօյլէ չահալար նա՛օբլ եէ. թիչտիրէպիլիրիզ։ (ա) Մինպէր քիլիսէյի ույանըգ սագլամագլէ, չէօյլէ քի ֆէրալէր պիթթաք՝ պու մէ՞մուրիյէթէ գլաղուզլանաբընար, (բ) Քիլիսէ խուսուսի չահալար ինթիխապ էտիպ, թա'լիմ էթտիրմէքլէ, (գ) Բուհանի թա'լիմէ միւաթա'իտ մէքթէպլերէ մալիք օլարագ, (դ) Վա'ըզլարընն չահալարընա տիգգաթ էթմէքլէ, (ե) Գօյճճէր վասըթասլէ, (զ) 'Իլմի իլահի մէքթէպլերինի ճալիպ պիր հալէ գօյմագլէ, վէ (է) Մու'ավէնէթ ի նագտիյէ իլէ։ Պու ճիւմլէ ինթիսարաթ ճիւմլէմիզ թարաֆընտան քէմալը մէմնունիյէթլէ գապուլ օլունտու։

1903 սէնէսի Ճուլիս այընտա Սիվաստա ին'իգատ էաէն մէճլիսին ինթիխապ էյլէտիյի Գօմիտօն Մէրգիֆուն Իլմի Իլահի մէքթէպինէ տա՞իր թէրթիպ էյլէտիյի բափօրթու մէճլիսէ թագտիմ էյլէտի Պունտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Վեր. Պիւլպիւլեան, Տէմիրճեան վէ Գազանճեան 1904 Հոկտեմբերտէ Մէրգիֆունա կիտէրէք, Իլմի Իլահի մէքթէպի հէյ՞էթի թարաֆընտան մուհասպէթլէ գապուլ էտիլմիշլեր։ Իչպու գոմիտօն ատէրլէրտէ հազըր պուլունմըշ, վէ իճապ էտէն մա'լիւմաթը ախզ էյլէտիքտէն սօնրա չու աֆիտէքի խուսուսլարը մէքթէպ իտարէսինէ թագտիմ ու թավսիյէ էթմիշլեր տիր. (1) Պունտան պէօյլէ Իլմի Իլահի գապուլ էտիլճէք չակիրտլեր հէր հալտէ պիր գօյմ միւնթէհիտ օլսունլար, չայէտ զարուրի սըրրալար օլուր իսէ, իսթիսնա հալինտէ զայր ի մէ՞զուն պիրի տախի գապուլ էտիլսին, չու չարթ իլէ քի պէօյլէտի պիր չակիրտ մըգտարը քեաֆի թա'լիմ ալմըշ օլուպ, սընֆտա կիրմէյէ մուգթէտիր օլա։ (2) Մէքթէպէ կիրմէք իսթէյէն հէր պիր չակիրտ ա՞իտ օլտուղուս Սթէյշընն իճրա՛աթ գոմիսիօնունուն թավսիյէսիյլէ գապուլ օլունսուն։ (3) Պունտան պէօյլէ այլըճագ սընֆլար իչիւն տէրս քիթապլարընըն տէրճեսի թէպտիլ վէ թէրֆի՛ էտիլսին։ (4) Իլմի Իլահի մէքթէպինին քիւթիւպխանէսի գօյճճինքինտէն այրըլօրն վէ թէվսի՛ էտիլտին։ (5) 'Իլմի Իլա-

հի մէքթէպի պինա, մաւ'ալիմ, վէ իտարէճէ գօլէճին թէչքիլաթընան այրըլըպ, այրը պիր միւ"էսէսէ հալինէ վազ' էտիլսին։ (6) Պու մէքթէպ իլէ բաւ. իթթիհատըմըզ արասընտա րէսմի պիր ա-լապա հասըլ օլապիլմէսի իչիւն լազըմ ոլը քի ի'թթի-հատ թարաքընան իքի քիմսէ հիչ տէյիլ իթթիպարի ազա մագամընտա մէքթէպին հէյ'էթի իտարէսինէ զամմ էտիլսին։

Իչպու բափօրթու միւթէ'ագրպէն Մէրզիֆուն իլմի Իլահի մէքթէպի մաւ'ալիմուընընտան Տօգ. Րիկզ մէզքիւր միւ"էսէսէ թարաքընտան իթթի-հատա վէ զիյարէթ էտէն Գօմիսիօնա 'Իլմի Իլահի մէքթէպինին տիգգաթլարընը ճէլպ էյլէմէյէ պաշ-լամըշ օլաուդաւ իչիւն պէյան ը թէչէքքիւր էյլէտի, վէ ասնկրա հէր նէ գատար պաւ թաւսիյէլէրին ճիւմլէսինին տէ իճրասը չիմտի միւճքին տէյիլ իսէտէ, պա'զըլարընըն իճրասը խաւսուսընտա, էլսէն կէլէնին եափըլաճագ իտիյինի, վէ պու մէսէ-լէնին պաւ սէննէ թէճէմմիւ' էտէն Ղարպի Միսիօ-նէր մէճլիսինտէ տահի նազար ը տիգգաթա ալընը-մըշ օլաուդաւնու մա' էլ մէմնաւնիյէ պէյան էյլէ-տի։ Իօնիւմիւզէքի ասնէ եինէ պու միւէսէսէյի զիյարէթ իչիւն հէր պիր մէրքէզին իճրա"աթ գօ-միսիօնու քէնտի իչինտէն պիր քիմսէ ինթիխապ իլէ պիր գօմիսիօն թէչքիլ ու իրսալընա վէ մէ-սաճիֆին եէրլի քիլիսէլէր թարաքընտան թէտիյէ օլունմասընա գարար վէրիլտի։

Մր. Ուիլկէյթին՝ Թալաս մէքթէպ ի 'ալիսի հագգընտաքի վէրտիյի մա'լիւմաթտան աթիտէքինի իգթիպաս էյլէրիզ։ Մէքթէպին պու սէննէ 55 լէյլի վէ 22* նիհարի թալէպէսի, վէ 510 լիրա գատար տա մէսարիֆի օլմաչ տըր։

Թալաս գըզլար մէքթէպ ի 'ալիսի հագգընտա վէրիլէն մա'լիւմաթտան անկլաչըլըյօր իտի քի պու սէննէ մէքթէպտէ 63 լէյլի վէ 23 նիհարի, ճէմտան 86 թալիպաթ պուլունմաուշ։ Պուննլարտան 70ի էրմէնի, 16սը Րում վէ 2սի ղայրի խրիսթիյան ի-միշ։

Տօգ. Տատ խասթախանէսի հագգընտա չաւ մալիւմաթը վէրմիչ տիր։ Եէտի այ զարճընտա 220 խասթա գապուլ էտիլմիչ, քի պուննլար իւսթիւ իւսթիւնէ խասթախանէտէ 4,469 կիւն գալմըշլար։ Պուննլարտան 124իւ էրքէք վէ 46սը գադը, 330 ա-մէլիյաթ իճրա էտիլմիչ, 436 լիրա իրատ, վէ 490 լիրա մէսարիֆ օլմաուշ։ Խասթախանէտէ իսթի'մալ էտիլմիչ օլան բաւհանի վասթալար վէ ֆէտա օլաւ-

(*) Պաւ բագամ էրմ. Ա-եօ. Նօ. 32 սահ. 594 տէ սէհվէն 222 տէյիւ գիքր էտիլմիշ տիր։

(Մի-էլ. Ա-եօ.)

նան մէսա'ի իչիւն Տօգ. Տատա վէ մաւ'ալինէրինէ թէչէքքիւր սաունաւլաուս։

Թօրոս էֆ. Սահակեանա պա'տէլ իմթիհան վա'ըզ իճազէթնամէսի վէրիլտի, վէ Ց. Խաչատաւր-եան էֆ.նին իճազէթնամէսի պէ թէքքար թաստիգ էտիլսին։ Բաւ. իթթիհատըն իչէրինի կէլէճէք տէֆ'ա թէչէմմիւ'ինէտէք բուլէթ էյլէմէք իւզրէ, միսիօ-նէր էֆէնտիլէր ի'թիպարի, վէ եէրլիլէր սահիպի րէյ օլարագ, աթի իւզ գիքր էֆէնտիլէր իճրա"աթ գօմիսիօնու ա'զալըզընա ինթիխապ էտիլտիլէր։ Գայսէրի մէրքէզինէէն Մր. Ֆաուլ, Մր. Ուիլ-կէյթ, Վեր. Ֆ. Նագուպեան, Վեր. Ց. Պիւլպիւլ-եան վէ Վեր. Մ. Մնչէրեան, Սիվաս մէրքէզինէէն Մր. Փէրրի, Մր. Փարթրիճ, Վեր. Գ. Տէմիրճեան, Պատ. Մ. Լաւսիկեան վէ Մ. Դազանճեան, Մէր-զիֆուն մէրքէզինէէն Տօգ. Րիկզ, Մր. Հուայթ, Վեր. Գ. Ասլահաուեան, Վեր. Քաէնիտիս վէ Ց. Ա-կօպ էֆ. Պետրոսեան։

Ազգապետարանըն մէսէլէսի միւզաքէրէ էտի-լէրէք միւնասիպ սայըլսը քի Ազգապետարանա փարաճա մաւ'ավէնէք էտիլսին, վէ պաւնաւն տա-հա սաւհաւլէթլէ մէվզը' ի իճրայա գօնուլմասը իչիւն արզու էտիլտի քի, Ազգապետարան՝ իհթի-յաճաթը վէ իչլէրի խաւսուսաւնտա քիլիսէլէրի-միզճէ մա'լիւմաթ վէրսին։ Իւմիտ էտէրիզ քի պու արզու իճրայա գօնուլաճագ տըր։

Վեր. Ց. Գ. Գրիգորեան Ա-եօ-քէ հէյ'էթի իտարէսի թարաքընտան իթթիհատա մէզքիւր զաչէթանըն ինթիչարընա օլան զայրէթլէրի իւ-չիւն պէյան ը թէչէքքիւր էյլէտի։ Մէճլիս տահի մուգաչէլէթէն միւմա'իլէյհէ վէ Ա-եօ-քէ հէյ"է-թինէ միւգիտ խըզմէթլէրի իչիւն 'արզ ը թէչէք-քիւր էյլէտի։

Մէճլիս խիթամ պուլուրգտան սօնկրա, Վեր. Ց. Գ. Գրիգորեանըն տէլալէթիյլէ իւչ չարեկ սա'աթ գատար տէվամ էտէն պիր տու'ա մէճլիսի-միզ օլաուդ, վէ պունը միւթէ'ագրպէն Տօգ. Րիկզ վէ Մ. Դազանճեան բիյաէթլէրիյլէ 'Աչա ի Բաշ-պանի այինի իճրա էտիլտի, վէ մէճլիսին ճիւմլէ ա'զասը Գայսէրի քիլիսէսինին հազըր պուլունան ա'զաըյլէ պէրսպէր իլնագ օլաուդաւլար։

Պու մէճլիսէր եէտի կիւն տէվամ էթտիլէր։ Ճիւմլէմիզէ տէ էօյլէ կէլտի քի իչպու թէչէմմիւ-լէր հէր խաւսուսաա միւֆիտ վէ մաւճիպ ի մա'մաւ-րիյէթ օլմաուշ տըրլար։ Բաւ. իւլ Գաւսըն զանի լհանը հէմ պիզիմ հէմ տէ ճիւմլէ քիլիսէլէրիմիզ ա'զասընըն իւզերինէ օլսուն։

Մէրքէզի Իթթիհատա բուհանիլէր մէճլիսի Թա-բաքընտան

Քեաթիպ

ՄԻՀՐԱՆ Կ. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ՍԻՒՍԱՀԷՊԷ

(Թուվ. Գ. Գրէպոլեան)

Սէ՞լ. Պիր քիմսէնին քիլիսէյէ ա՛զա մազա-մընաա գապուլ օլունմասը իչիւն անտէ կէօզէ չարփար կիւնահլարընն պուլունմամասը քեաֆի՛ մի տիր, եօզաա անընն Բուհաան տօղմուշ օլմասը լա-զըմ մը տըր։

Ճէվապ. Քիլիսէյէ ա՛զա օլմազլըղընն չարթը Բուհաան տօղմուշ օլմազլըղ տըր։ Լաքին քիլիսէ պիր ատէմին Բուհաան տօղմուշ օլըղընը նա՛սըլ անլայաճազ տըր։ Պու խուսուսաա քիլիսէ եանլըշ պիր մի՛յար թուէմուշ օլապիլիր. մէսէլա, պա՛զը քիլիսէլէր՝ չօճուզլըգաա վաֆիթիզ օլունմըշ օլմազը, պա՛զըլար աա ֆիլան սէրէճէտէ փաք պիր 'էօմրի վէ 'իմի իլահի մէա՞էլէլէրինէ աա՞իր ֆիլան սէ-րէճէտէ միւքէմմէլ պիր մա՛իւմաթը Բուհաան տօղմազլըղընն 'ալամէթի սայաթլար, պա՛զըլար աա ատէմին «Պէն բուհաան տօղմուշըմ» տէմէսի իլէ կէօզէ չարփար սէրէճէտէ պէօյիւք կիւնահլարընն անտէ պուլունմամասընը քեաֆի 'սաա էտէրլէր։ Զանն ըմըզճա, պուլարընն իւչիւ սէ եանլըշ տըր։ Չօճուզլըգաա իճրա էտիլէն վաֆիթիզ պիր քիմսէտէ եէնի տօղուշ հասըլ էթմէզ. եիւքսէք տէրէճէտէն մու-գաատէօ 'էօմր թալէպ էթմէմէք քիլիսէյի լայըգըզ քիմսէլէր իլէ տօլաուրըր. ֆէվգէլ'ատէ սըզը մաթ-լուպաթաա պուլունմագ նիչէ զա՛իֆ միւ՛մինլէրի քիլիսէտէն տիչարըլաա պրագըր։ Պիր ատէմին ճիտաի պիր միւ՛մին օլարղընաա էմին օլարգատան ասն-բա, անը քիլիսէյէ ալմալը տըր։ Ճահիլ պուլունման-լարը քիլիսէյէ գապուլ էթմէզսէն էվվէլ վէ գա-պուլ էթաիքատէն սօնրա խրիսթիյան թա՛լիմա-թընաա փէրվէրսէ էթմէլի տիր։

Ս. Ցիսուս ճէննէթ վէ ճէհէննէմ հագգընաա նի՛չիւն թաֆսիլէն սէօյլէմէտի։

Ճ. Քրիստոսըն մազէտի պիզէ մախֆի չէյլէրի քէչֆ էթմէք տէյիլ, անճագ պիզի Ալլահ իլէ պա-րըշարմագ իտի։ Օ՝ պիզէ Ալլահը Փէտէր տէյիւ թա՛րիֆ էտիպ, պիզիմ էվվատ Ուլլահ օլարղը-մըզգա պիզի գանարըմազա չալըշար։ Վէ պիզի Ալլահ իլէ պարըշարմագ իչիւն, միւճէրրէտա լա-զըմ օլան չէյլէրի իճրա էթաի վէ սէօյլէտի։ Շուս հալտէ ճէննէթ վէ ճէհէննէմ հագգընաա ուզուն ուզատիյէ սէօյլէմէյէ լիւզում ճօգ իտի։ Ինձէ տէ օլ խուսուսալարտաա լազըմ օլան գաատար սէօյլէտի։

Ս. Մուհապպէթ ախլագի մա՛նաատա պիր չախ-սըն պաչգա պիր չախաա գարչը հիսս էթաիյի սիհր ու ղարապէթ օլարգճա, վէ հէր պիր ատէմ իքի տէյիլ, անճագ պիր չախս օլարգճա, պիր ատէմին քէնտի քէնտիսինի ախլագի մա՛նաատա սէվմէսի միւմ-քի՛ն մի տիր, եա՛նի հըպպ ը նէֆս ախլագի պիր ֆի՛իլ օլապիլի՛ր մի։

Ճ. Մուհապպէթին ախլագի մա՛նասընը չու սուրէթիլ թա՛րիֆ էթսէք տահա տօղրու օլուր, չէօյլէ քի, պիր զաթրն պաչգա պիր զաթաա լիյա-զաթ կէօրէրէք, օլ լիյազաթաա նազարէն պիլ իխթի-յար վէ պիլ մահզուզիյէ օլ չախս իլէ միւչարէքէթ էթմէսի տիր։ Ինձանաա էօյլէ պիր բուհանի գա-պիլիյէթ վար տըր քի, անընն իլէ քէնտինին չախ-սիյէթի իքիյէ միւնչագ օլուպ, պիր պիլէն, պիր տէ պիլինէն Պէն հաբլ օլուր՝ վէ «Պէն պէնի պի-լիրիմ» տէրիզ։ Իչիթէ պու թէֆքիգաթ սայէսինտէ տահ քէնտի քէնտինինէ նազար էտիպ, քէնտին-տէ լիյազաթ օլուպ օլմատըղընը կէօրիւր։ Վէ է-կէր պիր տահ պիլիխթիյար լիյազաթ ը զաթիկէ մալիք իսէ, պունը քէնտինտէ կէօրիւնճէ, քէն-տինտի քէնտինտէն մահզուզ օլուր։ Պու մահզու-զիյէթ ի տէրունէ հըպպ ը նէֆս տիր։

Ս. Ա Պետ. 3. 3-ի նա՛սըլ անլայաճաղըզ։

Ճ. Պու այէթլէրտէ ազըր պէհալը էավազ կի-մէք վէ սլաճուն զիյնէթլէր թազընմագ, խրիսթի-յանլար իչիւն ճա՛իզ օլմատըղը թա՛լիմ օլունմամըշ տըր։ Չիւնքի սլաճուն թազընմագ իլէ պէրաբէր տահ էօրմէքլիյի տէ զիքր էտիյօր. վէ «ազըր պէ-հալը էավազ կիյմէք» տէմէյօր, անճագ «էավազ կիյմէք» տէյօր։ Վէ պիլա չիւպհէ առաքեալ գա-ալընլարընը, տահլարընը էօրմէյիպ, փէրիչան պրագ-մալարընը վէ էավազ կիյմէմէլէրինի թավսիյէ էթ-մէմիչ տիր։ Անճագ ատէմէք իսթէնիլէն չու տըր, պիր միւ՛մինէ գարը խարիճի թէզսիրնաթլա տէյիլ, ամմա տէրճանի ֆագիլէթլէ միւզէյէնէն օլմազ տահ չէթմէլի տիր։ Էհէմմ չէյ՝ խրիսթիյան ֆագի-լէթլէրինէ մալիք օլմագ տըր։ Պէօյլէ պիր գաատ-նընն խարիճի զիյնէթի տէ փէք միւ՛թէտիլ վէ տաատէ օլուր։

Ս. Պիր ճէմահ՛աթընն քիլիսէյէ իրտատ օլուն տէ-յիւ պիր գավզէխանէ տէրզ, օրտատա գումարա միւտահ՛ատէ էթմէսի ճա՛իզ մի տիր։

Ճ. Գումար օլնտագ իննճիլ ահքամընճա օլ-տըղը կիպի, հիւքիւմէթի Սէնիյէ նիզամընճա տահի մէնիւ՛ տըր։ Պինա՞էն'ալէյհ պիր քիլիսէ անտէն հէր նէ գատար չօգ իրտատ ալտա, անը թէչվիգ էթմէսի ճա՛իզ օլմազ։ Շուս տա տահի տիր քի, պիր քիլիսէնին էմլաքը իճարա վէրիլ-տիքտէն սօնրա, անընն խսթի՛մալը խուսուսընտա քէնտիսինէն խուսուսսի պիր մէա՞ուլիյէթի ճօգ տըր։ «Խուսուսսի» տէտիք, չիւնքի կէրէք պիր քիլի-սէ, կէրէք պիր տահ քէնտի միւլքինիւ էհալիյէ

մանիպ ի մազարբաթ օլաճագ պիր սուրէթտէ իսթի'մալ օլունաճաղընը էվվէլճէ պիւլիր իսէ, օ պօշ գալաճագ իսէ պիւլէ, անընն օլսուրէթտէ իսթի'մալ օլունմասընա միւսա'ատէ էթմէմէլի տիր։

ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԳ

Տա'իրէմիզ պուլունան Գայսէրիյէ ճիվարընտա Ք. Մուգ. հիւսալարընը թէսվիյէ էթմէգը իւզրէ, պու եագընլարտա վուգու՝ պուլան եօլճուլզընմընտա 81 մահալ զիյարէթ էյլէմիյիզ տիր։ Սէնէ պէ սէնէ զիյարէթ օլընապիլէճէգը նէնի մահալլերին աչըլմասը, վէ Ք. Մուգ. օգուտմաղա արզուգէչ քիմսէլէրին իգտիյատ պուլմասը իւմիւտիմիզի գաթ պէ գաթ արթըրըյօր։ Ք. Մուգ. նաւրը վասթասըյտա էհալի խայըճա թէնվիր օլունմընչ տըր։ Փաիա հազրէթլէրի՝ ասն վազթտա Ք. Մուգ.ի իթթիհանճայա թէրճէմէ վէ թէֆսիր էտէն քիմսէլէրէ կէօսթէրտիյի հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ ինճիլի Շէրիֆէ պիւթիւն էհալինին իհթիյաճը օլուպ, անընն ճիւմլէ քիթապլարտա ֆա՞իգ պիր քիթապ օլտընընա տա՞իր չէհատէթի, օգուտյանլարտա աղ թէ՞սիր էթմէմիչ տիր։ Պէյղէսի բուհանի փէտէրլէրին հազիգաթտա չէհատէթլէրի նէ՞ գըյմէթլի տիր։

Պու մահալլերին նըսֆընտա ճէմա'աթընն ետա հիչ մէքթէպի եօգ, ետա տա մէքթէպ վար իսէ, գանա'աթպաշչ հալտէ տէյիլ տիր։ Պաւնլար չայան ը էսէֆ իսէ տէ, նիչէ մահալլերտէ լայըգը մու'ալլիմ վէ մու'ալլիմէլէր պուլունմասը, վէ հաթթա պիր գաչ գարիյէտէ պիր գաչ ճինա ղազէթտա կէթրիթաիրիլմէսի իւմիտպախչ պիր հալ սըր։ Սուննուլլուտտա օղլանլար մէքթէպի Պալեան էֆ. կիպի մուգթէտիր պիր մու'ալլիմ իտարէսինէ պուլունմասը, գըզ մէքթէպի իսէ Օր. Սիմա, վէ սիւպեան մէքթէպինին տախի Օր. Արմաւենի կիպի սատագաթլէ չալըշան մու'ալլիմէլէր եէտինէ օլմասը չայան ը թէպրիք պիր խուսուս սըր։ Հէմ տախի պու մու'ալլիմէլէր Փրօ. մէզհէպինէ մէնսուպ իքէն, Լուս. պիրտաէրլէրիմիզին անլէրին մէզհէպի հիսախաթընտա տօգունմայարագ, անլէրէ իչ վէրմէլէրի քէնտիլէրէ ազ չէրէֆ տէյիլ տիր, Եօզղատտա տախի էմտալի ազ կէօրիւմիւչ պիր գըզ մէքթէպի Տիկ. Ովանննա Թորոսեան իտարէսինտէ պուլունմալէ, ճէմա'աթա էյի խըրամէթ էտիյօր։ Քէզա Եօզղատտա Լուս. վէ Փրօ. օղլան մէքթէպլէրի աէնէ պէ սէնէ իլէրի տարմ ալմաղա սա՛յ էտիյօրլար։ Գարիյէլէրտէ տախի Քէլլէր, Պուրնուն գըշլա, Զագմագ, վէ էմտալի պիր գաչ մահալտէ էյի մու'ալլիմէրին պուլունմասը օլ մահալլէր իչիւն մուճիպ ի իֆթիխար սըր։

Պու տէվրտէ զիյատէ ահիգաթըմը ճէլպ էտէն չէյ Սուննուլլուլ իլէ Եօզղատ միյանընտա սաղ ճէնահա տօղրու 6 Րատ գարիյէլէրի օլմուշ սըր։ Պու գարիյէլէր փէք ասիա պիր մէվզը'տա, էքսէրիսի օրմանն արատընտա օլուպ, սէքսէնէլէրի 80–250 նատֆուտը հավի տիր։ Պաւնլար 30–40 սէնէ էվվէլ Ապտալ Մա'տէնինտէն կէլիպ, պուրատտա թէվաթթուն էթմիչ տիրլէր։ Պաւնլար ազլըգ իսէ տէ, միւնասիպ քիլիսէ վէ մէքթէպ պինալարը պուլունըյօր։ Ք. Մուգ. հագգընտա հիսախաթլարը տատի իլէրի կիթմիչ տիր։

Պիր ախէր խուսուս՝ պու գարիյէլէրին փէք ազընտա Ա-եոպէնէ կիրմէքտէ օլմասը սըր։ Կիրտիյի մահալտէ իսէ զիյատէ հիւսնի գապուլիյէթ պուլմուշ սըր։ Պաւնլարտան պիրինին չէտիտ արզուսընը կէօրէրէք, ալարզըմ Ա-եոպէնէի օգուտյուպ, անլէրէ իրսալ էթմէքտէ իմ. Բի-ըսինըմը տախի օ եօլ իլէ իսթի'մալ էտէրիմ։ Պագի գալան գարիյէլէր իչիւն Ա-եոպէնէ իտարէսի վէ սա՞իր խարխահ քիմսէլէրին պիր կէօնէ հիմմէթ էթմէլէրի։

ԿԻՐԱԿԻ ՄԷԳԹԷՊԻ ՏԷՐՍԼԷՐԻ

ԹԷՔԷՐԻԻՐ

Սեպ. 24, 1903, 39նդ թէլ

Ա.ՑԷԹ ի ԳԷՐԻՄԷ ՄԷՋ. 121. 5։

Եէվէ 'էպոթէն. Փ. էբր. Մէզ. 46. Ալլահ մէլճա՞ըմզ. Սալը. Ես. 58. 9–12. Միւսթէճապ օլան տու'ա. Զաբը. Էմս. 14. 26–35. Րապպտա գավի ի'թիմատա մալիք օլ։ Փէնճ. վա'զը 12. 1–7. կէնճլիքտէ Ֆալիգի տէրխաթըը էյլէ։ Ճէ-ո'ա. Մէզ. 119. 9–16. Ալլահըն Քէլամը. Ճ. էբր. Երեմ. 26. 12–15. Թէվպէյէ տա'վէթ։ Կէլաէլ. Մէզ. 34. 11–22։

Մի-ըալա'ա ֆապէլէչէ. Շու տէօրթ փէյղամպէրլէրին, եա'նի Եապէ, Երեմիա, Եզեկիէլ, Դանիէլին պիրիպիրինէ պէնզէր վէ պիրիպիրինտէն ֆարգը օլան խասսիյէթլէրինի աէօյլէ։ Պաւնլարընն քիթապլարընըն սըֆէթի մախսուսէլէրի նէ՞ տիր։ Հագգլարընտա օգուտըղմզ սէքիզ մէլիքլէրին ախրէթլէրինի թա'րիֆ էյլէ։ Պու տէրսլէրտէն Մէսիհ հագգընտա նէ՞ էօյրէնտիք, Տա՛ա հագգընտա նէ՞ էօյրէնտիք։ Եէհուտիլէրի փութփէրէսթիքտէն ազատ էթմէք նի՞չին կիւճ օլտու։ Պու միւտէթին թէվարիխինտէն կէօրտիւյիւմիզէ կէօրէ, Եէհուտիլէրին տինի հայաթը իլէ ախլագի հայաթընըն արասընտաքի 'ալագա նէ՞ իտի։ Վէ պու իքի նէվ' հայաթըն օլ գավմըն պիւթիւն հայաթընտա 'ալագասը

նէ՝ իսի։ Պու տէրալէրտէն իտարէ ի լահիյէնին ուսուալ վէ մէալէքինէ տա՞իր նէ՝ էօյբէնիրիզ։ Պու տէրալէրտէ թա՛րիք օլուևան վագը՛ալարտան պիր խրիսթիյանըն 'էօմրիւնէ տա՞իր պիր րէմզ եափա պիլի՞ր մի սէն. Մի՞ւ մինին հայաթընը նէհուսի միլլէթինին հայաթը եէրինէ թուէ. փէյղամպէրլէրի Ալլահըն Րուհունա վէ Աստուրիլէրի գավա՞իտ թապի՛իյէյէ թէշպիհ էյլէ։ Եախօտ պուևտան քիլիսէնին հայաթընա տա՞իր պիր թէմսիլ թէշքիլ էյլէ։ Շակիրտլէր պու տէրալէրտէ էն զիյատէ խօշլանտըղլարը քիմսէլէրի վէ անլէրտէքի էն էյի խասսիյէթի սէօյլէսինլէր։ Վէ պու տէրալէրտէն չըգարտըգլարը էն էյի րուհանի տէրսի զիքր էթսինլէր։

ՄԷՐՔԷՊԼԷՐԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՊԻՐ ԽԱՍԹԱԼՂ

Մար'աշտա մէրքէպլէրէ մախսուս պիր խասթալղ զուհուր էթմիշ օլուշ, նիյէ քիմսէլէրին խայլը զարարընը մու'ճիզ օլմուշ սըր։ Խասթալղ չուևտան 'իպարէթ սիր։ Մէրքէպ պօշ ևա եիւքիւ օլարագ կիտեր իքէն, եախօտ ախօրտա տուրուր իքէն ափանըղ օն տադիգ գատար տիթրէր, ասնրա պիւթիւն վիւճուտը սու իչինտէ գալմըշ կիպի թէլլեր, նիհայէթ օթուրաղընտան 10-15 տամլա գան կէլիր. եաթար վէ փէք չօգ չապալար. պուևուն ճիւմլէսի եարըմ սա'աթ գատար սիւրէր, վէ հայվան էօլիւր։ 'Իլէթ սարի օլուշ, փէք ազլարը՝ իքի իւչ կիւն տէվամ էտիյօր. ևինէ էօլիւյօրլար։ Շիմտիյէտէք 'իլէթտէն թուԹուլուշ տա էօլմէյէն օլմամըշ սըր։ Պիր գաչ սէնէտէն պէրու պու խասթալղտան Մար'աշտա եիւզլէրմէ մէրքէպ էօլմիւշ օլուշ, սահիպլերի միւթէզարրըր օլմուշլար սըր։

Իմտի պու 'իլէթին տէվասընը պիլէնլէր, Աեռոքէր վասթասընա անը 'իտան էտէրլէր իսէ, նիյէլէրին անտէն միւսթէֆիտ վէ մէնֆուէն օլաճագլարը պէտիհի սիր։

Մէ՞ել. Աեռ.

ՊԻԶԷ ԿԷՕՆՏԷՐԻԼԷՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

1. ԿՐՕՆԻ ՈՒՍՈՒՄ, պատկերազարդ, Տարբա. կան Դասընթացք. ԴԱՒԻԹ ԽԱԶԿՈՆՑ. 1905. էջք 120, գին 4 ղրուշ։

2. ԿՐՕՆԻ ՈՒՍՈՒՄ, պատկերազարդ, Մրջին Դասընթացք. ԴԱՒԻԹ ԽԱԶԿՈՆՑ. 1905, էջք 188, գին 6 ղուրուշ. Կ. Պոլիս, Տպագրութիւն Ց. Մատենեսեան։

Պու քիթապլար Լուսաւորչական ճէմա'աթըն չօճուգլարը իչիւն թէրթիպ էտիլմիշ օլուշ, անտէ էրմ. քիլիսեօինտէ իսթի'մալ օլունան ալաթ ու էտվաթըն պա'զըսընըն րէսմլերի վէ իսմլերի գոնալմուշ, քիլիսէ 'ատէթլերի, խըտմէթլերի վէ Տօն կիւնլերի հագգընտա մուխթասար մա'լիւմաթ վերիլմիշ, Ր. Մուգատասէսին թէվարիխինտէն վէ Ք. լիսէ թարիխինտէն պա'զը վագը'ալար զիքր էտիլմիշ, վէ պա'զը տու'ալար տախի թավսիյէ էտիլմիշ տիր։ Հէր իքսինտէ տէ Ս. Փաթրիգ Օրմանեանըն էյի պիր րէսմի գօնուլմուշ սըր։ —Պու քիթապլարտան սաթուն ալմագ իսթէյէնլեր՝ Տէրսա'ատէթտէ քիթապճը Պալէնցէ միւրաճա'աթ էտէ պիլիրլեր։

Գագանդ Գեղեցկութիւն, Աւազակութիւն և Երկյուղկածութիւն, ՓՐՈՖ. ՊՈՑՑ ԼԷՑՆԸՐՏ։ Թարգմանեց Անդրէասեան Սահակ Գ. Վարժապետեան։ Կ. պոլիս, Տպագրութիւն Ց. Մատենեսեան 1905։ Պու՝ 248 սահիֆէտէն 'իպարէթ պիր քիթապ օլուշ, հիւսն ի թապի'աթ վէ սըհհէթ գավա'իտինէ 'ալագատար օլան միւֆիտ վէ ճալիպ ի մէրագ իֆատէլրէ տօլու օլսրղը ճինէթէ հէր սինտէ վէ հէր ճինտէն չախսալարըն միւթալէ'ասընա տէյէր։ Միւէյճինին տախի քէնտի վազիֆէսինի զանա'աթպալ սուրէթտէ իճրա էթմիշ օլսաղընա միւթմէին իզ, Քեաղըտ ճիլսլիսինին ֆիյէթի 8 ղրչ., վէ պէզ ճիլսլիսինինքի 10 ղրչ. սլուպ, 10տան զիյատէ ալանլարա 100տէ 15, վէ 50տէն զիյատէ ալանլարա 100տէ 20 իսգոնթօ էտիլիր։ Մահալը ֆիւրուխթը Մաաթէոսեան մաթպա'ասընյէ Պալենց քիթապհանէսի տիր։

ՃԻՒԼՈՒՍ Ը ՀԻՄԱՑՈՒՆ

Պու կիւն Շէվքէթլու Սուլթան 'Ապտ իւլ Համիտ խան ը ասանի հագրէթլերինին թախթ ը 'ալի պախթը սաթանսաթա ճալիս օլսըգլարը եէվմի մէա'ասընն Օթուգընճը տէվր ի սէնէվիսինէ չէրէֆ միւասատֆ օլմազլէ, քեաֆֆէ ի թէպա՛ա վէ զիրիտէսթան ը չահանէլերի իչիւն պիհագզըն պիր 'իսի սիւրուր սըր։ Շու կէչէն սէնէլէր զարֆընտա իմրա օլունմըշ օլան մէ՞ասիր ի 'ալիյէ ի թէպա՛ա փէրվերի վէ ասար ը սէնիյէ ի 'իմրանքիւսթերի կէօզ էօնիւնէ կէթիրիլէճէք օլսա, իհտան մու վաֆֆագիյաթ ը սէնիյէ ի փատիշահտէն սոլայ պիւհթ ու հայրէթ էչինտէ գալըր։ Սայէ ի սէնիյէլէրինտէ տինի, խայրի, 'իլմի, միլքի, 'ա՞քլերի վէ սընա՛ի միւ՞էսսասթան կէօրիւլէն վէֆիրէթ ֆէվգէլ 'ատէ տիր։ Շու կէչէն սէնէտէ մէմալիքի չահանէտէ ասար ը սէրվէֆ վէ մու'մուրիյէթ արթմըշ սըր։ Եղճիմլէ եէնի չմէնտըֆէր խաթթալարը ինչա վէ թէմտիտ էտիլմիշ, նէնի սէնայի՛ վէ ֆիւնուն մէքթէպլերի

աչքլմբշ, ֆապրիգալար քիւչատ էտիլմիշ. վէ մահռաւլաթ ը 'Օսմանիյէի մահռաւլաթ ը էճնէպիյէ իլէ րէգապէթ էտէճէք հալէ կէթիրմէք իչուն չիֆթհիլերէ էն ասն ուռուլուտա եափըլմբշ ալաթ ու էտէվաթ ը ղբրա'իյէ Թէվզի', վէ անլերին ուռուլ ը խթի'մալի անլերէ թա'լիմ էտիլմիշ, թիճարէթ վէ ախպա'իրին հէր չիւ'պէսի Թէվֆիգ էտիլմիշ, մէմլէքէթին հէր թարաֆընտա առայիշ ու ինզիպաթըն մահաֆազաընա, վէ հիչ պիր քիմսէնին պուրնաւ գանամամաընա պէզայէթ տիգգաթ էտիլմիշ, վէհասըլ րէֆահէթ վէ սա'ատէթ ի սաւնաւճ ը էհալի իչուն հէր կէոնէ Թէտապիր ի մահզթազիյէ իթթիխազ օլունմբշ տըր։ Պունա պինա'էն Թէզա'ա ի չանանէնին իչպու եէվմ ի մէճ'ուտըն գահաւրընտան տօլայը պիհազգըն իզհար ը առար ը չատիւմանի էտէզ, Թէզայիւտ ի 'էօմր ի 'աֆիյէթ ի չանանէլերի տա'վաթ ը խայրիյէսինի պարկհան ը Իլահիտ պիխաուլուս իւլ գալզ եատ ու Թիղքնար էյլէմէլերի սէզա տըր։

Վէլայէն ը Շահռէ. Սապահտա օգաւնմբշ տըր. «Գայսէրիյէ վէ Սիվաս Թարաֆլարընտա ախիրէն պա'զը հատիսաթ ը ճինա'իյէ իզա' օլաւնտըղընա տա'իր էվրօփա զաղէթալարընտա պիր Թաղըմ բիվայէթլէր կէօրիւմիւշ տըր. Հալ պու քի կէրէք Գայսէրիյէ վէ կէրէք Սիվաստա էօյլէ պիր հատիսէ օլմայըզ, ասյէ ի չանանէնտէ օթալարձա տախի իւմն ու առայիշ պէրքէմալ տըր։ Էվրօփա զաղէթալարընտաքի րիվայէթլէր՝ ախիրէն Իզմիրտէ տէրտէսթ օլունան մէվատտ ը միւչԹ'իլէ հագգընտաքի մա'լիւմաթըն մէզքիւր զաղէթալարա Թէզկիրինտէ վուզու' պուլան միւպալաղա վէ 'էլավէլերտըն նէչ'էթ էթմիշ տըր։ Մէվզու' ը պահռ օլան մէվատտ ը միւչԹ'իլէյէ կէլինճէ, Իզմիրտէ պիր Թաղըմ էչխաս ը տինայէթիթիթիոտա Թարաֆընտան պա'զը մահալլերտէ իխթիա էտիլէն մէվատտ ը միւչԹ'իլէ վէ մահխրիզէ մէ'մաւրին ի զաղէթաճա Թէհարր վէ տէրտէսթ էտիլտիյի կիպի, զիմէտխել օլան էչխաս ը տէնիյէ տախի հիչ պիր ճինայէթ իգա'ընա ֆուրսաթհազ օլամագօրզըն փէնճէ ի դանաւնա Թէօլիմ օլաւնմբշլար տըր։ ԻչԹէ հագիգաթ ը մատտէ պաւնտան 'իպարէթ, վէ պիլհիւմլէ էհալի մահխար ը իւմն ու բահաթ տըր։»—Միւչիր Ֆեյզի փաչա մագամը վալայը տէր'ատքերիյէ Օգոս. 25 Թարիխիյէ աֆիտճքի Թէլեկրաֆնամէյէ չէգմիշ տիր. Սանա'անըն 5 ամ'աթ գուրպինտէ 3,200 մէԹրօ հիւգուճք օլան ճէպել ի Շա'իտին էն միւրԹէֆի' զիրվէ վէ Թէֆէլերինէ տըղընան 'ատըլար իւզերինէ 'ատաքեր ի չանանէ հիւճում էտէրէք, 2 կիւն զարֆընտա անլերի օթալարտան Թարտ ու Թէպ'իտ էյլէմիչլեր տիր։

Մէ-ընվէվի'է. Անատօլու չմէնտֆէրի կիւզերկահընտաքի քէօյլերէ 'ա'իտ Թա'րիֆէնին $^{0}/_{0}$ 20, 25 նիսպէթինտէ Թէնզիլի գումիանեա Թարաֆընտան Թիճարէթ վէ նաֆի'ա նազարէթինէ Թէքլիֆ էտիլմիշ, վէ պունըն զարիպէն գապուլ էտիլճէյի մէ'մուլ պուլունմբշ տըր։—Մահռաւլաթ ը արզիյէնին տահա քէօրէթինէ պատի օլմագ, վէ պու սաւրէթլէ մահռաւլաթ ը էճնէպիյէյէ Թէ'մին ի րէգապէթ էտէպիլմէք իւզրէ, չմէնտֆէրլէր իւճիւնճի ը նագլիյէսինին միւնտահիպ պիր տէրէճէյէ Թէնզիլի Թէպարրիւզ էյլէմիշ տիր։ — Համիտիյէ Հիճազ տէմիր եոլու մէնֆա'աթընա մախսուս օլարագ մէզքիւր տէմիր եոլու մէնզարէլերինտէն ինթիխազ էտիլէն 20 'ատէտ րէամ գալէպլարը իւզերինէ Թազ' էթտիրիլէն միւտավվեր աչըգ մահխարէրէ վարագաընըն Տէրա'ատէթ վէ Դալաթա փօսթախանէլերինէ չիւ'պէլերինտէ վէ գօլէջիօն սաԹան մաղազալարտա վէ Թաչրա մէրքէզլերինտէ 20չէր փարայա ֆիւրուխթ օլունաճագլարը իլան էտիլմիշ տիր։—Գօյուն, գուղու վէ չիֆթէ էլվէրիւլի օլմայան եաչլը վէ սագաթ ըզղըր վէ մանտա իխրաճաթը էվվէլա օլաղը կիպի սերպէսթ, վէ թիֆթիք քէչիլերի իխրաճաթը մէմնու'նիյէթի մահֆուզ օլմագ իւզրէ, չիֆթէ եարամայան ըզղըր վէ մանտալարըն Իզմիր, Սէլանիք, Գէյրուխ վէ Իսքէնտէրունտան մէն' ի իխրաճը ֆէրման պույուրըլմբշ տըր։—Հայտար փաչա, Հալէպ, Ֆլօրինա, Իչգօտրա, Վուդինա, Տիմիթօգա, Մէրէֆթէ, Սօֆիյա, Գանտըրմա, Զօրլու, Քէչան, Պաֆրա, Ագչէհիր, Գայսէրի, Սիվաս, Գապա էաքի, Ուզունքէօփրիւ, Փիւրզէրին, 'Աքքահ մէրքէզլերինտէ խարիճի, վէ Հաւմա իլէ Համա մէրքէզլերինտէ հէմ տախիլի հէմ տէ խարիճի հավալէնամէ վէ փօսթա փաքէթլերի մա'ամէլէսի ֆհտաս օլունարագ, բուզ ը ճիւլուս ը հիմայէնտա մա'ամէլէյէ միւպաշէրէթ օլաւնմասը Թէգարրիւր էթմիշ տիր։—Կէչէն Ճուլիսայը ղարֆընտա Սէլանիք լիմանընա 45,840 Թօնէլաթօ հաճմընտա 384 վափօր վէ եէլքէն սէֆինէսի տահխիլ օլմուշ տըր։ — Մէմալիք ի չանանէյէ կէլէն պիլճիւմլէ մահհաֆիրլերին Պաղտատ չմէնտֆէրի կիւզերկահընտա իաքան էտիլմէսի ֆէրման պույուրըլմբշ տըր։ — Իքի եիւզ խանէ Դաֆդաճիա մահհաֆիրիյինի խիւտավէնտիկար վիլայէթի տախիլինտէ իաքան էտիլմիշ տիր։ — Տիյարպէքիր վիլայէթի վալիլիյինէ Հալէպ վալիսի Քեազիմ պէյ էֆէնտի հազրէթլերի, վէ Հալէպ վիլայէթի վալիլիյինէ Տիյարպէքիր վալիսի Նաղըմ փաչա հազրէթլերի Թա'ներն պուլուրըլմբշ տըր։—'Ա.յաօս, Դըրչօվա, Բազօվա Թարաֆլարընտա զուհուր էթմիչ

օյան չէրիրլէր թէնքիլ էտիլմիչ ուիր։ —Ուրֆաւա պիր խաթախանէ թէ՞ֆէթ վէ պուռնըն նամը նամի ի հաղրէթ ի Շէհրիյարիչէ Նիհպէթլէ թէվհիմի ֆէրման պույուրդուրլմրշ ուրը։ — Համիտիչէ Հիճազ ուէմիր եօլու խաթթը ինչա՛ֆթընաա չալըշան 'ամէլէ գուրուն ը գաուիմէտ մաղնար ը թէրագդըյաթ օյան պիր չէհր ի գաուիմ խարապաօրնը զահիրէ չըգարմըշլար ուրը։ Պու չէհր ի գաուիմ Մա'անընն Ն սա'ֆթ չիմալի զարպիուինտէ 'Ա,ինի վատի ի Մուսա ճիվարընաա քէչֆ օյունմրշ օյուպ, ատթէ ը պահրաան 970 մէթրօ եիւքսէք պիր մահալտէ պուլունմագաա ուրը։ — Նիւսավէնտիկեար վալիսի Րէչիտ փաշա հազրէթլէրինին խըստէմաթ ը միւթէթապի'ալարը րէհինի թագփիր ի 'ալի պույուրըլարագ, միւչարիլէյհ մահզուզիյէթ ի ալնիյէ վէ սէլամ ը սէլամէթ իթթիհամ հազրէթ ի Փաուիչահինին թէպչիրիյլէ թէօբիր պույուրըլմրշ ուրը։ — Ղայր ի միւսլիմ ճէմաաթլար էֆրատընտաան օյուպ աա պէտէլաթ ը 'ասքէրիյէ վէրկիսինին թէ՞տիյէսինտէն մա'աֆ պուլունան պիր եէրտէն օլ վէրկինին թէ՞տիյէ էտիլմիյի պիր եէրէ նագլ ը մէքեան էտէն պիր քիմսէ մէզքիւր վէրկիյի վէրմէքտէն մա'աֆ օլաճագ իսէ տէ, օրաաա տօղան էվլատլարը մա'աֆ օլմայաճագլարը կիպի, պէտէլաթ ը 'ասքէրիյէ թէ՞տիյէ օլունան պիր եէրտէն թէ՞տիյէ օլունմայան պիր եէրէ նագլ ը մէքեան էտէնլէրին էվլատլարը տախի մէզքիւր վէրկիյի վէրմէքտէն մա'աֆ օլաճագլար ուրը։ Իշպու գարար տա՞իրէ ի 'ա՞իսէսինտէն վիլայաթ ը չահանէյէ թա'միմէն իչ'ար էտիլմիչ ուիր։

Փէօ. ճէմ'ա՛ղը. Տօգ. կարապետ վարդանեան պիր գաչ սէնէ էվվէլ պաչը իւզէրինտէ զուհուր էթմիչ օյան սէրթաննտան ազատէ ի սէր էտէմէյէրէք, կէչէն հաֆթանըն ճիմ'ա ագչամընտա թէօիմի բուռ էյլէտի, վէ ճէնագէ ալայը Ճ. էրթէնի կիւնիւ քէնտի խանէսինտէ վէ Փազար կիւնիւ էօյլէտէն ասնրա Ցէրի քէօյ մէզարիսթանընտաքի մասուուտա իճրա օլունմրշ ուրը։ Միւթէվէֆֆա ի միւսահիյէհ անասրլ 'Ա,ինթապալը օլուպ, ուզուն միւտաէթտէն պէրու Տէրիսա'սաէթտէ իգամէթ էտէրէք իճրա ի թէպապէթ էթմէքտէ իսի։ Տօգ. Վարդանեան քէնտինին հալիմ վէ նէճիպ թապի'աթը վէ միւսթահսէն սիյրէթի իլէ ճիւմլէյէ սեվկիւլիւ օլմուշ իսի։ Ճէնագէ ալայընտա միւթէ'ասսիսա տօսթլարտան 'իպարէթ պէօյիւք պիր իգտիհամ հազրը իսի։ —Ծովհաննէս էֆ. Թէզիչեան Տօգ. Կ. Վարդանեանըն ճէնագէսինէ իրսալ էտէճէյի ծաղկեփաունչ պէտէլինէ միւթէվէֆֆա ի միւսահիյէհին 'ա՞իա պուլունտըղը Լանկա քիլիսէսինին ֆուգարասընա 1 լիրա ի 'Օսմանի ի՛սինէ էյլէմիչ ուիր։ —Մա՛ղաան Ծօվհ. էֆ. Ամիրալեան ա՛մալար իչինէ Ինճիլիին Թագ՛ընա 20 ղրչ. ի՛սինէ էյլէմիչ ուիր։ —Սէնէյէրտէն պէրու վա՛ղըզդ վէ մա՛ալիմլիք էթմիչ միւթէ՞էհհիլ վէ միւսթահսէն սիյրէթ ա. հիպի պիր քիմսէ ուսդուն պիր մա՛աչլա մա՛ալիմ ևա քեաթիպ ևա պուննա միւսահիլ պիր խըտմէթլէ իթթիհամ օլունմագ իսթէր։ Իսթիհամ էթմէք իսթէյէն Ա-եաաքեէին իտարէհանէսինտէն իսթիֆսար էտէ պիլիր։

Հայ Լա՛ա. ճէմ'ասլը. Րուսիատա պուլունան էրմ. քիլիսէլէրինին էմլաքընըն (քի 25 միլիօն րուպլի դրմմէթինտէ պուլունմագաա ուրը) ի՛ստեֆի վէ մէքթեպլէրինտէ պուլունմագաա ուրը։ Ասոնց Ջար հազրէթլէրինին իտարէսինէ տա՛իր Ջար հազրէթլերինին իստար էթտիյի էմրնամէնին (Ուզագ) սուրէթի էրմ. զազէթալարընտա նէչր օլունմրշ ուրը։ Անոնէն անլայըսրդընա կէօրէ, պու եէնի թէրթիպ Գաֆգասիանընն չիմտիքի վալիսինին թավսիյէսրլէ իճրա էտիլմիչ ուիր։ — Երուսաղէմ փաթրիգինին իսթանպոլ վէքհալէթինէ թա'ին օլունան եղիչէ վրդ. Չիլինկիրեան Տէրսա'սաէթէ կէմէք իւզրէ, պու հաֆթա Երուսաղէմտէն հարէքէթ էթմիչ ուիր։ —Ազգ. իսթախանէնին իտարէ մէճլիսի միւ՞էսեսէ ի մէզքիւրէնին մէնաճի՛ինէ քիպրիթ սաթըլմասը իչիւն իմթիյազ ալմրշ ուրը։

Բսա ճէմ'ասլը. Երուսաղէմտէքի Րուս փաթրիգխանէսինին Ավսթրիատա 800.000 ֆլօրին դրմմէթինտէ պիր միւլքի պուլունուպ, պունըն ֆիւրսաթի էտիւերէք փաթրիգխանէնին պօրճընա վերիլմէսի թաամիմ էտիլմէքտէ ուիր։ — Տէրսա'սաէթէ փաթրիգխանէսինին 5,000 լիրա աչըզը պուլունարագ, պու աչըզը գափաթմագ իչիւն պիր եօլ ուիւչիւնիւլմէքտէ իմրչ։ —Երուսաղէմէ կէյէն զիյարէթճիլերէ թէվզի՛ էթմէք իչիւն Երուսաղէմ փաթրիգի Տէրսա'սաէթէ փաթրիգխանէսինէն 1,000 նուսխէ Րումճա 'Ահտը Ճէտիա իսթէմիչ ուրը։ —Ուրսաթաքի Զօղրաֆօսընն պունտան 35 սէնէ էվվէլ թէրք էթմիչ օլսրդը 250.000 լիրալըգ պիր վասիյէթնամէնին մաթլուզաաթընը վարիսլեր իճրատան իմթինա՛ էթտիքլերի իչիւն միւմսիյէհ միւ՞էսեսէլէր իլէ վարիսլեր արաաընտա պիր տա՛վա աչըլմրշ ուրը։ —Ինկիլիզ քիլիսէսի Րում փաթրիգխանէսինէ 'իլմի իլահիյաթ թահսիլ էթմէք իւզրէ Րում ճէմ'ասաթընտան Ինկիլիթերրայա պիր կէնճ կէօնտէրիլմէսինի թավսիյէ էթմիչ, փաթրիգխանէ տախի մագաէտ ի մէզքիւր իչիւն պիրինի թա'ինն էթմիչ ուիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ Էօհամ ը Մեւլեւտէի		Լ· Օ· 99	19
Շարդ Տեմիր Եօլու Թահվիլաթը		Ցրնգ· 130	
Մէհիսիյէ ղրչ·	108	Նոփօլէօն ղրչ·	87 13
Մէճիտիէ ''	103 20	Գըլմէց ''	54 4
Հէմիտ Ուֆաղէէ	104	Լէր՝ Ինկիլիզ ''	109 31

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Մէսալաէբան ը ասուլէյէ. Ա-եսաքէբէրին ասն նաւա-խէսինին թագ՝ օլունտըղը զէմանտան պու հաֆ-քանըն օրթասընա գատար պիւթիւն ճիհանը մէ-ատնիյէք՝ փօրթամըթհատան, փէքէրօպուրկատան վէ սա՛իր եէրլէրատէն կէլէն միւքէննագըզ խապէրլէր-ատէն նաչի հայրէթատէ գալմըշ ատը։ Ալընան պիր չօգ թէլէկրաֆնամէլէրէ կէօրէ, գօնֆէրանսատան պիր հիւան ի նէթիճէ հասըլ օլաճաղը մուհագգագ իտի։ Սա՛իր թէլէկրաֆնամէլէրէ կէօրէ, Րաւսիա ճափօնիանընն թա՛սիլ օլունմըշ չարթլարընը գա-պուլատն իմթինա՛ էթմիշ տիր։ Պու չարթլար մուս-ճէպինճէ, ճափօնիա թաղսմինաթ ը հարպիյէ թա-լէպինտէն վազ կէչէճէք, վէ Սախալին ատասընըն չիմալի գըսմընը Րաւսիա ճափօնիատան 100 միլ-հօն ինկիլիզ լիրասընա սաթատն ալաճագ իտի։ Ռէզալիք ճափօնիա Րաւսիանընն պահր ը Մուհիթ ի Ռէպիրատէքի գուվվէթ ի պահրիյէսինին թահտատ է-տիլմէսի, վէ էճնէպի լիմանլարընա իլթիճա էթմիշ օլան ա՛ֆա՛ին ի հարպիյէսինին ճափօնիայա թէս-լիմի պապընտաքի իտտի՛սընտան տաքի վազ կէչմիշ տիր։ Հիչ չիւպհէ եօգ տըր քի, Ս.Մէրիգա րէ՛իս ի հիւքիւմէթի Մր. Րօզէվելթ՝ պիր հիւան ի նէթիճէ խաթիհսալը, վէ գօնֆէրանսընն տաղըլա-րագ, Մանչուրիատա վէ պէյքի ատ Սիպէրիատա խուսրիզանէ մուհարէպէնին եէնիտէն պաչլամա-մասը իչիւն ղայրի րէսմ ի սուրէթատ քէնտինին չախտ թէ՛սիր ատ նուֆուզընը գուլլանմագատա ատը։ Միւչարիւէյհ պու խուսուսատա միլեօնլարճա ատէմիէրին ամալ ու հիսսիյաթընըն թէրճէմանը օլմուշ ատը։

Լէօտ Գըրզըն վէ խալֆէյ. Սիմլատան Օգոս. 24 թարիխիյէ պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Լօրտ Գըրզը-նըն իսթիֆասը միւնասէպէթիյէ Գրալ իւէ Լօրտ Գըրզընն արասընատա աթիտաէքի թէլէկրաֆնամէլէր թէ՛սթի օլունմըշ ատը։

ՄԱՐԻՆՊԱՏ, ՕԳՈՍ. 22.

«Քէմալ ը էսէֆլէ պէյան էսէրիմ քի, սիզին իպրամ ու իլհաֆնըզ իւզէրինէ իսթիֆանըզը գա-պուլ էթմէքլիքտէն պայգա պիր չարէմ գալմամըշ ատը։ Կէրէք մաթպու՛ընըզա կէրէք վաթանընըզա 'ալէյհտուստա Հինտիսթանա իֆա էթմիշ օլտըղընըզ դըյմէթատ խըզմէթլէրինիզէն տօլայը ճան ու կէօնիւլէն զաթընըզա 'արզ ը թէչէքքիւրաթ ը պիղայաթ էսէրիմ։ Քէմալ ը՝ խէւզուսլէ իւմիտ էս-տէրիմ քի, սըհհէթ ու 'աֆիյէթինիզ էյիլէչէճէք տիր։

Իմզ

ԳՐԱԼ Վ.Է ԻՄՓԷՐԱԹՕՐ ԷՏՈՒՐՏ

Սիմլա, Օգոս. 23

«Զաթ ը հայմէթփէնահիլէրինիզին լուԹֆէն վէ թէնէզզիւլէն իրսալ էթմիշ օլուզ տա պէնի ճիտ-տէն միւթէ՛էսիր գըլմըշ օլան թէյէկրաֆնամէ-նիզատէն տօլայը զայէթլէ չատ ու խէնատան օլաըմ։ Հինտիսթանատա իֆա ի վէզա՛իֆ ի մէ՛մուրէմ էս-նասընատա էն զիյատէ մէս՛ուտիյէթիմի մուճիպ օ-լան պիր ճիհէթ վար իտի իսէ, օ տա տա՛իմա հազգըմատա լէմ՛ափաշ օլան իլթիֆաթ վէ թէ՛աթ-թիւֆաթ ը հայմէթանէլէրինիզ իտի։»

«ԳՐՐԶԸՆ»

Լօրտ Գըրզըն քէնտիսինին Գաչմիրէ միւսամ-մէմ օլան զիյարէթինտէն սարֆ ը նազար էթմիշ տիր։ Մատրատ թիճարէթ օտասը, Պէհար էհտազ ը էմլաքը, վէ Հինտիսթան չայ չիրքէթի Լօրտ Գըր-զընա պիրէր թէլէկրաֆնամէ չէքէրէք, միւֆարա-դաթընտան տօլայը հիսս էթտիքլէրի ֆէվգ էլ 'ատէ էսէֆի պէյան, վէ ռումուր ը թիճարիյէնին թէ-րաղգըընա պիլֆի՛իլ կէօսթէրմիշ օլաըղը գըյմէթ-տար մէրագ վէ թէվէճճիհատէն տօլայը արզ ը թէ-չէքքիւրաթ ը պիղայաթ էյլէմիյէր տիր։ — Հին-տիսթանընն եէնի վալիսի Լօրտ Մինթօ պիր գաչ կիւնտէն պէրու Հինտիսթան նազըրը Մր. Պրօս-րիդին սայֆիյէսինատ միւսաֆիր պուլունմագատա իս-տի։ Միւչարիւէյհ Լօրտընն ատէտսի պուտնատան խայը աչնէյէր էվվէլ Հինտիսթան վալիսի օլմուշ ատը։ Լօրտ Մինթօ՝ Գանատա վալիսի իտի։ Միւչարի-ւէյհ օրատա պիր վալի ապգիթիյէ իպրազ էթ-տիյի էհլիյէթ ու թգթիտար, միզաճատնըզգ վէ տիրայէթ ճիհէթիյէ քէսգ ի չէօկրէթ էյլէմիշ տիր։ Միւչարիւէյհ 'անգարիպ մահալը մէ՛մուրիյէթ ի ճէտտէսի օլան կալկաթայա 'ազիմէթ էտճէք տիր քի, եագընլարատա Հինտիսթանա կիտճէք օ-լան Փրէնս վէ Փրէնսէս Տը Կալը գապուլ էթմէյէ հազըր օլա պիլսին։

Մէ-ընենվի՛ե. Հէր նէ գատար Իմփէրաթօրըն էմրիյէ Իյլտէ Ա.վաթրօ Մաճարիսթան վիւքէլասը-նըն գօնֆէրանսընատան մուա՛յյազ մէս՛էլէլէրին հալ ու գասլը խուսուսընատա մէ՛մուլ օլունան հիւան ի նէթիճէլէրին հէփիսի տախի հասըլ օլմա-մըշ իսէ տէ, եինէ տէ Պարոն Ֆիհէրվարինին իս-թի՛ֆասը խապէրի թէքզիպ էտիլմէքտէ տիր։ Հա-լա իւմիտ օլունտըղընա կէօրէ, մազիտէ չօգ տէ-ֆ՛ա վազը՛ օլմուշ օլաըղը վէճհիլէ իքի գավմընն մի-թէխալիֆ մէնաֆի՛ի թիւճճարիյէ վէ միլլիյէլէրի մի-ւհէթէրէմ վէ մահպուպ ը՛ամմէ օլան Իմփէրաթօ-րընն թէ՛սիր ու նուֆուզը ատյէսինատ պիրի պիր-լէրիյլէ ուչուչմըբըլաճագլար տըր։ — Օգոստ. 22ատէ 126 նէֆէր ճափօնիալը խասթա վէ մէճրուհլարը

համիլ օլան պիր ձափօն սէֆինէօի պիր ձափօնիա գուժիանեասընըն թահթ ը իսթիճարընատ պուլունան պիր ինկիլիզ վափօրըյլէ • գատար չէտիտ միւսաատէմէտ պուլունմըշ սըր քի, իւչ տագիգատա պաթմըշ սըր։ Միւսաատէմէ պիր քէօրֆէզտէ վազգու՛ պուլմուշ սըր։ —Պիրինի գատրն օլսըրը հալտէ պիր գայ մահիր եիւզկէճլէր կէչէն հաֆթա ինկիլիզ գանալընըն պիր թարաֆընատան տիկերինէ եիւզերէք կէչմէյէ չզգրչմըշլար սըր։ Անլեր 5—6 սա՛աթ սուլրն եիւզինտէ գալսրգատան սօնրա, սերթ տէնիզ սէպէպիյլէ պու թէչէպիւլերինատէն վազ կէչմէյէ մէճպուր օլմուշլար սըր։

Մ՚սաալհանըն՝ ա՛թրը. Վիէն՝ ատան Օգոս. 31 Թարիխիյլէ չէօյլէ եազըլըյօր. Փօրթամըթհատան պիլտիրիլիյինէ կէօրէ, միւսալահա փէք տիլսուզ հալլերտէ՛ ագա էտիլմիշ տիր։ Մ. տը Վիթէ պիր իւլթիւմաթամ վերերէք, անտէ Բաւարիանըն հիչ պիր թազմինաթ ը հարպիյէ վէրմէյէճէյինի, եախօտ Սախալին ատասրնըն ճէնուպ գըսմընը թէրք էթմէյէճէյինի պիլտիրմիշ տիր։ Իւլթիւմաթամ թէրճէմէ էտիլտիքտէն սօնրա, Պարոն Գօմաւրա Միգատսօ հազրէթլերինին սըրճ ֆիքր ի ինսանիյէթփէրվէրանէտէն տօլայը Բաւարիանըն չէրա՛իթինի գապաւլ էթտիյինի պէյան էյլէմիշ տիր։ Քեաթիպլէրատէն Մ. Նագօգօճ՝ Պարոն Գօմաւրանըն պէյանաթընը թէրճէմէ էթտիքտէն սօնրա, Մ. տը Վիթէ զայէթլէ միւթէ՚էսսիր օլարագ, գաթ՚ի ֆըզգրալարը թէքքար թէրճէմէ էթմէյինի Մ. Նագօգօճատան րէճա էթմիշ, վէ պա՛տէհու սիմսարընատան չէօլէ ի մէսէրէթ լէմ՚ան էթտիյի հալտէ, Պարոն Գօմաւրայա ՚ագը թէչէքքէւր էթմէքլէ պէրագեր պիր միւթարէքէ ՚ագա էտիլմէյինի թէքլիճ էյլէմիշ տիր։ Պարոն Գօմաւրա ճէվապէն պու թէքլիճի տէրհալ թօքհօյա պիլտիրէճէյինի, վէ մէզքիւր թէքլիճին զապաւլ օլունաճաղընա միւթմ՚ին պուլունաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։ Խալգըն չէվգի ալգըշլարը ատասրնատա Մ. տը Վիթէ էթրաֆընատա պուլունանլար իւլէ միւսաֆահա էյլէմիշ, վէ իշպու մէսէրէթպախչ խապէրի պաթէլկրաֆ Մր. Րօյէվէլթէ պիլտիրմիշ տիր։ Իշպու վագը՚ա ի մէս՚ուտիյէյ թէզքեաբէն չէհրին հէփ չանլարը չալընմաղա պաշլամըշ սըր։ ՚Ումաւմըն չէվգ ու մէսէրէթինի թա՚րիֆ էթմէքլիք իմքանաղ սըր։ Գրալ Խատըրա վէ Իմփէրաթօր Վիլհէլմ՝ Մր. Րօյէվէլթէի մէսա՚իսինին մազհար ը մաւվաֆֆագըյէթ օլմասընատան տօլայը թէպրիք էյլէմիշլէր տիր։ Սախալին ատասընա տա՚իր օլան սաւրէթ ի թէավիյէ ձափօնիանընը հիչ պիր պէմանատա մէզքիւր ատայա իսթիհքեամ վէրմէյէճէյի չարթընը հավէ տիր։ Ձափօնիա զազէթալարը Բաւարիայա հատտէն աչըրը միւսա՚ատաթատա պուլունմըշ օլմալարընատան տօլայը խօչնուտօղլուգ կէօսթէրմէքտէ տիրլեր։ Սախալին ատասրնըն 50 տէրէճէ ի ՚արզը չհմալի խաթթընըն չհմալ թարաֆընա տիւշէն գըսմը ձափօնլարըն, ճէնուպ թարաֆընա տիւշէն գըսմը Բաւարլարըն էլինտէ գալաճագ սըր։ Ձափօնիա պիր կէօնէ թազմինաթ ը հարպիյէ ալմայաճագ սըր։ Բաւարիա ձափօնիայա անճագ Բաւա մէճրաւհ վէ էսիրլերինին ինֆագաւ ի՚աչէտի մէսարիֆինի թէ՚միյէ էտէճէք տիր։ Մ. Վիթէնին իտտի՚սաընճա, Բաւարիա պա՚իս ի չերէֆ պիր միւսալէհա ՚ագա էթմիշ տիր։ Սէնթրել Նիւզ աճանօրընըն Նիւ Եօրգատան չէքտիյի պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Տր. Մարթէնզ իւլ Մ. Տէննիսօն սուլհ մաւ՚ահէնամէօի զապթնամէսինին սաւրէթինի չէքմէյէ պալամըշլար սըր քի, պունըն իքմալը էֆէյի վագթա միւհթաճ սըր։ Փօրթամըթհատան Օգոս. 30 Թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Աժերիգատա ձափօնիանընը մալիյէ մէ՚մուրը օյան Պարոն Գանէգօ Թայսրն մուխապիրինէ ձափօնիանընը չէրա՚իթի քէնտի մուվաֆֆագիյէթլերի իւլէ հիչ միւթէնասիպ օլմատըղընը ապօյլէմիշ տիր։ Ինկիլիթէրրա ղազէթալարընըն միւթթէֆիգէն պէյան էթտիքլերինէ կէօրէ, ձափօնիա նա՚իլ օլսըղը մաւվաֆֆագիյէթլեր իւլէ պիհագդըն լայըգ օլսըղը ֆէվա՚իտ վէ մաւհասաէնաթը թէ՚մին էտէմէմիշ տիր։ Զար հազրէթլերի միւզաքերաթ ը սաւլհիյէնին հիւանի ներթիճէյէ իգթիրանընա մաւվաֆֆագիյէթինտէն տօլայը պա թէլէկրաֆ Մ. տը Վիթէյէ պէյան ը թէպրիք էյլէմիշ տիր։ Ուայինկթընատան պա թէլէկրաֆ իչար էտիլտիյինէ կէօրէ, Լվրօփա հիւքմատարանընըն՚ատմաւմր թարաֆընատան րէ՚իս ի հիւքիւմէթ Մր. Րօյէվէլթէ ճէնապէրինէ կէօնտէրիլէն թէլէկրաֆնամէյէրտէ սուլհըն՚ագը իչիւն մաօրուֆ օլան հիմմէթ ու ղայրէթինտէն տօլայը պէյան ը թագտիրաթ էտիլմիշ տիր։ Փօրթըսմըթհատան չէքիլէն թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, ՚ագա ը միւսալահա էտիլտիյի խապէրի ֆէվգէլ՚ատէ հիւանի թէ՚սիր հասըլ էյլէմիշ տիր։ Ամերիգանըն հէր եէրինտէ սասար ը մէմնունիյէթ իպրազ օլունսույօր։

ԻՍԹԱՆՊՕԼՅԱ

Ա. ՅԱԿՈՐ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՈՒԱԾՈՒՆՅԱՆ ԹՈՒՊ՚ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

Ֆինճանճըյար եօգուղը Ամերիգան խան

ԵԼՆԻ ՓԻԹԱՊԱԼԱՐ

Պէօյիւք թէնզիլաթ իւէ սաթըլան աթ խտէքի քիթապլարա խասսէթէն տիգգաթ տա՛վէթ օլուսնաւր։

Նօմէրօ 871 Րէտ Հաուզըն ինկլիզճէտէն Թիւրքճէյէ լուղէթ քիթապը։ Սահիֆէ 827, ա՛լա միւճէլլէտի 95 վէ ՚ատի միւճէլլէտի (Նօմէրօ 872) 80 ղուրուշ։

Նօմէրօ 873 Րէտ Հաուզըն Թիւրքճէտէն ինկլիզճէյէ լուղէթ քիթապը։ Սահիֆէ 2.224, ա՛լա միւճէլլէտի 180 վէ ՚ատի միւճէլլէտի (Նօմէրօ 874) 160 ղուրուշ տըր։

Պու լուղէթ քիթապլարընըն կէրէք ինկլիզճէտէն Թիւրքճէյէ կէրէք Թիւրքճէտէն ինկլիզճէյէ օլանլարը պու տէֆ՚ա պիր պէօյիւքլիւքտէ վէ չէքլտէ ճիլտլէնմիշ տիր։

Նօմէրօ 849 ՚Ալէմ ի Հայվանաթ գըսմը էվվէլ

Նօմէրօ 850 ՚Ալէմ ի Հայվանաթ գըսմը սանի Պիրինճի վէ իքինճի գըսմլարընը ՚ատի միւճէլլէտի այրը այրը 3էր ղրչ.ա, վէ իքիսի պիրլիքտէ եհինէ ՚ատի միւճէլլէտի 5 ղուրուշա սաթըլտըղը կիպի, իքի գըսմլարընը պիրլիքտէ ա՛լա միւճէլլէտի տախի 6 ղուրուշ տըր։ Պու քիթապլարընը էրմէնիճէսի տախի պուլունուր։

Նօմէրօ 621 Մեկնութիին Զորից Ախեցաբանաց։ սահիֆէ 924, ՚ատի միւճէլլէտի 15, ա՛լա միւճէլլէտի 18 ղուրուշ։

Նօմէրօ 623 Մեկնութիին Գործ։ —Բ. Կորնթացիս։ սահիֆէ 523, ՚ատի միւճէլլէտի 9, ա՛լա միւճէլլէտի 11 ղուրուշ։

Նօմէրօ 625 Մեկնութիին Թղթոցն Ա՛ր Գաղատացիս — Ցաց՚ցնութիին։ սահիֆէ 774, ՚ատի միւճէլլէտի 12, ա՛լա միւճէլլէտի 15 ղուրուշ։

Իւչ ճիլտի, եա՛նի Նօմ. 621, 623, 625 պիրտիքտէ, ՚ատի միւճէլլէտի 30 ղուրուշ, վէ Նօմ. 622, 624, 626 ա՛լա միւճէլլէտի 40 ղուրուշ տըր։

Նօմէրօ 628, Բառարան Սբ. Գրոց։ սահիֆէ 635, ֆիյ. 15 ղուրուշ։

Իսթանպօլտա Ամէրիգան խանընտա սաթըլմագտա օլուպ, Թաշրատան իսթէյէնլէրիին Մր. Ու. Ու. Փիթէ միւրաճա՛աթ էյլէմէլէրի լազըմ կէլիր։

ԵԷՆԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆԱՆ ՎԷ ՄԷՃՃԱՆԷՆ ՎԷՐԻԼԷՆ ԷՐՄԷՆԻՃԷ ՐԻՍԱԼԷԼԷՐ

Վարձք Թէ պարգեւ
Աւրուած գործ մը
Ֆրիստոսի ապաւինիլ
Աստուծոյ զղջալը
Աստուծոյ հետ բարեկամութիւն
«Այս պզտիկներէն մէկը»

ԱՅՆԹԱՊՏԱ ՄԷՐՋԷՋԻ ԹԻՒՐՔԻԱ ԳՕԼԷՋԻ

Գօլէճին 30ընճը սէնէ ի Թէարիսիյէսի, Բաշպ իւ-Թէրսէ, 1905, Սեպտ. 13տէ պաչլայաճագ տըր։ Գօլէճէ եէնի կիրէճէք օլան չակիրտան Սեպտ. 11է միւսաարֆ Փազար էրթէսի կիւնիւ տիւխուլ իմթիհանլարընը վէրմէք իչիւն իպտիտ ը վիճաւտ էթմէլի տիրլեր, վէ հէփ Թալէպէ Զարյէնպիհ սահար սա՛աթ 8տէ գօլէճ ՚իպտիէթխանէսինտէ իճրա օլունաճագ րուհանի խըտմէթտէ հազըր պուլունմալը տըրըլար։

Պիւթիւն սէնէնին իւճրէթ ի Թէարիսիյէսի (3 ղուրուշ 2 լիրա ի Օսմանի) վէ լեյլիւերին Թա՛ամ վէ սա՛իրէյէ պէտէլ վէրիլճէք մէպլաղընը նըսֆը (3½ լիրա ի Օսմանի) սէնէնին իլգ միւտտէթինին իպթիտասընտա Թալէպ էտիլճէք տիր։ Տահա զիյատէ մա՛լիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր ՚Այնթապտա գօլէճ րէ՛իսինէ Թահրիրէն միւրաճա՛աթ էթմէլի տիրլեր։

ԱՓՕՍՓՕԼԻՔ ԻՆՍԹԻԹԻՒԹ, ԳՕՆԵԱ

(ՃԷՆԱՒԷԱ ՄԷԽԻԹԱՐ)

Մէքթէպիմիզին մագաէտի Թալէպլէյի ՚ալ վէ ՚այնի վագըթտա ՚ամէլ պիր Թալիմտէ փէրվէրտէ էթմէք օլուպ, Օսմ., էրմ., ինկ., Ֆրանս., վէ Րուսմա (Րուսմար իչիւն) լիսանլարը, քէզա ՚ուլումը ֆէլսէֆիյէ, Թապի՚իյէ, րիյազիյէ, Թիճճարիյէ վէ սա՛իրէ Թէարիս օլունուր։ Էյլիլի Թալէպլէյէ ՚ա՛իտ միւքէլլէֆ վէ հավատար էպնիյէսի վէ կէնիշ պիր պաղչէսի պուլունմաղլէ, չակիրտանըն սբհհէթ վէ հչաո է ֆէլքէնա ֆէվգէլ՚ատէ տիգգաթ էտիլիր։ Էյլիլեր իչիւն իւճրէթի սէնէվիյէ 10 Օսմ. լիրաօը տըր, վէ սէնէ ի Թէարիսիյէ Սեպտ. 14/27տէ պէտ՚էյլէր։ Տահա մուֆասսալ մա՛լիւմաթ իչիւն մէքթէպին միւտիրի Գօնեատա վեր. Տքթ. Ա. Ց. Հայկազեանա միւրաճա՛աթ էտիլմէլի տիր։

ՊՐՈՒՍԱՑԱ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ԷՅԹԱՄԽԱՆԷՍԻ

1905 ՍԵՆԵՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ Ի'ԱՆԼԷՐ

Օգոս. 23է գատար աթիաէքի ի'անէլէր ախզ էաիլմիշ օլուպ, անլէրի քէմալը Թէշէքքիւրլէ ի'լան էտէրիզ։

Մանթիկ Ուզունեան Զէնկիլէր 5 ղրշ., Ս. Միհասեան էֆ. օրատա 80 օրց., Ս. Րէնճիլեան էֆ. Անթաքիա օրց. 80, Յ. Կուրեան էֆ. Սէօյէօզ հէ. տիյէ վէ օրց. 160, Յ. Փոխկեան էֆ. 5, Տիկ. Մանթիկ Լութֆեան 5, Պազարտան 40, Ա. Տինկիլեան էֆ. Ամասիա Նէվհիվանլարընտան 5, Սուլթան Մամուկ Զայկարա 2, Ս. Փափագեան էֆ. օրատա 5, պիր եվթիմ իչէուն 108, Հաճի Յուսէֆ Սէօյէօզլի 29 գարփուզ, Օր. Պ. Նօտուլեան 10, Տիկ. Ա. Նօտուլեան 5, Տիկ. Մ. Քիւրքճեան Պազչէճիք 10, Օր. Հ. Եղնակեան 10, Յ. Թազանճեան էֆ. Խարբերդ 108։

Միւթէպագը մէպլաղ	28 513	10 փր.
Մէվճուտ մէպլաղ	638	»
Ճէմ'ան եէքիւն	29.151	10 »

Պալատէքի մէպլաղտան կէօրիւլճէյի վէճլէ, եէրլիլէրին հէտիյէլէրինին եէքիւնիւ 40 կիւն զարֆընաա 6 լիրա գատար օլմուշ տըր։ Հալպու քի մի՞էսէսմիգին 80 լիրա գատար մէսաբիֆի օլմուշ տըր։ Պինա՞էն 'այէյն միւթէպագը 74 լիրա խարիճատքի խայրխահ զէվաթտան իսթիհսալ օլունմըշ տըր։ Պուհալ իսէ պիզճէ մուճիպ ի չէրէֆ տէյիլ տիր վէ պիզիմ վազիֆէչինասլըղըմըզը չիւպհէյի գըլար։ Պէյնէ մախսուս օլան իշլէրի պէնճ կէօրէլիմ։ սա՛յ ու զայրէթ վէ ֆէտաքեարլըգ սայէօհինտէ պիզիմ պունը իճրա էթմէքլիյիմիզ հէմ միւմքին հէմ տէ գապիլ օլուր։

Գավիյէն իւմիտ էտէրիզ քի հիչ պիր քիմսէ՝ հէր նէ գատար ճիւզ'ի օլուրսա օլսուն, ւէնպէ ի'անէսի տախի տախի օլմագօրզըն աչէնէին խիթամ պուլարագ աչէվի հիսապլարըն գափանմասընա բագի օլմայաճագ տըր։

Նիչէ քիմսէլէր՝ քէնաիլէրին ալտըգլարը Օրացոյցլար իլէ քիթապլարըն հիսապլարրնը տահա գափամամըշլար տըր։ Հալ պու քի 1906 սէնէսի Օրացոյցլարը գաթէն մէվգը'ի իսթիչարա վազ' օլունմըշ տըր։ Բէճա էտէրիզ քի տօսթլարըմըզ էօքի Օրացոյցլարըն հիսապլարը թէսվիյէ էտէրէք, եէնի Օրացոյցտան գաչար տանէ իսթէտիքլէրինի պիզէ պիլտիրսինլէր։

ԼԱՆԳԱՇԻՐ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԷ

12,000,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

Իչպու Ինկ. Սիկուրթա գումփանեասը՝ ԼՕՅԸԼ նամ հարիգ Սիկուրթա գումփանեասը իլէ պիրլէչմիշ տիր։

Եանկընա գարշը հէր նէվ' էվվալը, ախչապ վէ քեարկիր էմլաք ու 'ագարը, մօպիլեասը վէ սա՞իրէյի սիկուրթա էտէր։

ԼԱՆԳԱՇԻՐ գումփանեասը՝ հէր զարար ու զիյանը տէրհալ վէ քէմալը 'ատլ ու հագգանիյէթլէ թէ՞միյէ էթմէք խուսուսընտա տա՞իմա մէչհուր օլմուշ տըր։ Անըն 12,000,000 Ինկ. լիրասընան 'իպարէթ օլան ճէսիմ սէրմայէսի՝ սիկուրթա էտիլմիշ էմվալ ու էչեասա թէ՞մինաթը մութլագա տըր։

ՄԷՐՔԷԶ Ի ԻՏԱՐԷԼԷՐ

Լըվըրփուլ Նօ. 1 North John Street.

Լօնտրա Նօ. 28 Lombard Street E. C.

Թիւրքիանըն պաչլըճա չէհրլէրինտէ խուսուսի աճէնթալար.

Տէրհա՛ատէթտէ 'ումումի աճէնթալար

BOND, SELLAR & Co.,

(Պօնտ, Սէլըր վէ գումփանեասը)

Ղալաթատա Քիւչիւք Թիւնէլ խանընտա 4 վէ 5 նօմէրօլը օտալար։

ԵՓՐԵՄԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ

Իսթանպօլտա Թարագճըլար սօգաղընտա 114, վէ Ա.նտճըլար սօգաղը քէօչէհինտէքի 3 նօմէրօլը տիւքքեանլարընտա

Waltham վէ Elgin նամ Ամէրիգան մէչհուր ֆապրիգալարըն միւքէֆէլ (թահթ ը թէ՞մինէ ա՛լընմըշ) նիքէլ, կիւմիւշ վէ ալթուն գապլամա ճէպ սա՛աթ, ալաթ ու էտէվաթը, Ինկիլիզ գալիմ թրաշ, մագաս վէ ուսթրասը սաթըլըր։

Թաշրատան վուգու' պուլան օբիարըլաթ քէմալը տիք գաթ վէ սիւր'աթլէ իճրա օլունուրլար։